

ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ 62

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2004

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Η έρευνα αυτή έγινε κατόπιν αιτήματος και υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Τύπου και Επικοινωνίας.

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Το κείμενο αυτό δεν εκφράζει αναγκαστικά τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ερμηνείες ή τοποθετήσεις της παρούσας ανάλυσης εκφράζουν αποκλειστικά και μόνο την άποψη του συντάκτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ	3
2.	ΠΡΟΟΙΜΙΟ	9
3.	ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ	9
3.1	Προκαταρκτική προσέγγιση της Ελληνικής κοινής γνώμης	9
3.2	Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες	10
3.3	Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα	15
4.	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	18
4.1	Αίσθηση ταυτότητας: εθνική ή/και ευρωπαϊκή	18
4.2	Η Ελληνική θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.	21
4.3	Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε.	24
4.4	Ο ρόλος της Ε.Ε.: Φόβοι, προτεραιότητες και κόστος	34
4.5	Πληροφορίες για την Ε.Ε.	37
5.	ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ, ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	44
5.1	Βαθμός εμπιστοσύνης στους διάφορους θεσμούς	44
5.2	Η γνώση των Ελλήνων για τους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε.	46
5.3	Θεσμικά όργανα της Ε.Ε.: Βαρύτητα ρόλου & αίσθηση εμπιστοσύνης	47
6.	ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	49
6.1	Η Ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας	49
6.2	Το Σύνταγμα της Ε.Ε.	50
6.3	Η σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	50
6.4	Διαδικασία αποφάσεων	50
6.5	Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε.	53
6.6	Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές της Ε.Ε.....	54
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	57
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	90
	STANDARD EUROBAROMETER 62	90

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

Σε μια σύντομη απολογιστική θεώρηση των απαντήσεων και τοποθετήσεων των Ελλήνων στα ερωτήματα που θέτει η έρευνα, καταγράφουμε τα ακόλουθα¹:

Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών

1 στους 2 Έλληνες (52%) δηλώνει αρκετά ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή. Αντίστοιχα ο μέσος ευρωπαϊκός όρος διαμορφώνεται σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο (58%). Τουλάχιστον 1 στους 10 Έλληνες (14%) φαίνεται να αισθάνεται πολύ ικανοποιημένος από τη ζωή που ζει, ποσοστό συγκριτικά χαμηλότερο του μέσου Ευρωπαϊκού όρου (EU25: 23%). Γενικότερα, διαπιστώνεται ότι ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης (EU25) είναι αισθητά πιο ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή, σε σχέση με το μέσο Έλληνα πολίτη του οποίου ο βαθμός ικανοποίησης παραμένει από τους χαμηλότερους μεταξύ των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, συσχετιζόμενα με εκείνα προηγούμενων ευρωβαρομέτρων (EB58.1 και EB60.1) που έθεταν το ίδιο ερώτημα καταγράφουν μικρή βελτίωση της αίσθησης ικανοποίησης των Ελλήνων από την καθημερινή τους ζωή.

Ιδιαίτερα χαμηλές είναι οι προσδοκίες των ερωτηθέντων για τους επόμενους 12 μήνες.

- Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του ποσοστού των Ελλήνων πολιτών που προβλέπει χειροτέρευση των συνθηκών ζωής τους, τη χρονιά που έρχεται σε 22% από 13% που ήταν στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0, άνοιξη 2004). Βελτίωση των συνθηκών ζωής για τους επόμενους 12 μήνες προσδοκά το 37% (EB61.0: 42%) των Ελλήνων.
- Αβεβαιότητα και απαισιοδοξία διαφαίνεται στις τοποθετήσεις των Ελλήνων πολιτών, συγκρινόμενη με τη συγκρατημένη αισιοδοξία που εκφράστηκε σε προηγούμενη έρευνα (EB61.0, άνοιξη 2004), όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση της χώρας τους και στην εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, παρατηρείται σημαντική πτώση του ποσοστού που προσδοκά βελτίωση των συνθηκών για την ελληνική οικονομία, τους επόμενους 12 μήνες, από 34% την άνοιξη του 2004 (EB61.0) σε 14% στην παρούσα έρευνα. Σημειώνεται δε, ότι οι Έλληνες οι οποίοι στην προηγούμενη έρευνα (EB61.0) ήταν οι πλέον αισιόδοξοι μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, αναφερόμενοι στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης στη χώρα τους, καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών, τώρα εμφανίζονται από τους πλέον απαισιόδοξους του δείγματος. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το ποσοστό (30%) των Ελλήνων πολιτών που είχε εκφράσει στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0) αισιόδοξες προσδοκίες για τη βελτίωση της αγοράς εργασίας έχει μειωθεί πλέον του ήμισυ στην παρούσα (12%).
- Σε ερώτηση σχετικά με τις προσδοκίες τους σε θέματα που αφορούν στην οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους για τους επόμενους 12 μήνες, ποσοστό 49% προσδοκά οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους για τη νέα χρονιά. Στάσιμη εκτιμά ότι θα παραμείνει, επίσης, η επαγγελματική κατάσταση του Έλληνα πολίτη, σε προσωπικό επίπεδο, ποσοστό 57% των ερωτηθέντων. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) διαμορφώνεται στο 60%.
- Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την προσωπική τους κατάσταση εντός της επόμενης πενταετίας, οι Έλληνες εκφράζουν συγκρατημένη αισιοδοξία, καθώς ποσοστό 40% προβλέπει βελτίωση της προσωπικής του κατάστασης ποσοστό αρκετά χαμηλότερο συγκρινόμενο με αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0: 51%). Στα ίδια επίπεδα διαμορφώνεται η αισιόδοξη πρόβλεψη από το μέσο Ευρωπαίο πολίτη (EU25: 42%).

¹ Όλα τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί. Από 0.1 έως 0.4 προς την κατώτερη μονάδα και από 0.5 έως 0.9 προς την ανώτερη μονάδα του δεκαδικού συστήματος.

Φόβοι και ανησυχίες των Ελλήνων

- Οι Έλληνες θεωρούν ότι η ανεργία συνιστά πρόβλημα μείζονος σημασίας καθώς το 69% την τοποθετούν αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα. Σημειώνεται, ότι η ελληνική κοινή γνώμη συγκεντρώνει από τα υψηλότερα συγκριτικά ποσοστά μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να κυμαίνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 46%). Το ελληνικό δείγμα (71%) θεωρεί ως πλέον υψηλή προτεραιότητα την καταπολέμηση της ανεργίας. Σημειώνεται ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι κατά 27 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος (EU25: 44%). Επίσης, προτεραιότητα για την ελληνική κοινή γνώμη συνιστά και η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (57% - EU25: 40%).
- Ο κυριότερος φόβος των Ελλήνων πολιτών αφορά στη μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη (79%). Την ίδια ανησυχία φαίνονται να μοιράζονται και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες (74%). Επίσης, ο φόβος ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης θα προκαλέσει περισσότερες δυσκολίες στους αγρότες φαίνεται να είναι κοινός για 7 στους 10 Έλληνες (73%, EU25: 65%). Η πλειοψηφία, τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (63%) όσο και εκείνης της Ευρώπης των 25 (64%), εκφράζει έντονη ανησυχία ότι οι εισφορές των κρατών-μελών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση θα αυξηθούν. Τέλος, η αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος συνιστά εξ' ίσου σημαντικό φόβο για 6 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (61%, EU25: 65%).

Ο ρόλος της Ε.Ε. στην αντιμετώπιση προβλημάτων

- Όσον αφορά στο ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην αντιμετώπιση προβλημάτων καθημερινού αλλά και ευρύτερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η θετική συμβολή της Ε.Ε. αναγνωρίζεται στην εξωτερική πολιτική (57%), στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας (51%), στην προστασία του περιβάλλοντος (51%) και στην άμυνα της χώρας (49%). Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην άνοδο των τιμών / πληθωρισμός και στην καταπολέμηση της ανεργίας, ζητήματα τα οποία ανησυχούν ιδιαίτερα τους Έλληνες πολίτες και αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις του ελληνικού δείγματος στην παρούσα έρευνα.
- 6 στους 10 Έλληνες (59%) πιστεύουν ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στην καθημερινή τους ζωή, θα είναι πιο σημαντικός την επόμενη πενταετία, ενώ σχεδόν 7 στους 10 (67%) επιθυμούν ο ρόλος της Ε.Ε. να καταστεί πιο σημαντικός. Σημειώνεται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι Έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν από τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των πολιτών (όλες τις χώρες) που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι αισθητά χαμηλότερος (47% και 51% αντίστοιχα).

Συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (61%) θεωρεί ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη (EU25: 56%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό έχει μειωθεί κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες από αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0: 71%). Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων (76%) θεωρεί ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) διαμορφώνεται στο 53%, ήτοι 23 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα.
- Περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη, ο Έλληνας εκτιμά, σε ποσοστό 80%, ότι η χώρα του (Ελλάδα) έχει σήμερα μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σχέση με δέκα χρόνια πριν. Το έβδομο υψηλότερο -από το συνολικό δείγμα της έρευνας (όλες τις χώρες)- είναι το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων που προβλέπει ότι, στο μέλλον, η Ελλάδα θα ασκεί ακόμη μεγαλύτερη επιρροή στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (58%) ακολουθώντας

την Πολωνία: 72%, την Τουρκία: 68%, την Ισπανία και την Κύπρο: 61%, την Εσθονία: 60% και την Ρουμανία: 59%. Ο ευρωπαίος πολίτης ισχυρίζεται το ίδιο (για τη χώρα του) σε ποσοστό 49%.

- Το γεγονός ότι η χώρα του είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάνει τον Έλληνα να αισθάνεται περισσότερο ασφαλής, άποψη η οποία εκφράζεται από ποσοστό 73% της ελληνικής κοινής γνώμης, το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25 κρατών-μελών της Ε.Ε. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται στο 50%, καθώς σημαντική μερίδα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (42%) τείνει να διαφωνεί με αυτή τη θέση.
- Οι Έλληνες, συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό, μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών, αισθάνονται ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική (65%) και οικονομική σταθερότητα (59%) επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Υψηλό είναι το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων (60%) που θεωρεί ότι η άποψη της Ελλάδας (της χώρας) μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 68%), ενώ σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (57%) δεν πιστεύουν ότι η προσωπική τους άποψη μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 52%).

Αίσθηση ταυτότητας: ελληνική ή/και ευρωπαϊκή

- Εξετάζοντας την αίσθηση της ταυτότητας ή της συνείδησης, σε μια πρόβλεψη στο προσεχές μέλλον, φαίνεται να παραμένει ελληνική για την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (57%), ενώ σημαντική μερίδα (37%) εκτιμά ότι θα έχει διαμορφώσει μια διπλή ταυτότητα-συνείδηση, η οποία θα είναι κυρίως ελληνική και δευτερογενώς ευρωπαϊκή. Ελάχιστοι είναι οι Έλληνες που πιστεύουν ότι στο άμεσο μέλλον θα διαμορφώσουν μια ταυτότητα πρωτίστως ευρωπαϊκή και δευτερογενώς ελληνική (4%) και ακόμη λιγότεροι αυτοί που διαβλέπουν τη διαμόρφωση μιας αμιγώς ευρωπαϊκής ταυτότητας (1%).
- Οι Έλληνες σχεδόν στο σύνολό τους (83%), δηλώνουν πολύ υπερήφανοι για την εθνικότητά τους (EU25: 45%). Σε μια συγκριτική θεώρηση, οι Έλληνες φέρονται να είναι οι πλέον υπερήφανοι, μετά τους Τούρκους (90%) μεταξύ όλων των ερωτηθέντων χωρών της έρευνας, για την εθνικότητά τους. Αρκετά υπερήφανοι για την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα δηλώνουν οι περισσότεροι Έλληνες (49%).
- Οι Έλληνες, στην πλειοψηφία τους, αισθάνονται πολύ περισσότερο συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους (77%), συγκρινόμενοι με το ευρωπαϊκό σύνολο (EU25: 53%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού δείγματος που δηλώνει πολύ συνδεδεμένο με την πόλη ή το χωριό του είναι το τρίτο υψηλότερο μεταξύ του συνόλου των χωρών της έρευνας, ακολουθώντας τα δείγματα του βόρειου μέρους της Κύπρου (88%) και της Τουρκίας (79%). Τουλάχιστον 8 στους 10 Έλληνες (82% - EU25: 51%) νοιώθουν πολύ συνδεδεμένοι με τον τόπο καταγωγής τους γενικά. Το ποσοστό είναι το δεύτερο υψηλότερο του συνολικού δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει το βόρειο μέρος της Κύπρου (84%). Η πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών (84%) αισθάνεται πολύ συνδεδεμένη με τη χώρα τους. Το ποσοστό είναι το υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. (EU25: 56%) και το τρίτο υψηλότερο στο σύνολο του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει η Τουρκία (89%) και το βόρειο μέρος Κύπρου (88%). Αντίθετα, όσον αφορά το βαθμό που αισθάνονται οι Έλληνες συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών και συνολικά όλου του δείγματος (όλες τις χώρες της έρευνας). Συγκεκριμένα, 'πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. νοιώθει το 15% των ερωτηθέντων Ελλήνων πολιτών (EU25: 20%), 'αρκετά συνδεδεμένο' νοιώθει το 33% (EU25: 48%), 'όχι πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. αισθάνεται ποσοστό 35% (EU25: 23%) - και 'καθόλου συνδεδεμένο' ποσοστό 16% (EU25: 7%).

Η εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Θετική εικόνα έχει η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για την Ε.Ε. Το 15% των Ελλήνων ερωτηθέντων εκφράζεται κατηγορηματικά υπέρ μιας θετικής εικόνας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 10%) και το 43% της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προβάλλει μια *αρκετά θετική* εικόνα (EU25: 40%).
- Σε ερώτημα της έρευνας για το πώς θα αισθάνονταν σε περίπτωση διάλυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ελληνική κοινή γνώμη διχάζεται καθώς το 44% (EU25: 39%) των ερωτηθέντων δηλώνει ότι θα ήταν πολύ δυσαρεστημένο από μια τέτοια εξέλιξη όπως και ισότιμο ποσοστό (44%) τοποθετείται ουδέτερα, εκφράζοντας την αίσθηση της *αδιαφορίας* για μια τέτοια υπόθεση. Ουδέτερα τοποθετείται επίσης ποσοστό 43% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Πολύ *ανακουφισμένο* δηλώνει ότι θα αισθανόταν μόλις το 9% των Ελλήνων (EU25: 13%).
- Σε μια σημασιολογική ερμηνεία της Ε.Ε., οι Έλληνες φαίνονται να διακρίνουν, στην πλειοψηφία τους, τις θετικές πτυχές της, χωρίς να παραλείπουν την επισήμανση εκείνων που θεωρούν αρνητικές συνέπειες. Συγκεκριμένα, για το 56% της ελληνικής κοινής γνώμης, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάσεις και να δουλεύεις οπουδήποτε στα κράτη-μέλη της (EU25: 53%) · για το 49% ερμηνεύεται ως *διασφάλιση της ειρήνης* (EU25: 36%) · και για το 44% των Ελλήνων η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει το *Ευρώ*. Σημειώνεται ότι το 28% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 18%) αποδίδει στην Ε.Ε. την έννοια της *ανεργίας*.
- Έντονα αρνητική στάση της πλειοψηφίας της ελληνικής κοινής γνώμης, απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α. καταγράφεται στα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για το διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας, προστασίας του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι τα 'αρνητικά' ποσοστά του ελληνικού δείγματος για το ρόλο των Η.Π.Α., στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος: Περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη, οι Έλληνες θεωρούν ότι ο ρόλος των Η.Π.Α. στην παγκόσμια ειρήνη (88%), στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας (80%, υψηλότερο ποσοστό της έρευνας, μαζί με αυτό της Κύπρου 76%, της Τουρκίας και του βόρειου μέρους της Κύπρου 72%), στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη (74%), στην καταπολέμηση της φτώχειας διεθνώς (83%) και στην προστασία του περιβάλλοντος (77%) είναι αρνητικός. Ενώ ως θετικό κρίνουν το ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη συμβολή της στην ειρήνη στον κόσμο (60%), στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας (57%), στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη (52%), στην καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο (41%) και στην προστασία του περιβάλλοντος (59%).

Ρυθμός οικοδόμησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι Έλληνες εκτιμούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οικοδομείται με μια μέση ταχύτητα, ενώ διάχυτη είναι η επιθυμία τους για (μέγιστη) επιτάχυνση του σημερινού ρυθμού οικοδόμησής της Ε.Ε. Σημειώνεται δε ότι οι Έλληνες και οι Τούρκοι (45%) περισσότερο από όλους τους ερωτηθέντες του δείγματος, όπως και οι πολίτες του βόρειου μέρους της Κύπρου (42%) ζητούν τη μέγιστη επιτάχυνση του ρυθμού οικοδόμησης της Ευρώπης, παρουσιάζοντας τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των χωρών που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα και μάλιστα τριπλάσιο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 16%).

Ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση

- Η πλειοψηφία των Ελλήνων (76%) χρησιμοποιεί την τηλεόραση προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Οι καθημερινές εφημερίδες, με δεύτερο ποσοστό προτίμησης 37%, αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφόρησης των Ελλήνων. Επιπλέον, οι Έλληνες πολίτες εκδηλώνουν σαφή προτίμηση στην τηλεόραση καθώς ποσοστό 65% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 58%) εκφράζει την επιθυμία να χρησιμοποιεί την τηλεόραση ως βασικό μέσο για τη λήψη της σχετικής πληροφόρησης.

- Το 54% εκτιμά ότι είναι ελάχιστη η αναφορά των ελληνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ποσοστό 29% έχει αντίθετη άποψη δηλώνοντας ότι τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται «όσο πρέπει» στην Ε.Ε. Επίσης, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης με ποσοστό 47% (EU25: 44%), αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ε.Ε.
- Το επίπεδο γνώσεων των Ελλήνων πολιτών σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει σημαντική βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0), όπως προκύπτει από τις σωστές απαντήσεις που έδωσαν οι ερωτηθέντες σε σχετικό κουίζ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 70% των Ελλήνων ερωτηθέντων - από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος- φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 25 κράτη-μέλη, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (58%). Αξιοσημείωτο είναι ότι στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0) το 40% των Ελλήνων ερωτηθέντων αγνοούσε το σωστό αριθμό των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της παρούσας έρευνας συγκεντρώνουν οι Έλληνες ερωτηθέντες που γνωρίζουν ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL: 85% - EU25: 58%).
- Εξοικειωμένη με τα ευρωπαϊκά σύμβολα και συγκεκριμένα με τη σημαία της ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώνει η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, με ποσοστό 93%, αποκλίνοντας κατά μία μονάδα από το μέσο ευρωπαϊκό όρο (EU25: 94%). Πλέον των 9 στους 10 Έλληνες (94%) εξ αυτών που γνωρίζουν ή έχουν ξαναδεί την ευρωπαϊκή σημαία τη συνδυάζουν με την Ευρώπη, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Κοινότητα, την Κοινή Αγορά, το Συμβούλιο της Ευρώπης και με άλλους θεσμούς ή όργανα.

Εμπιστοσύνη στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε.

- Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων (82%) εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο θεσμό του στρατού. Ακολουθούν οι φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις (67%), ο θεσμός της δικαιοσύνης (66%) και της αστυνομίας (65%). Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα έρευνα –όπως και στις προηγούμενες του Ευρωβαρομέτρου (EB60.1 και EB61.0)- συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό προτίμησης επιβεβαιώνοντας πλέον την επίδειξη εμπιστοσύνης από σημαντική μερίδα των Ελλήνων ερωτηθέντων (63%) προς το θεσμό.
- Οι Έλληνες αισθάνονται, στην πλειοψηφία τους, ότι γνωρίζουν σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό την ύπαρξη και τη λειτουργία των θεσμικών και «λειτουργικών» οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περισσότερο γνωστά στην ελληνική κοινή γνώμη είναι τα θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο των Υπουργών της Ε.Ε. Οι υπόλοιποι θεσμοί και κάποια όργανα της Ε.Ε. είναι λιγότερο γνωστά, τόσο στους Έλληνες όσο και στους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τείνει να εμπιστεύεται η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (66%). Το 79% των Ελλήνων πολιτών φαίνεται να εκτιμά ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι σημαντικός, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 75%. Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εμπιστεύονται 6 στους 10 Έλληνες (61%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 52%).

Κοινές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης τάσσεται υπέρ:

- μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας (EL: 83% - EU25: 78%),
- μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών (EL: 80% - EU25: 69%),

- μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης (ΕΛ: 62% - ΕΥ25: 63%), και
- της διεύρυνσης της Ε.Ε. τόσο όσον αφορά την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (ΕΛ: 62%, ΕΥ25: 53%).

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

- Την αναγκαιότητα απόκτησης ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει ποσοστό 69% της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΥ25: 68%).
- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες, με ισχυρή πλειοψηφία, υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να αποτελείται από Επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος (ΕΛ: 82% - ΕΥ25: 78%).
- Σε ερώτημα αναφορικά με την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων σε μια σειρά 15 τομέων, στους οποίους ασκείται πολιτική είτε μεμονωμένα από την ελληνική κυβέρνηση είτε από κοινού με την Ε.Ε., είναι αξιοσημείωτο ότι μόνο σε 3 από τους 15 τομείς που παραθέτει η έρευνα, αυτούς της πολιτιστικής πολιτικής, της άμυνας της χώρας και των κανονισμών για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι Έλληνες πολίτες τοποθετούνται πλειοψηφικά υπέρ της λήψης αποφάσεων από μόνη την ελληνική κυβέρνηση και όχι από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την πολιτιστική πολιτική, ενώ στην προηγούμενη έρευνα η ελληνική κοινή γνώμη θεωρούσε ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΒ60.1: 50%), στην παρούσα έρευνα η άποψη των Ελλήνων πολιτών είναι ότι πρέπει να αποτελεί αντικείμενο της εθνικής κυβέρνησης (63%). Αντικείμενο εθνικής πολιτικής φαίνεται να αποτελεί για τους περισσότερους Έλληνες πολίτες η άμυνα της χώρας, καθώς ποσοστό 59% (ΕΥ25: 38%) των ερωτηθέντων διατυπώνει τη θέση ότι η λήψη αποφάσεων στον εν λόγω τομέα θα πρέπει να γίνεται από την ελληνική κυβέρνηση και όχι στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κοινή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τέλος, η εθνική κυβέρνηση πρέπει να αποφασίζει για την πολιτική που αφορά σε κανονισμούς για τη μετάδοση πληροφοριών και τον τύπο (ΜΜΕ), κατά την άποψη του 51% (ΕΥ25: 59) του ελληνικού δείγματος.
- Σαφής είναι η τοποθέτηση των Ελλήνων, σε θέματα που αφορούν στην ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, καθώς ποσοστό 67% (ενισχυμένο σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου, ΕΒ61.0: 56%) υποστηρίζει ότι οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τη λήψη αποφάσεων από την εθνική κυβέρνηση προτείνει το 27% των ερωτηθέντων, ενώ πολύ μικρό ποσοστό (1%) επιμερίζεται στο ΝΑΤΟ. Το ποσοστό των Ελλήνων που επιθυμεί να τοίχη απόφαση σε θέματα που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, είναι το χαμηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας και ισότιμο με αυτό που συγκεντρώνει η Κύπρος (ΕΥ25: 15%).
- Οι Έλληνες πολίτες φαίνονται πρόθυμοι να στηρίξουν ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγήσουν την τελευταία στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της και θα της επιτρέψουν να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας τόσο σε θέματα πολιτικού όσο και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος. Ενδεικτικά αναφέρονται: Ποσοστό 90% των Ελλήνων πολιτών πιστεύουν ότι η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών. Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες (ΕΥ25) συμφωνούν απόλυτα, με ποσοστά 86% και 83% αντίστοιχα, ότι όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση. Ποσοστό 86% των Ελλήνων και 71% των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε. (76%). Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (69%) τείνει να συμφωνεί με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση (ΕΥ25: 71%). ■

Η Εθνική συντάκτρια, υπεύθυνη για την ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, είναι η **κα. Όλγα Σταυροπούλου (ΜΙΛΗΤΟΣ, Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες).**

2. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 62.0 (*Standard Eurobarometer 62.0*) διεξήχθη από την TNS Opinion & Social, μια κοινοπραξία των φορέων Taylor Nelson Sofres και EOS Gallup Europe, στο διάστημα μεταξύ της 2^{ης} Οκτωβρίου και 8^{ης} Νοεμβρίου 2004, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, Σφυγμομέτρηση Γνώμης). Οι έρευνες του Ευρωβαρομέτρου διεξάγονται δύο φορές το χρόνο, την άνοιξη και το φθινόπωρο.

Η έρευνα διεξήχθη στα 25 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις τρεις υποψήφιες για ένταξη χώρες (Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία), στην Κροατία και στο βόρειο μέρος της Κύπρου καλύπτοντας δειγματοληπτικά τον πληθυσμό των χωρών, ηλικίας 15 ετών και άνω. Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αντιπροσωπευτικά τυχαίο δείγμα, αναλογικό του μεγέθους του πληθυσμού και της πληθυσμιακής πυκνότητας της κάθε χώρας.

Όσον αφορά στο ελληνικό τμήμα της έρευνας, στο τυχαία επιλεγμένο δείγμα συμμετείχαν 1000 Έλληνες πολίτες, από αντιπροσωπευτικές περιοχές της Ελληνικής επικράτειας. Από τα δημογραφικά στοιχεία του ελληνικού τμήματος καταγράφεται απόλυτη ομοιογένεια του δείγματος, όσον αφορά την εθνικότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Για τη λήψη των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τυποποιημένα ερωτηματολόγια, ενώ η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες είχε τη μορφή της προσωπικής συνέντευξης.

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται περιφραστικά, και όπου κρίνεται σκόπιμο απεικονιστικά, οι θέσεις / τοποθετήσεις / απαντήσεις του Ελληνικού δείγματος, ενώ σε σημεία με εξαιρετικό ενδιαφέρον επιχειρούνται συμπεράσματα, εμβαθύνσεις και συγκριτικές θεωρήσεις.

Τέλος, στο βαθμό που τα θεματικά πεδία συμπίπτουν, η παρούσα έκθεση καταγράφει και αποτυπώνει συγκρίσεις της ίδιας της ελληνικής κοινής γνώμης στα πλαίσια διαφορετικών χρονικά ερευνών. Ειδικότερα, παρουσιάζεται και αξιολογείται συγκριτικά η τοποθέτηση της Ελληνικής κοινής γνώμης, όπως καταγράφεται στα πλαίσια κοινών και επαναλαμβανόμενων ερωτημάτων των τελευταίων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου.

3. ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Σε μια σειρά εισαγωγικών, διερευνητικών και διαγνωστικών ερωτημάτων που θέτει η έρευνα του Ευρωβαρομέτρου 62.0, οι Έλληνες πολίτες εκφράζουν απόψεις και προσδοκίες, διατυπώνουν θέσεις και εκτιμήσεις, οι οποίες μας επιτρέπουν να προσεγγίσουμε την οπτική του μέσου Έλληνα πολίτη, τόσο σε ό,τι αφορά θέματα ατομικού-καθημερινού ενδιαφέροντος, όσο και σε ζητήματα ευρύτερου κοινωνικο-πολιτικού ενδιαφέροντος.

3.1 Προκαταρκτική προσέγγιση της Ελληνικής κοινής γνώμης

Ερ.2 *Όταν είστε μεταξύ φίλων, θα λέγατε ότι συζητάτε πολιτικά θέματα συχνά, περιστασιακά, ή ποτέ;*

Συχνά		Περιστασιακά		Ποτέ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
25%	16%	49%	56%	26%	27%

Σχεδόν 1 στους 2 Έλληνες (49%) φαίνεται να συζητά περιστασιακά περί πολιτικής με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (Ευρώπη των 25) να παρουσιάζεται υψηλότερος (EU25: 56%). Το σχετικά υψηλό έλλειμμα ενδιαφέροντος για συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου

επιβεβαιώνεται από την ένδειξη ότι **1 στους 4 Έλληνες (26%) δεν αναπτύσσει ποτέ πολιτικές συζητήσεις όταν συναντάται με φίλους** (EU25: 27%). Τέλος, το 25% των Ελλήνων δηλώνει ότι αναπτύσσει «συχνά» συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου μεταξύ φίλων.

Διακρίνοντας τις τοποθετήσεις των Ελλήνων ερωτηθέντων με βάση το φύλο, παρατηρούμε διαφοροποίηση μεταξύ ανδρών (20%) και γυναικών (31%) που δηλώνουν ότι δεν συζητούν «ποτέ» για θέματα πολιτικού περιεχομένου. Λαμβάνοντας υπόψη επιμέρους χαρακτηριστικά του δείγματος –ειδικότερα εκείνο της απασχόλησης- διαπιστώνουμε ότι εκείνοι που κυρίως συζητούν «συχνά» για πολιτική είναι τα υψηλόβαθμα διευθυντικά στελέχη (52%).

Ερ. 3 Όταν έχετε κάποια γνώμη την οποία υποστηρίζετε έντονα, σας συμβαίνει ποτέ να πείθετε τους φίλους, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους σας να υιοθετήσουν τις απόψεις σας; Θα λέγατε ότι αυτό σας συμβαίνει . . . ;

Συχνά		Μερικές φορές		Σπάνια		Ποτέ		Δ.Γ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
18%	12%	46%	37%	20%	28%	15%	23%	1%	1%

Ποσοστό 46% των ερωτηθέντων απαντά ότι μόνο «μερικές φορές» καταφέρνει να πείθει για τις απόψεις του το οικογενειακό και επαγγελματικό του περιβάλλον, ενώ 1 στους 5 Έλληνες (20%) δηλώνει ότι το καταφέρνει σπανίως. Ποσοστό 18% των Ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι του συμβαίνει «συχνά» να πείθει την οικογενειακή και επαγγελματική ομήγυρη, ενώ ποσοστό 15% δηλώνει ότι δεν καταφέρνει «ποτέ» να πείσει φίλους, συγγενείς και συναδέλφους να υιοθετήσουν τις απόψεις του.

3.2 Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες

Ερ. 4 Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/η, αρκετά ικανοποιημένος/η, όχι και τόσο ικανοποιημένος/η, ή καθόλου ικανοποιημένος/η από τη ζωή που ζείτε; Θα λέγατε ότι είστε . . . ;

Πολύ		Αρκετά		Όχι και τόσο		Καθόλου	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
14%	23%	52%	58%	27%	15%	7%	4%

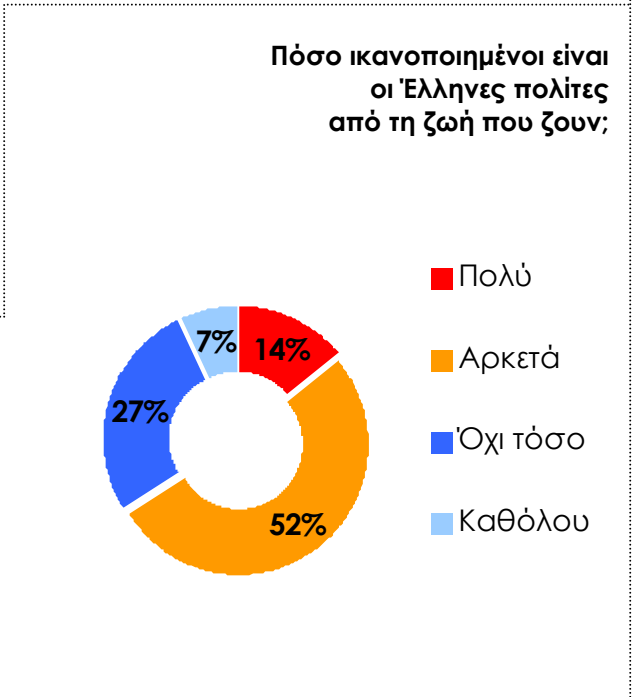
Ένας στους δύο Έλληνες πολίτες (52%) δηλώνει **αρκετά ικανοποιημένος** από την καθημερινή του ζωή. Αντίστοιχα ο μέσος ευρωπαϊκός όρος διαμορφώνεται σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο (58%). Τουλάχιστον 1 στους 10 Έλληνες (14%) φαίνεται να αισθάνεται **πολύ ικανοποιημένος** από τη ζωή που ζει, ποσοστό συγκριτικά χαμηλότερο του μέσου ευρωπαϊκού όρου (EU25: 23%). Ιδιαίτερα υψηλό εμφανίζεται το ποσοστό των Ελλήνων (27%) οι οποίοι δηλώνουν **όχι και τόσο ικανοποιημένοι** από την καθημερινή τους ζωή (EU25: 15%). Ποσοστό (7%) των ερωτηθέντων Ελλήνων εμφανίζεται να μην είναι **καθόλου ικανοποιημένοι** από την καθημερινή του ζωή. Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης τοποθετείται αντίστοιχα σε ποσοστό 4%.

Επιχειρώντας μια προσέγγιση του μέσου βαθμού ικανοποίησης, διαπιστώνεται ότι ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης (EU25) είναι αισθητά πιο ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή, σε σχέση με το μέσο Έλληνα πολίτη του οποίου ο βαθμός ικανοποίησης παραμένει από τους χαμηλότερους μεταξύ των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, συσχετιζόμενα με εκείνα προηγούμενων ευρωβαρομέτρων (EB58.1 & EB60.1) που έθεταν το ίδιο ερώτημα (πολύ ικανοποιημένοι 9% & 13% - αρκετά ικανοποιημένοι 49% & 50% - όχι και τόσο ικανοποιημένοι 31% & 28% - καθόλου ικανοποιημένοι 10% & 8%), καταγράφουν μικρή βελτίωση της αίσθησης ικανοποίησης των Ελλήνων από την καθημερινή τους ζωή.

RO	48%	51%
BG	32%	66%
DE	70%	4%
LU	94%	5%
FI	94%	6%
IE	93%	6%
NL	92%	8%
BE	91%	9%
UK	90%	9%
SI	90%	10%
CY	89%	10%
MT	88%	12%
D-W	86%	14%
ES	86%	13%
AT	85%	14%
DE	84%	16%
FR	82%	17%
EU25	81%	19%
CZ	78%	21%
D-E	76%	24%
IT	76%	24%
PL	71%	28%
TR	71%	29%
EE	70%	30%
HR	70%	29%
EL	66%	34%
CY[n]	66%	33%
PT	59%	40%
SK	59%	40%
LV	55%	44%
LT	54%	44%
HU	50%	49%

ΠΟΣΟ
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΙΝΑΙ
ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΠΟΥ ΖΟΥΝ;

Ερ. 4 / EB62.0

Ερ. 5 Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για τους επόμενους 12 μήνες; Οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι καλύτεροι, χειρότεροι ή ίδιοι, όσον αφορά . . .;

	ΚΑΛΥΤΕΡΟ		ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ		ΤΟ ΙΔΙΟ		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Για τη ζωή σας γενικά	37%	35%	22%	13%	38%	50%	3%	3%
Για την οικονομική κατάσταση στη χώρα σας	14%	18%	58%	43%	26%	33%	2%	6%
Για την οικονομική κατάσταση της οικογενείας σας	22%	24%	27%	21%	49%	52%	1%	3%
Για την εργασιακή απασχόληση στη χώρα σας	12%	17%	57%	47%	28%	31%	3%	6%
Για την προσωπική σας επαγγελματική κατάσταση	22%	22%	15%	10%	57%	60%	6%	8%

Ιδιαίτερα χαμηλές είναι οι προσδοκίες των ερωτηθέντων για τους επόμενους 12 μήνες. Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του ποσοστού των Ελλήνων πολιτών, συγκρινόμενο με το αντίστοιχο προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (ΕΒ61.0), που εκτιμά ότι οι συνθήκες ζωής τους θα χειροτερεύσουν τους επόμενους 12 μήνες.

Χαμηλότερες φαίνονται οι προσδοκίες των Ελλήνων για τη ζωή τους γενικά σε σχέση με αυτές που είχαν εκφράσει σε προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου την άνοιξη του 2004.

- Βελτίωση των συνθηκών ζωής για τους επόμενους 12 μήνες προσδοκά το 37% (ΕΒ61.0: 42%) των Ελλήνων πολιτών. Σημειώνεται ότι πιο αισιόδοξοι για βελτίωση της ζωής τους παρουσιάζονται τα άτομα ηλικίας 15-24 (59% αυτών) και 25-39 (52%), ενώ λιγότερο αισιόδοξοι εμφανίζονται τα άτομα ηλικίας 40-54 (25%) και τα άτομα άνω των 55 ετών (18%).
- Σημαντική αύξηση από 13% (ΕΒ61.0, άνοιξη 2004) σε 22% των ερωτηθέντων που προσδοκούν χειρότερες εξελίξεις για τη ζωή τους, τη χρονιά που έρχεται.
- Αμετάβλητες παραμένουν οι προσδοκίες για τους επόμενους 12 μήνες, όσον αφορά τη ζωή τους γενικά, για το 38% των ερωτηθέντων Ελλήνων (ΕΒ61.0: 40%).

Αβεβαιότητα και απαισιοδοξία διαφαίνεται στις τοποθετήσεις των Ελλήνων πολιτών, συγκρινόμενη με τη συγκρατημένη αισιοδοξία που εκφράστηκε σε προηγούμενη έρευνα της άνοιξης 2004 (ΕΒ61.0), όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση της χώρας τους και στην εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την οικονομική κατάσταση της χώρας:

- Σημαντική πτώση του ποσοστού που προσδοκά βελτίωση των συνθηκών για την ελληνική οικονομία, τους επόμενους 12 μήνες, από 34% την άνοιξη του 2004 (ΕΒ61.0) σε 14% στην παρούσα έρευνα. Σημειώνεται δε, ότι οι Έλληνες οι οποίοι στην προηγούμενη έρευνα (ΕΒ61.0) ήταν οι πλέον αισιόδοξοι μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, αναφερόμενοι στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης στη χώρα τους, καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών, τώρα εμφανίζονται από τους πλέον απαισιόδοξους του δείγματος.
- Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του ποσοστού των Ελλήνων από 23% την άνοιξη του 2004 σε 58% στην παρούσα έρευνα - που προσδοκά χειρότερες οικονομικές εξελίξεις για τη χώρα τη χρονιά που έρχεται.

- Υψηλό ποσοστό (26%) των ερωτηθέντων Ελλήνων προβλέπει στασιμότητα της εθνικής οικονομίας (EB61.0: 35%).

Σε ερώτηση σχετικά με τις προσδοκίες τους σε θέματα που αφορούν στην οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους για τους επόμενους 12 μήνες, προέκυψαν τα εξής:

- Σε ποσοστό 49%, οι Έλληνες ερωτηθέντες προσδοκούν οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους για τη νέα χρονιά.
- Το 22% των Ελλήνων πολιτών προσδοκά βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των οικογενειών τους, ποσοστό αρκετά χαμηλότερο σε σχέση με το αντίστοιχο της προηγούμενης έρευνας (EB61.0: 34%).
- Το 27% των Ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι η οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους θα είναι χειρότερη τους επόμενους 12 μήνες, ενώ στην προηγούμενη έρευνα (EB61.0) ήταν αρκετά χαμηλότερο (15%).

Αρκετά απαισιόδοξοι (σε σχέση με την άνοιξη του 2004) φαίνονται οι Έλληνες πολίτες για τα θέματα εργασίας και απασχόλησης –σε εθνικό επίπεδο- για τους επόμενους 12 μήνες.

- Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το ποσοστό (30%) των Ελλήνων πολιτών που είχε εκφράσει στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0) αισιόδοξες προσδοκίες για τη βελτίωση της αγοράς εργασίας έχει μειωθεί πλέον του ήμισυ στην παρούσα (12%).
- Αντίστοιχα, σημαντική είναι η αύξηση του ποσοστού από 28% (την άνοιξη του 2004) σε 57% στην παρούσα έρευνα, που προσδοκά επιδείνωση της εργασιακής απασχόλησης στην Ελλάδα.
- Στάσιμη εκτιμάται, από το 28% των ερωτηθέντων, ότι θα παραμείνει η εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα τους επόμενους 12 μήνες.

Οι προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών για τους επόμενους 12 μήνες, σε θέματα που αφορούν στην προσωπική τους επαγγελματική κατάσταση, καταγράφονται ως εξής:

- Το 57% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η επαγγελματική του κατάσταση, σε προσωπικό επίπεδο, θα παραμείνει στάσιμη. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) διαμορφώνεται στο 60%.
- Το 22% των ερωτηθέντων προσδοκά βελτίωση της επαγγελματικής κατάστασης σε προσωπικό επίπεδο.
- Το 15% των Ελλήνων πολιτών πιστεύει ότι η χρονιά που έρχεται θα είναι χειρότερη επαγγελματικά.

Ερ. 6 *Αν συγκρίνετε τη σημερινή σας κατάσταση με τα προηγούμενα 5 χρόνια, θα λέγατε ότι έχει βελτιωθεί, έχει παραμείνει περίπου ίδια ή έχει χειροτερέψει;*

Έχει βελτιωθεί		Έχει παραμείνει ίδια		Έχει χειροτερέψει		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
38%	39%	30%	32%	32%	28%	1%	1%

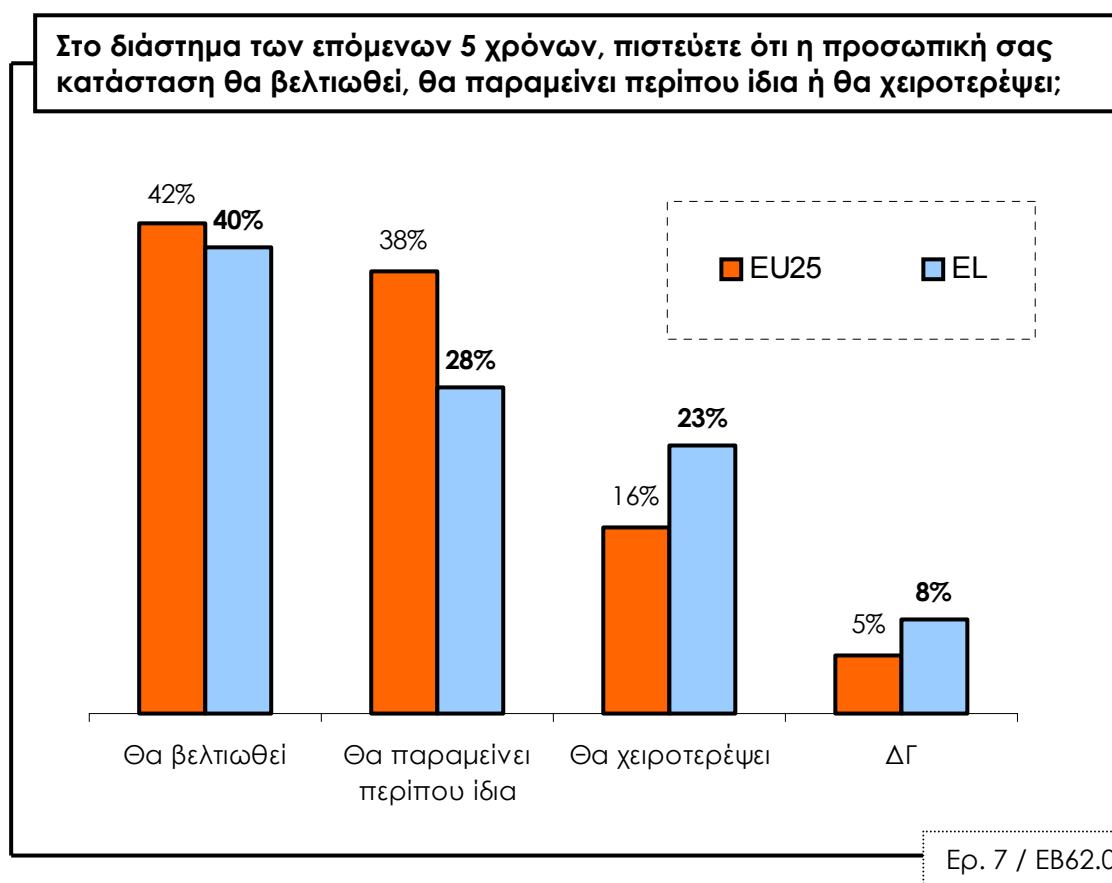
Οι ελληνικές τοποθετήσεις εμφανίζουν μια μετριοπάθεια, χωρίς να εκδηλώνουν έντονες τάσεις και χωρίς να διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα ποσοστά της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0). Ποσοστό 38% τοποθετείται θετικά διαπιστώνοντας βελτίωση. Ποσοστό 30% δεν διακρίνει αισθητή βελτίωση, δηλώνοντας ότι η κατάστασή του έχει παραμείνει περίπου η ίδια. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 32% των Ελλήνων πολιτών θεωρούν ότι η κατάστασή τους έχει μεταβληθεί αρνητικά κατά τα τελευταία πέντε έτη.

Ερ. 7 Στο διάστημα των επόμενων 5 χρόνων, πιστεύετε ότι η προσωπική σας κατάσταση θα βελτιωθεί, θα παραμείνει περίπου ίδια ή θα χειροτερέψει;

Θα βελτιωθεί		Θα παραμείνει ίδια		Θα χειροτερέψει		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
40%	42%	28%	38%	23%	16%	8%	5%

Σε ερώτηση σχετικά με τις εκτιμήσεις για την προσωπική τους κατάσταση εντός της επόμενης πενταετίας, **οι Έλληνες εκφράζουν συγκρατημένη αισιοδοξία, καθώς ποσοστό 40% προβλέπει βελτίωση της προσωπικής του κατάστασης**, ποσοστό αρκετά χαμηλότερο συγκρινόμενο με αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0: 51%). Στα ίδια επίπεδα διαμορφώνεται η αισιόδοξη πρόβλεψη από το μέσο Ευρωπαίο πολίτη (EU25: 42%).

Σύμφωνα με τις τοποθετήσεις τους, το 28% των Ελλήνων πολιτών εκτιμά ότι η προσωπική του κατάσταση θα παραμείνει περίπου η ίδια κατά τα επόμενα πέντε χρόνια, ενώ το 23%, ποσοστό δεύτερο υψηλότερο μετά από αυτό των Αν. Γερμανών (26%), ανησυχεί ότι θα χειροτερέψει. Σημειώνεται ότι το ποσοστό είναι πλέον του διπλάσιου από αυτό της προηγούμενης έρευνας (EB61.0: 10%).

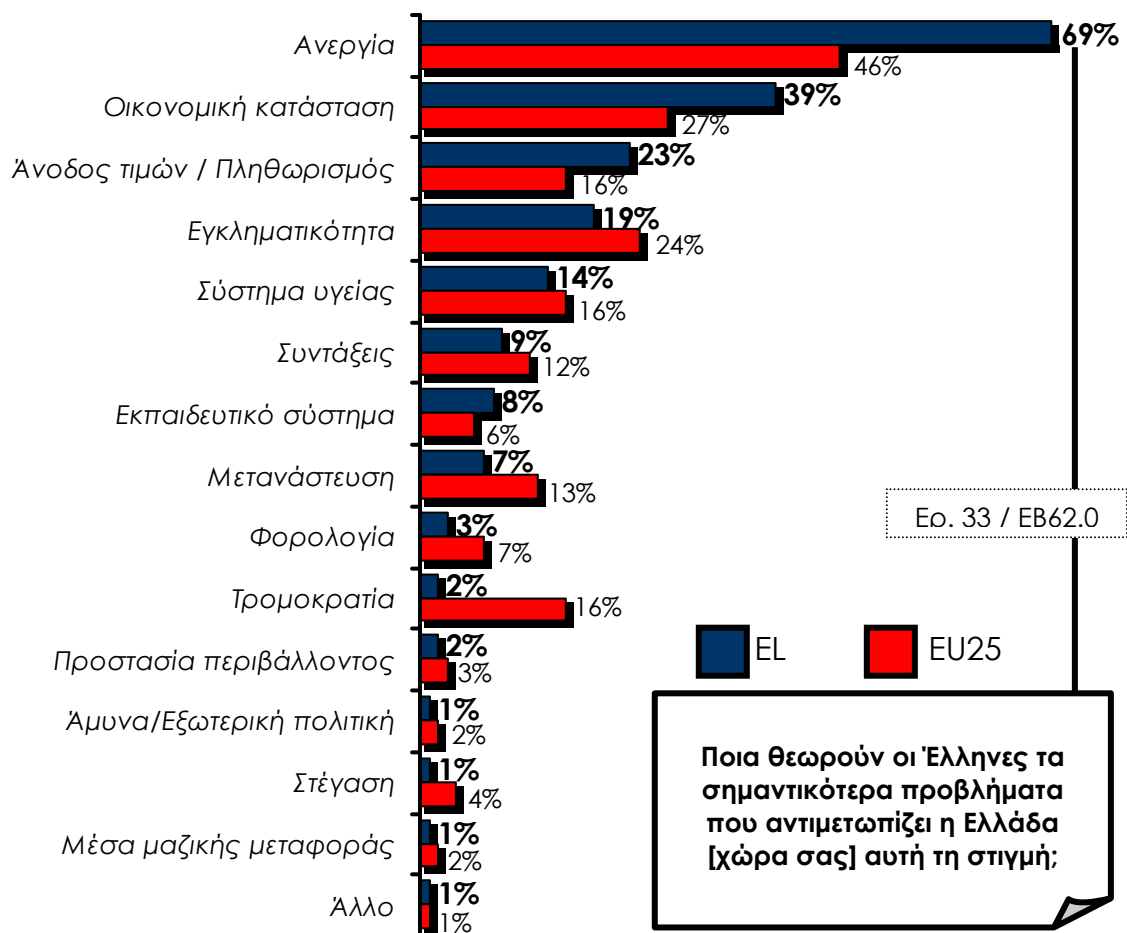

Ιδιαίτερα αισιόδοξοι, μεταξύ των Ελλήνων ερωτηθέντων, για τις προοπτικές της προσωπικής τους κατάστασης εμφανίζονται οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών (ποσοστό 69% αυτών), οι σπουδαστές (ποσοστό 69% αυτών), όπως και οι άνεργοι (62%).

3.3 Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα

Ερ. 33 Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα δύο σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή τη στιγμή;

Οι Έλληνες θεωρούν ότι η ανεργία συνιστά πρόβλημα μείζονος σημασίας καθώς ποσοστό 69% την τοποθετεί αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα. Σημειώνεται, ότι η ελληνική κοινή γνώμη συγκεντρώνει από τα υψηλότερα συγκριτικά ποσοστά μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να κυμαίνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 46%).

Προβληματισμός εκφράζεται από σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης για την οικονομική κατάσταση της χώρας (EL: 39% - EU25: 27%), καθώς και για την άνοδο των τιμών / πληθωρισμό (EL: 23% - EU25: 16%). Αξιοσημείωτη είναι, επίσης, η ανησυχία Ελλήνων και Ευρωπαίων για θέματα που αφορούν στην εγκληματικότητα (EL: 19% - EU25: 24%) όπως και το σύστημα υγείας και πρόνοιας (EL: 14% - EU25: 16%). Άλλα θέματα που προβληματίζουν μικρή μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης είναι: οι συντάξεις (EL: 9% - EU25: 12%), το εκπαιδευτικό σύστημα (EL: 8% - EU25: 6%), η μετανάστευση (EL: 7% - EU25: 13%), η φορολογία (EL: 3% - EU25: 7%) και η τρομοκρατία (EL: 2% - EU25: 16%). Σημειώνεται ότι όσον αφορά τη μετανάστευση και την τρομοκρατία, οι Ευρωπαίοι πολίτες εκδηλώνουν μεγαλύτερη ανησυχία σε σχέση με τους Έλληνες.

Ερ. 34 Και για καθένα από τα παρακάτω θέματα στην Ελλάδα, πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο;

	ΘΕΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ		ΔΓ	
	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25
Εξωτερική πολιτική	57	53	12	14	25	22	6	11
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	51	57	16	16	30	20	3	7
Προστασία του περιβάλλοντος	51	52	14	17	29	22	6	8
Άμυνα	49	52	12	14	33	25	6	9
Καταπολέμηση του εγκλήματος	42	44	12	15	43	33	3	7
Μέσα μαζικής μεταφοράς	41	28	10	16	44	46	5	11
Οικονομική κατάσταση	37	39	32	31	27	22	4	8
Εκπαιδευτικό σύστημα	30	32	18	21	47	37	5	9
Σύστημα υγείας	29	24	20	28	48	39	4	9
Καταπολέμηση της ανεργίας	27	25	36	37	35	30	3	7
Μετανάστευση	25	29	38	38	33	24	4	9
Άνοδος τιμών / πληθωρισμός	24	21	45	49	27	22	3	8
Στέγαση	23	16	16	24	53	47	7	13
Φορολογία	19	17	35	41	40	32	7	10
Συντάξεις	18	15	36	33	42	41	4	11

Όσον αφορά στο ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην αντιμετώπιση προβλημάτων καθημερινού αλλά και ευρύτερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, **η θετική συμβολή της Ε.Ε. αναγνωρίζεται στην εξωτερική πολιτική, στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην άμυνα της χώρας.** Αντίθετα, αρνητικά εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην άνοδο των τιμών / πληθωρισμό, στη μετανάστευση και στην καταπολέμηση της ανεργίας.

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην άνοδο των τιμών / πληθωρισμός και στην καταπολέμηση της ανεργίας, ζητήματα τα οποία ανησυχούν ιδιαίτερα τους Έλληνες πολίτες και αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις του ελληνικού δείγματος στην παρούσα έρευνα. Αναλυτικότερα:

- Οι Έλληνες εκλαμβάνουν ως θετικό το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εξωτερική πολιτική της χώρας τους, με ποσοστό 57%. Αρνητικό βρίσκει το ρόλο της Ε.Ε. το 12% του ελληνικού δείγματος, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 25% των Ελλήνων.
- Αναφορικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στη χώρα τους, θετική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει το 51% των Ελλήνων πολιτών (ΕU25: 57%). Αρνητικό ρόλο διακρίνει ποσοστό 16% Ελλήνων, ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 30% του ελληνικού δείγματος.

- Θετικό ρόλο της Ε.Ε., στην προστασία του περιβάλλοντος στη χώρα, αναγνωρίζει το 51% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 52%). Ποσοστό 14% των Ελλήνων ερωτηθέντων χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. αρνητικό (EU25: 17%). Ουδέτερα τοποθετείται το 29% του ελληνικού δείγματος (EU25: 22%).
- Το 49% των Ελλήνων ερωτηθέντων εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο στο θέμα της άμυνας στη χώρας τους (EU25: 52%). Μόλις το 12% των Ελλήνων βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. και ουδέτερο το 33%. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα με ποσοστά 14% (αρνητικό) και 25% (ουδέτερο) αντίστοιχα.
- Το 42% των Ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας (EU25: 44%). Ούτε θετικό αλλά ούτε αρνητικό ρόλο, εκτιμά η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (43%) ότι παίζει η Ε.Ε., όπως και το 33% της συνολικής ευρωπαϊκής. Αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. το 12% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 15%).
- Αναφορικά με τα μέσα μαζικής μεταφοράς στη χώρα τους, θετικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει το 41% των Ελλήνων ερωτηθέντων, ποσοστό αισθητά υψηλότερο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 28%). Αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε. για το 10% των Ελλήνων, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 16%. Ποσοστό 44% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 46%) τοποθετείται ουδέτερα ως προς το ρόλο της Ε.Ε. στο συγκεκριμένο θέμα.
- Αναφορικά με την οικονομική κατάσταση στη χώρα τους, το 37% των Ελλήνων του δείγματος θεωρεί θετικό το ρόλο της Ε.Ε. (EU25: 39%), το 32% βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. (EU25: 31%), ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 27% των ερωτηθέντων Ελλήνων (EU25: 22%).
- Οι απόψεις Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών δε διαφέρουν ιδιαίτερα όταν αναφέρονται στη συμβολή της Ε.Ε. στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας τους. Ποσοστό 47% της ελληνικής κοινής γνώμης και 37% της ευρωπαϊκής εκτιμούν ότι η Ε.Ε. δεν παίζει ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας τους. Θετικός είναι ο ρόλος της Ε.Ε. για το 30% των Ελλήνων (EU25: 32%), ενώ αρνητικό βρίσκει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 18% του ελληνικού δείγματος (EU25: 21%).
- Αναφερόμενη στο σύστημα υγείας, η πλειοψηφία Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών, σε ποσοστά 48% και 39% αντίστοιχα, τοποθετείται ουδέτερα. Θετικό ρόλο της Ε.Ε. αναγνωρίζει το 29% των Ελλήνων όπως και το 24% των Ευρωπαίων, ενώ αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 20% της ελληνικής και 28% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Τόσο η ελληνική όσο και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, σε ποσοστά 36% και 37% αντίστοιχα, θεωρούν ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην καταπολέμηση της ανεργίας. Ποσοστό 27% του ελληνικού και 25% του ευρωπαϊκού δείγματος θεωρεί θετικό το ρόλο της Ε.Ε., ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της από το 35% Ελλήνων και το 30% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Ο ρόλος της Ε.Ε. στο θέμα της μετανάστευσης στη χώρα τους, κρίνεται θετικός από το 25% των Ελλήνων και από το 29% των Ευρωπαίων πολιτών. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει το 38% τόσο των ερωτηθέντων Ελλήνων όσο και των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από ποσοστό 33% των Ελλήνων (EU25: 24%).
- Αναφορικά με την άνοδο των τιμών και τον πληθωρισμό, ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε., τόσο από την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (45%), όσο και από την πλειοψηφία της συνολικής ευρωπαϊκής (49%). Το θετικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο συγκεκριμένο θέμα αναγνωρίζει 1 στους 4 Έλληνες (EL: 24%, EU25: 21%), ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται από το 27% του ελληνικού δείγματος (EU25: 22%).
- Σχετικά με τη στέγασση, Έλληνες και Ευρωπαίοι φαίνονται να συμφωνούν, στην πλειοψηφία τους, στον ουδέτερο ρόλο (συμβολή) της Ε.Ε. με ποσοστά 53% και 47% αντίστοιχα. Η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ποσοστού 23% της ελληνικής κοινής γνώμης, (EU25: 16%). Αρνητικό ρόλο στην Ε.Ε. αποδίδει το 16% του ελληνικού όπως και το 24% του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος.

- Στο θέμα της φορολογίας το 35% του ελληνικού δείγματος (EU25: 41%) βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. Θετική συμβολή της Ε.Ε. δηλώνει το 19% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 17%) και ουδέτερα τοποθετείται το 40% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 32%).
- Ουδετερότητα του ρόλου της Ε.Ε. στο θέμα των συντάξεων στην χώρα τους διακρίνουν στην πλειοψηφία τους Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες με ποσοστά 42% και 41% αντίστοιχα. Το 36% των Ελλήνων και το 33% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων θεωρούν ότι η Ε.Ε. παίζει αρνητικό ρόλο. Ποσοστό 18% της ελληνικής κοινής γνώμης και 15% της συνολικής ευρωπαϊκής εκτιμά ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει θετικό ρόλο στο θέμα των συντάξεων.

4. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1 Αίσθηση ταυτότητας: εθνική ή/και ευρωπαϊκή

Ερ. 43 Στο προσεχές μέλλον βλέπετε τον εαυτό σας ως ...:

ΔΕΙΓΜΑ Α. 498 Ελλήνων πολιτών

Έλληνα /ίδα μόνο		Έλληνα /ίδα & Ευρωπαίο / α		Ευρωπαίο /α & Έλληνα /ίδα		Ευρωπαίο /α μόνο		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
57%	41%	37%	47%	4%	7%	1%	3%	0%	2%

Εξετάζοντας την αίσθηση της ταυτότητας ή της συνείδησης -σε δείγμα 498 ατόμων, ήτοι μέρους των Ελλήνων ερωτηθέντων της παρούσας έρευνας (ΔΕΙΓΜΑ Α)- σε μια πρόβλεψη στο προσεχές μέλλον, φαίνεται η αίσθηση αυτή να παραμένει ελληνική για ποσοστό 57% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ ποσοστό 37% -των 498 ατόμων- εκτιμά ότι θα έχει διαμορφώσει μια διπλή ταυτότητα-συνείδηση, η οποία θα είναι κυρίως ελληνική και δευτερογενώς ευρωπαϊκή.

Σημειώνεται ότι οι Έλληνες πολίτες (ΔΕΙΓΜΑ Α) συγκεντρώνουν το τρίτο υψηλότερο ποσοστό από το συνολικό δείγμα (όλες τις χώρες της έρευνας) πιστεύοντας ότι η ταυτότητά τους θα παραμείνει αμιγώς ελληνική, ακολουθώντας τους Τούρκους (72% - δείγμα 513 ατόμων) και τους Ούγγρους (64% - δείγμα 514 ατόμων).

Ελάχιστοι είναι οι Έλληνες (4%), όπως και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες (7%), που πιστεύουν ότι στο άμεσο μέλλον θα διαμορφώσουν μια ταυτότητα πρωτίστως ευρωπαϊκή και δευτερογενώς εθνική και ακόμη λιγότεροι αυτοί που διαβλέπουν τη διαμόρφωση μιας αμιγώς ευρωπαϊκής ταυτότητας (EL: 1% - EU25: 3%).

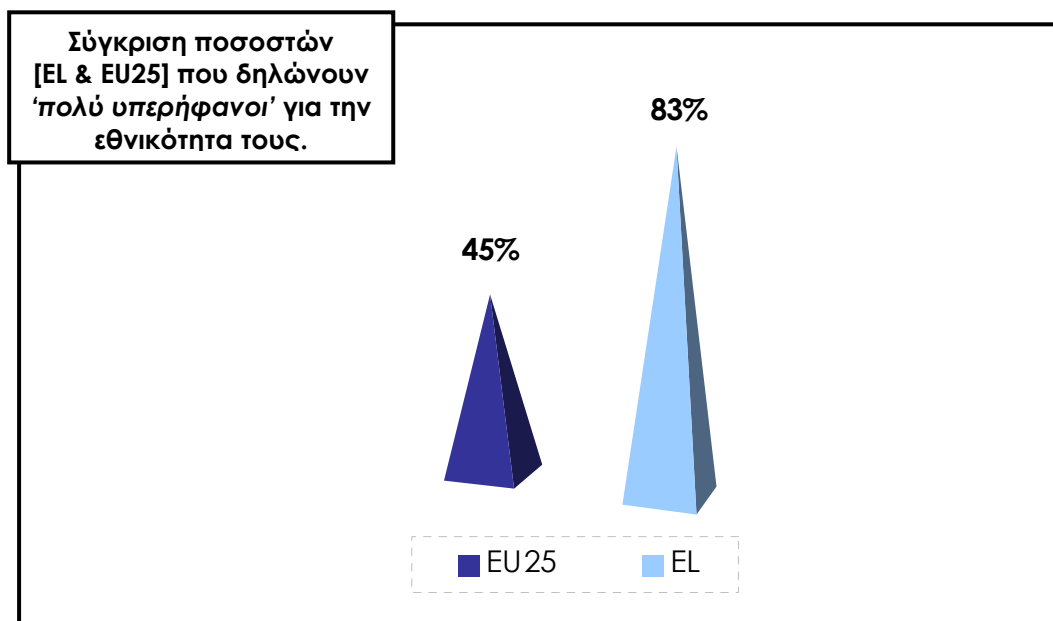
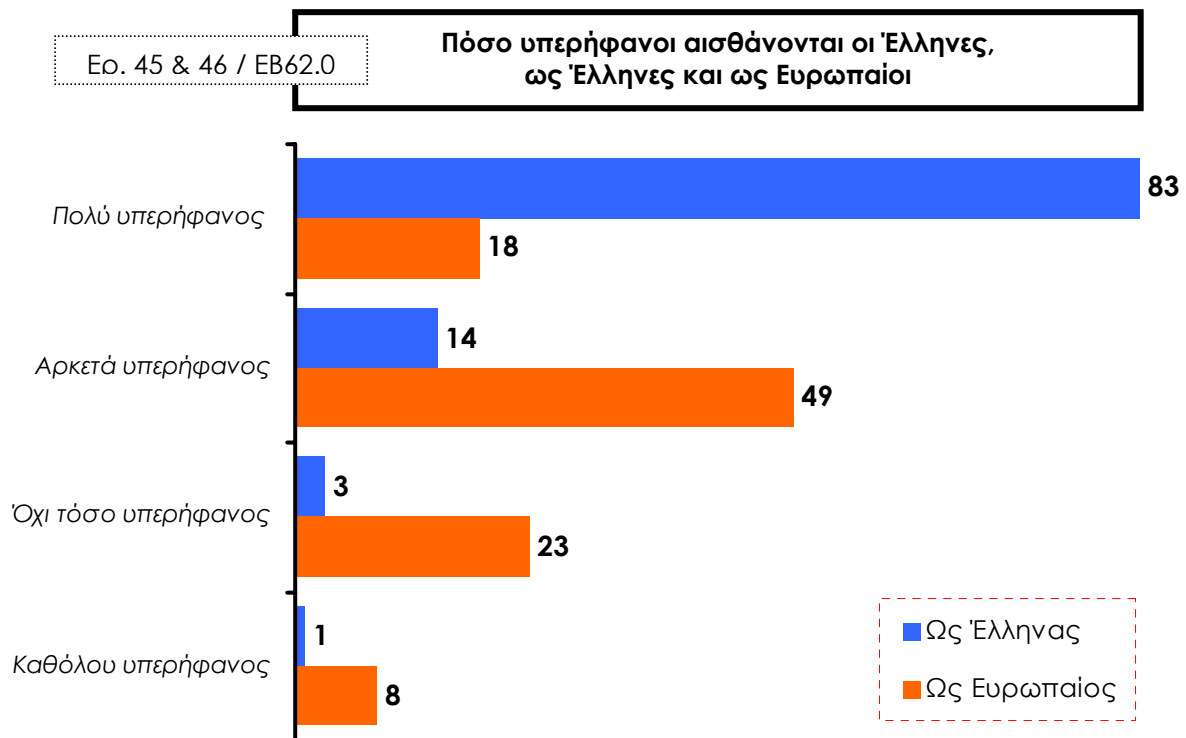
ΔΕΙΓΜΑ Β. 502 Ελλήνων πολιτών

Έλληνα /ίδα μόνο		Πρώτα Έλληνα/ίδα & μετά Ευρωπαίο/α		Πρώτα Ευρωπαίο/α & μετά Έλληνα/ίδα		Ευρωπαίο /α μόνο		Τόσο Έλληνα/ίδα όσο Ευρωπαίος/α		ΔΓ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
51%	37%	43%	48%	3%	4%	1%	3%	3%	7%	0%	1%

Θέτοντας το ίδιο ερώτημα σε δείγμα 502 Ελλήνων ερωτηθέντων (ΔΕΙΓΜΑ Β), με τη διαφοροποίηση ότι συμπεριλαμβάνεται η επιλογή «τόσο Έλληνας όσο Ευρωπαίος», παρατηρούμε ότι οι ελληνικές τοποθετήσεις κινούνται στα ίδια περίπου επίπεδα με το ΔΕΙΓΜΑ Α. Συγκεκριμένα, ποσοστό 51% της ελληνικής κοινής γνώμης εκτιμά ότι στο άμεσο μέλλον η συνείδηση / ταυτότητα του θα παραμείνει αμιγώς ελληνική, ενώ το 43% -των 502 ατόμων- εκτιμά

ότι θα έχει διαμορφώσει μια διπλή ταυτότητα, η οποία θα είναι κυρίως ελληνική και δευτερογενώς ευρωπαϊκή. Ελάχιστοι είναι οι Έλληνες, που πιστεύουν ότι στο άμεσο μέλλον θα διαμορφώσουν μια αμιγώς ευρωπαϊκή ταυτότητα (EL: 1% - EU25: 3%), όπως επίσης ότι θα αισθάνονται τόσο Έλληνες όσο και Ευρωπαίοι (EL: 3% - EU25: 7%).

Ερ. 45&46 Θα λέγατε ότι είστε πολύ υπερήφανος/η, αρκετά υπερήφανος/η, καθόλου υπερήφανος/η που είστε Έλληνας/Ελληνίδα; Και θα λέγατε ότι είστε πολύ υπερήφανος/η, αρκετά υπερήφανος/η, καθόλου υπερήφανος/η που είστε Ευρωπαίος/α;

Οι Έλληνες σχεδόν στο σύνολό τους (83%), δηλώνουν πολύ υπερήφανοι για την εθνικότητά τους, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να κυμαίνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 45%). Σε μια συγκριτική θεώρηση, οι Έλληνες φέρονται να είναι οι πλέον υπερήφανοι, μετά τους Τούρκους (90%) μεταξύ όλων των ερωτηθέντων χωρών της έρευνας, για την εθνικότητά τους. Αρκετά υπερήφανοι για την εθνικότητά τους φέρονται να είναι οι Έλληνες ερωτηθέντες σε ποσοστό 14%, ενώ το ίδιο ισχύει για το 41% των ερωτηθέντων πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό των Ελλήνων που δηλώνουν ελάχιστα υπερήφανοι για την εθνικότητά τους εμφανίζεται ιδιαίτερα χαμηλό (3%), ενώ εκείνο που εκφράζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο εμφανίζεται συγκριτικά υψηλότερο (9%). Καθόλου υπερήφανος φέρεται να νιώθει μόλις 1 στους 100 Έλληνες, ενώ καθόλου υπερήφανοι για την εθνικότητά τους δηλώνουν 2 στους 100 Ευρωπαίους.

Η ευρωπαϊκή ταυτότητα φαίνεται να δημιουργεί αίσθημα *εξαιρετικής υπερηφάνειας* σε ποσοστό 18% της Ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 16%). **Αρκετά υπερήφανοι για την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα δηλώνουν οι περισσότεροι Έλληνες (49%)**, όπως και οι περισσότεροι πολίτες των άλλων κρατών-μελών (EU25: 52%). Υψηλότερα κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες από εκείνο του ευρωπαϊκού μέσου όρου διαμορφώνεται το ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης που δηλώνει ότι αισθάνεται ελάχιστα υπερήφανο για την ευρωπαϊκή του ταυτότητα (23% έναντι του 18% του ευρωπαϊκού μέσου όρου). Τέλος, δυσαρέσκεια για την ευρωπαϊκή του ταυτότητα φέρεται να εκφράζει ποσοστό 8% τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Ερ. 47 *Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται σε διαφορετικό βαθμό συνδεδεμένοι με την πόλη τους ή το χωριό τους, με τον τόπο τους, την πατρίδα τους, ή με την Ευρώπη. Πόσο συνδεδεμένοι αισθάνεστε εσείς με...:*

Οι Έλληνες, στην πλειοψηφία τους, αισθάνονται πολύ περισσότερο συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους (77%), συγκρινόμενοι με το ευρωπαϊκό σύνολο (EU25: 53%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού δείγματος που δηλώνει πολύ συνδεδεμένο με την πόλη ή το χωριό του είναι το τρίτο υψηλότερο μεταξύ του συνόλου των χωρών της έρευνας, ακολουθώντας τα δείγματα του βόρειου μέρους της Κύπρου (88%) και της Τουρκίας (79%). Αρκετά συνδεδεμένοι αισθάνονται οι Έλληνες σε ποσοστό 16%, ενώ όχι πολύ ή καθόλου συνδεδεμένοι νοιώθουν σε ποσοστά 5% και 2% αντίστοιχα. Οι Ευρωπαίοι πολίτες σε ποσοστό 34% αισθάνονται αρκετά συνδεδεμένοι, σε ποσοστό 10% όχι πολύ συνδεδεμένοι και καθόλου συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους αισθάνονται 3 στους 100 Ευρωπαίους.

Τουλάχιστον 8 στους 10 Έλληνες (82% - EU25: 51%) νοιώθουν πολύ συνδεδεμένοι με τον τόπο καταγωγής τους. Το ποσοστό είναι το δεύτερο υψηλότερο του συνόλου του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει το βόρειο μέρος της Κύπρου (84%). Αρκετά συνδεδεμένοι με τον τόπο τους αισθάνονται οι Έλληνες πολίτες σε ποσοστό 14%, ενώ πολύ μικρά ποσοστά καταγράφονται σαν απαντήσεις εκείνων που νοιώθουν όχι πολύ συνδεδεμένοι (3%) και καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους (1%). Οι Ευρωπαίοι πολίτες (EU25) νοιώθουν αρκετά συνδεδεμένοι σε ποσοστό 37%, όχι πολύ συνδεδεμένοι σε ποσοστό 9% και καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους σε ποσοστό 2%.

Η πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών (84%) αισθάνεται πολύ συνδεδεμένη με τη χώρα τους. Το ποσοστό είναι το υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. (EU25: 56%) και το τρίτο υψηλότερο στο σύνολο του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει η Τουρκία (89%) και το βόρειο μέρος Κύπρου (88%). 'Αρκετά συνδεδεμένος' με τη χώρα του νοιώθει τουλάχιστον 1 στους 10 Έλληνες (13%), ενώ 'όχι πολύ' νοιώθουν οι Έλληνες σε ποσοστό 2%. Κανένας Έλληνας πολίτης δεν απάντησε ότι νιώθει 'καθόλου συνδεδεμένος'.

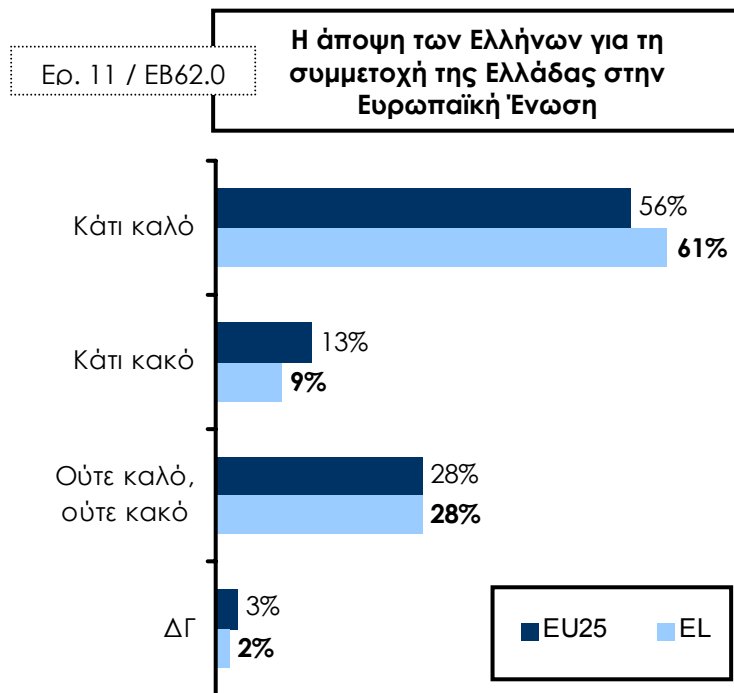
Αντίθετα, όσον αφορά το βαθμό που αισθάνονται οι Έλληνες συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών και συνολικά όλου του δείγματος (όλες τις χώρες της

έρευνας). Συγκεκριμένα, 'πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. νοιώθει το 15% των ερωτηθέντων Ελλήνων πολιτών (EU25: 20%), 'αρκετά συνδεδεμένο' νοιώθει το 33% (EU25: 48%), 'όχι πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. αισθάνεται ποσοστό 35% (EU25: 23%) - και 'καθόλου συνδεδεμένο' ποσοστό 16% (EU25: 7%).

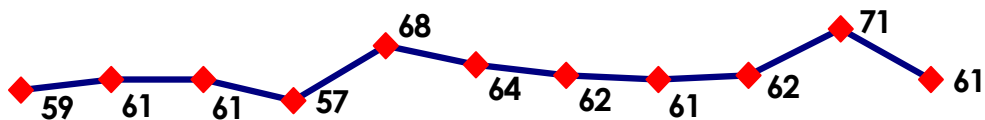
4.2 Η Ελληνική Θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.

Ερ. 11 Σε γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε. είναι;

Το γράφημα που ακολουθεί απεικονίζει το βαθμό ικανοποίησης τόσο των Ελλήνων όσο και των Ευρωπαίων πολιτών από τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ε.Ε.

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (61%) θεωρεί ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη, ποσοστό ελαφρώς ενισχυμένο σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 56%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό έχει μειωθεί κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες από αυτό της προηγούμενης έρευνας το Ευρωβαρομέτρου (EB61.0: 71%). Μικρό μόνο ποσοστό των Ελλήνων (9%) και των Ευρωπαίων πολιτών (EU25: 13%) διακρίνει «κάτι κακό». Τέλος, το 28% τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης τοποθετείται ουδέτερα (ούτε καλό ούτε κακό).

Παρουσίαση αποτελεσμάτων προηγούμενων ερευνών ποσοστών των Ελλήνων πολιτών που πιστεύουν ότι η συμμετοχή της χώρας στην Ε.Ε. είναι «κάτι καλό».

Ερ. 11 / EB62.0

Έτος	EB52.0	EB53.0	EB54.1	EB55.1	EB56.2	EB57.1	EB58.1	EB59.1	EB60.1	EB61.0	EB62.0
11/1999	05/2000	12/2000	05/2001	11/2001	05/2002	11/2002	04/2003	11/2003	04/2004	11/2004	

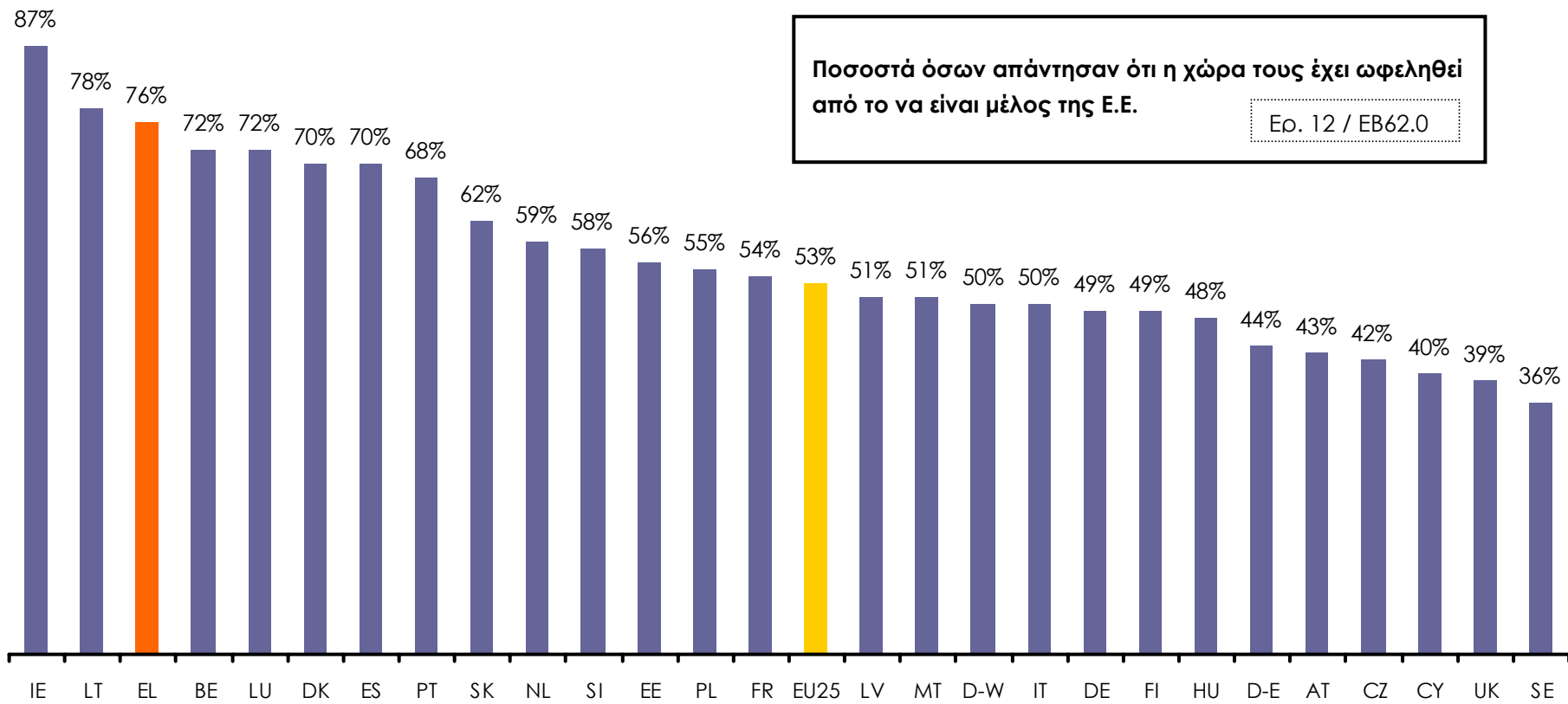
Ερ. 12 Συνολικά, θα λέγατε ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από το να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Έχει ωφεληθεί		Δεν έχει ωφεληθεί		Δ.Γ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
76%	53%	18%	34%	6%	12%

Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων (76%) θεωρεί ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) διαμορφώνεται στο 53%, ήτοι 23 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα. Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει ποσοστό 18% της ελληνικής κοινής γνώμης, μικρότερο –σχεδόν κατά το ήμισυ- από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 34%). Το 6% του ελληνικού δείγματος απάντησε ότι δε γνωρίζει αν η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από τη συμμετοχή της στην Ε.Ε., ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του κοινοτικού μέσου όρου είναι διπλάσιο (12%).

Συγκρινόμενο το ποσοστό με εκείνο της αμέσως προηγούμενης έρευνας, παρατηρείται μικρή μείωση του ποσοστού -από 82% (EB61.0) σε 76% στην παρούσα έρευνα- των Ελλήνων που διακρίνουν ωφέλεια για τη χώρα από το γεγονός ότι είναι μέλος της Ε.Ε.

Όπως απεικονίζεται στο γράφημα που ακολουθεί, **οι Έλληνες (76%), μετά τους Ιρλανδούς (87%) και τους Λιθουανούς (78%), εμφανίζονται να είναι από τους πλέον ικανοποιημένους Ευρωπαίους πολίτες, αναφορικά με τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Ποσοστά όσων απάντησαν ότι η χώρα τους έχει ωφεληθεί από το να είναι μέλος της Ε.Ε.

ΕΟ. 12 / EB62.0

4.3 Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε.

Ερ. 13 Γενικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει για εσάς μία πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα;

Πολύ θετική		Αρκετά θετική		Ουδέτερη		Αρκετά αρνητική		Πολύ αρνητική		ΔΓ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
15%	10%	43%	40%	29%	33%	9%	12%	3%	3%	2%	2%

Θετική εικόνα έχει η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για την Ε.Ε.

- Το 15% των Ελλήνων ερωτηθέντων εκφράζεται κατηγορηματικά υπέρ μιας θετικής εικόνας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 10%).
- Το 43% της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προβάλλει μια αρκετά θετική εικόνα (EU25: 40%).
- Το 29% των Ελλήνων εκφράζεται ουδέτερα για την εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και το 33% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Μόνο 1 στους 10 Έλληνες (9%) προσλαμβάνει μια αρκετά αρνητική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU25: 12%).
- Τέλος, μόνο το 3% τόσο της ελληνικής όσο και της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης έχει μια πολύ αρνητική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ερ. 15 Αν σας έλεγαν αύριο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαλύθηκε θα αισθανόσασταν πολύ στεναχωρημένος/η για το γεγονός αυτό, θα σας άφηνε αδιάφορο/η ή θα αισθανόσασταν πολύ ανακουφισμένος/η;

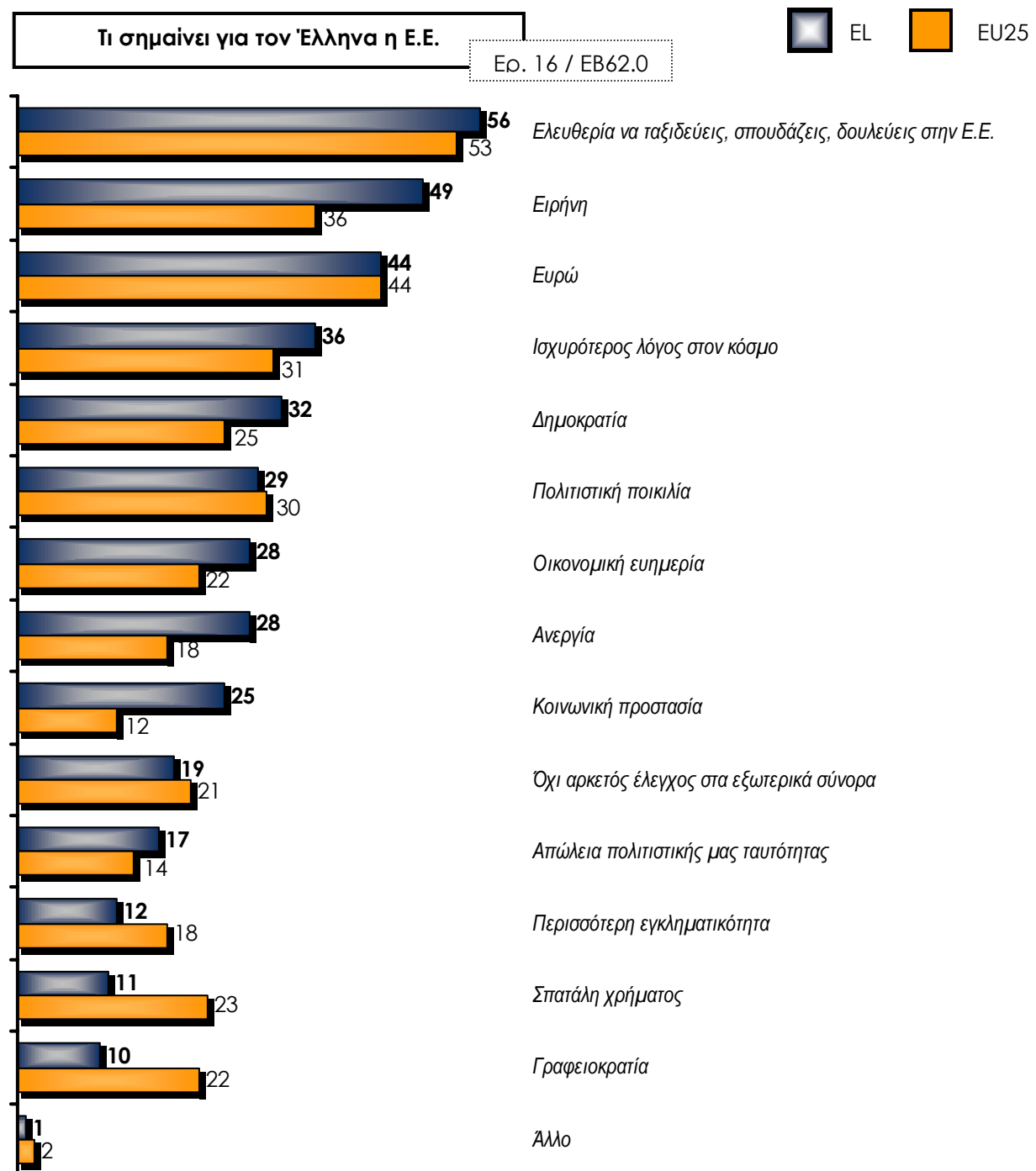
Πολύ στεναχωρημένος/η		Αδιάφορος/η		Πολύ ανακουφισμένος/η		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
44%	39%	44%	43%	9%	13%	3%	5%

Επεκτείνοντας τη διερεύνηση σχετικά με την εικόνα-αντίληψη των Ελλήνων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε ερώτημα της έρευνας για το πώς θα αισθάνονταν σε περίπτωση διάλυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ελληνική κοινή γνώμη διχάζεται καθώς το 44% (EU25: 39%) των ερωτηθέντων δηλώνει ότι θα ήταν πολύ δυσαρεστημένο από μια τέτοια εξέλιξη όπως και ισότιμο ποσοστό (44%) τοποθετείται ουδέτερα, εκφράζοντας την αίσθηση της αδιαφορίας για μια τέτοια υπόθεση. Ουδέτερα τοποθετείται επίσης ποσοστό 43% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Πολύ ανακουφισμένο δηλώνει ότι θα αισθανόταν μόλις το 9% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 13%).

Ερ. 16 Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Σε μια σημασιολογική ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **οι Έλληνες φαίνονται να διακρίνουν, στην πλειοψηφία τους, τις θετικές πτυχές της Ε.Ε.**, χωρίς να παραλείπουν την επισήμανση εκείνων που θεωρούν (σύμφωνα με τη γνώμη τους) αρνητικές συνέπειες.

- Για το 56% της ελληνικής κοινής γνώμης, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις και να δουλεύεις οπουδήποτε στα κράτη-μέλη της (EU25: 53%).
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ερμηνεύεται ως διασφάλιση της ειρήνης από μερίδα Ελλήνων που αντιστοιχεί σε ποσοστό 49% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 36%).
- Για το 44% των Ελλήνων, όπως και των Ευρωπαίων πολιτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει το Ευρώ.
- Ισχυρότερο λόγο στον κόσμο συνιστά η Ευρωπαϊκή Ένωση για ποσοστό 36% της ελληνικής κοινής γνώμης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 31%.
- Με τη διασφάλιση της δημοκρατίας φαίνεται να ταυτίζει το 32% της ελληνικής κοινής γνώμης την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 25%.

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

- Πολιτιστική πολυμορφία σημαίνει για ποσοστό 29% της ελληνικής κοινής γνώμης η Ε.Ε., όπως και για ποσοστό 30% της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25). Ταυτόχρονα, χαμηλότερα ποσοστά τόσο των Ελλήνων (17%), όσο και των Ευρωπαίων πολιτών (14%) φαίνονται να ταυτίζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση με την απώλεια της πολιτισμικής τους ταυτότητας.
- Το 28% των Ελλήνων πολιτών ταυτίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση με την οικονομική ευημερία με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 22%.
- Το 28% των Ελλήνων και το 18% των Ευρωπαίων πολιτών αποδίδει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την έννοια της ανεργίας.
- Το 25% των Ελλήνων πολιτών, ποσοστό διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου που διαμορφώνεται στο 12%, συνειρμικά, ταυτίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση με την κοινωνική προστασία.
- Για το 19% των Ελλήνων ερωτηθέντων, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την απώλεια ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα της χώρας (EU15: 21%).
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ταυτίζεται με την αύξηση της εγκληματικότητας από το 12% των Ελλήνων (EU25: 18%).
- Σπατάλη χρήματος σημαίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για το 11% των Ελλήνων, ενώ την ίδια σημασία της αποδίδει το 23% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Γραφειοκρατία θεωρεί την Ε.Ε. μόνο το 10% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ την ίδια άποψη εκφράζει διπλάσιο ποσοστό της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25: 22%).

Ερ. 17 Σας δίνει προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση το αίσθημα...:

Σε μια ψυχολογική διερεύνηση της ελληνικής κοινής γνώμης, η έρευνα προσπαθεί να διαγνώσει το συναίσθημα που γεννάται στον Έλληνα κατά την πρόσληψη της εικόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

%	EB57.1 (05/2002)	EB60.1 (11/2003)	EB62.0 (11/2004)
της ελπίδας	58	50	57
της εμπιστοσύνης	28	27	32
της ανησυχίας	24	17	21
της αδιαφορίας	11	15	15
της δυσπιστίας	15	9	17
του ενθουσιασμού	11	5	5
της απόρριψης	2	2	4
Δ.Γ.	3	3	2

- Την αίσθηση της ελπίδας διατυπώνει το 57% των Ελλήνων ερωτηθέντων, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 47%. Παρατηρείται σχετική αύξηση κατά 7 μονάδες του ποσοστού, συγκρινόμενο με προηγούμενη έρευνα (EB60.1: 50%).
- Αίσθημα εμπιστοσύνης απέναντι στην Ε.Ε. εκφράζει το 32% των Ελλήνων, όπως και 24% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Ανησυχία (21%) εκδηλώνει 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες (EU25: 17%).
- Το 15% των Ελλήνων και το 19% των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν αδιαφορία.

- Δυσπιστία απέναντι στην Ε.Ε. ομολογεί το 17% της ελληνικής και το 18% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Παρατηρείται ότι το ελληνικό ποσοστό έχει αυξηθεί κατά 8 μονάδες από την προηγούμενη έρευνα που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB60.1).
- Μόλις το 5% των Ελλήνων δηλώνει ενθουσιασμένο με την Ε.Ε. (EU25: 7%). Παρατηρείται σχετική μείωση κατά 6 μονάδες του ποσοστού σε σύγκριση με προηγούμενη έρευνα που θέτει το συγκεκριμένο ερώτημα (EB57.1: 11%).
- Τέλος, μόνο το 4% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι η Ε.Ε. του δίνει την αίσθηση της απόρριψης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 5%.

Επιχειρώντας να συγκρίνουμε τις τάσεις της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, παρατηρούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει στους Έλληνες περισσότερο θετικά αισθήματα απ' ό,τι στους Ευρωπαίους πολίτες (EU25).

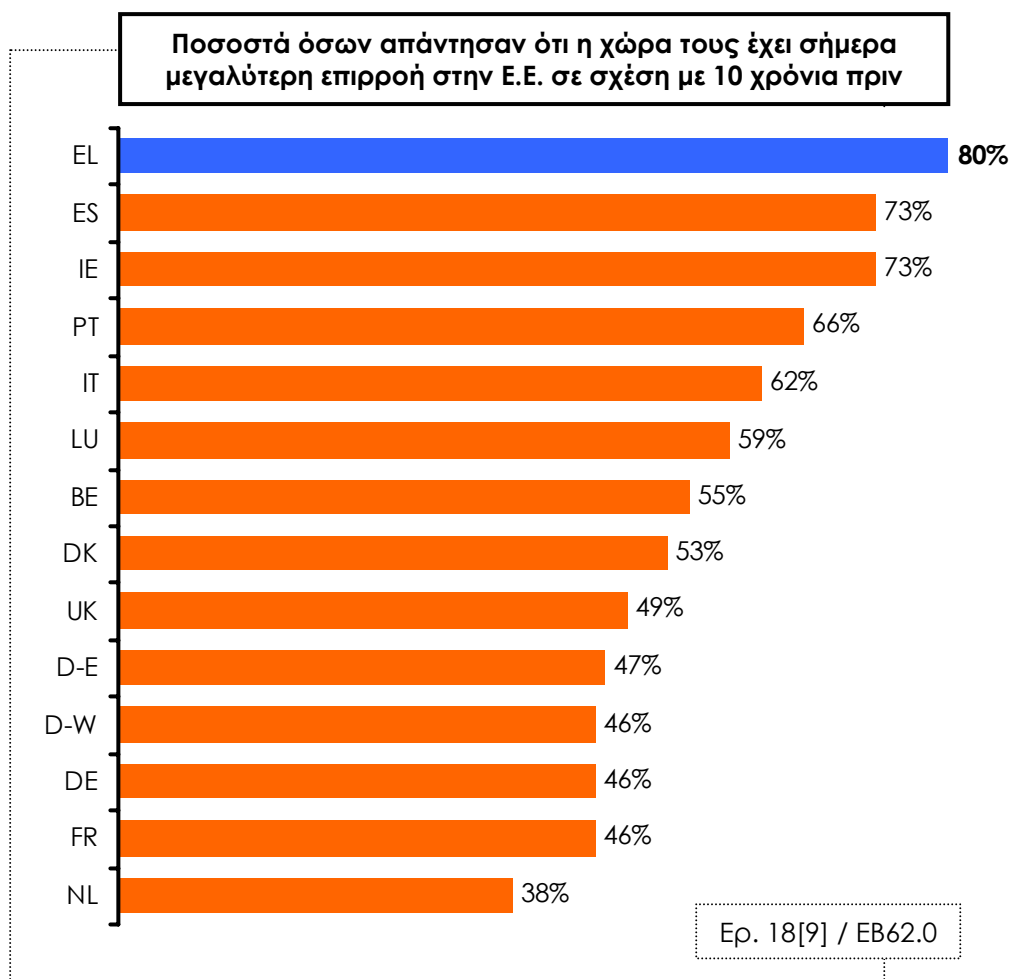
Σε σχέση με προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το συγκεκριμένο ερώτημα (EB57.1), διαπιστώνουμε ότι οι Έλληνες όσο και οι Ευρωπαίοι πολίτες εξακολουθούν να εκδηλώνουν περισσότερο θετικά παρά αρνητικά αισθήματα απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, στην παρούσα έρευνα εμφανίζονται λιγότερο ενθουσιασμένοι, ελπίζουν λιγότερο και εκφράζουν λιγότερη εμπιστοσύνη απέναντι στην Ε.Ε.

Ερ. 18 Παρακαλώ πείτε μου για καθεμία από τις παρακάτω φράσεις, αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΣΥΜΦΩΝΩ		ΔΙΑΦΩΝΩ	
	EL	EU25	EL	EU25
Οι μεγαλύτερες χώρες είναι αυτές που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ε.Ε.	86	75	11	18
Η Ελλάδα έχει σήμερα μεγαλύτερη επιρροή στην Ε.Ε. σε σχέση με 10 χρόνια πριν	80	55	13	29
Αισθάνομαι περισσότερο ασφαλής γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	73	50	24	42
Υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	65	42	31	48
Η άποψη της Ελλάδας μετράει στην Ε.Ε.	60	68	34	24
Υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	59	44	37	46
Η Ελλάδα θα έχει στο μέλλον μεγαλύτερη επιρροή στην Ε.Ε.	58	49	29	36
Κατανοώ τη λειτουργία της Ε.Ε.	57	47	37	44
Η άποψη μου μετράει στην Ε.Ε.	36	39	57	52

- Την ίδια άποψη φαίνονται να έχουν οι Έλληνες και οι Ευρωπαίοι πολίτες, με ποσοστά 86% και 75% αντίστοιχα, δηλώνοντας ότι οι μεγαλύτερες χώρες είναι εκείνες που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη (αναφορά στην Ευρώπη των 25), ο Έλληνας εκτιμά, σε ποσοστό 80%, ότι η χώρα του (Ελλάδα) έχει σήμερα μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σχέση με δέκα χρόνια πριν. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι αισθητά χαμηλότερος κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες (EU25: 55%). Μόνο το 13% των Ελλήνων φαίνεται να έχει αντίθετη άποψη (EU25: 29%).

- Το γεγονός ότι η χώρα του είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάνει τον Έλληνα να αισθάνεται περισσότερο ασφαλής, άποψη η οποία εκφράζεται από ποσοστό 73% της ελληνικής κοινής γνώμης, το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25 κρατών-μελών της Ε.Ε. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται στο 50%, καθώς η σημαντική μερίδα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (42%) τείνει να διαφωνεί με αυτή τη θέση.
- Οι Έλληνες, συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό, μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών, αισθάνονται ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα (65%) επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ο ευρωπαίος πολίτης φαίνεται να διαφωνεί με αυτή τη θέση σε ποσοστό 48%. Την ίδια άποψη, συγκεντρώνοντας υψηλά ποσοστά, με τους Έλληνες πολίτες έχουν οι Κύπριοι, οι Λιθουανοί (64%) και οι Λουξεμβουργιανοί (60%).
- Υψηλό είναι το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων (60%) που θεωρεί ότι η άποψη της Ελλάδας (της χώρας) μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 68%). Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (57%) δεν πιστεύουν ότι η προσωπική τους άποψη μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 52%). Το αντίθετο, αναφορικά με την επιρροή της

προσωπικής του άποψης, πιστεύει το 36% της ελληνικής, όπως και το 39% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

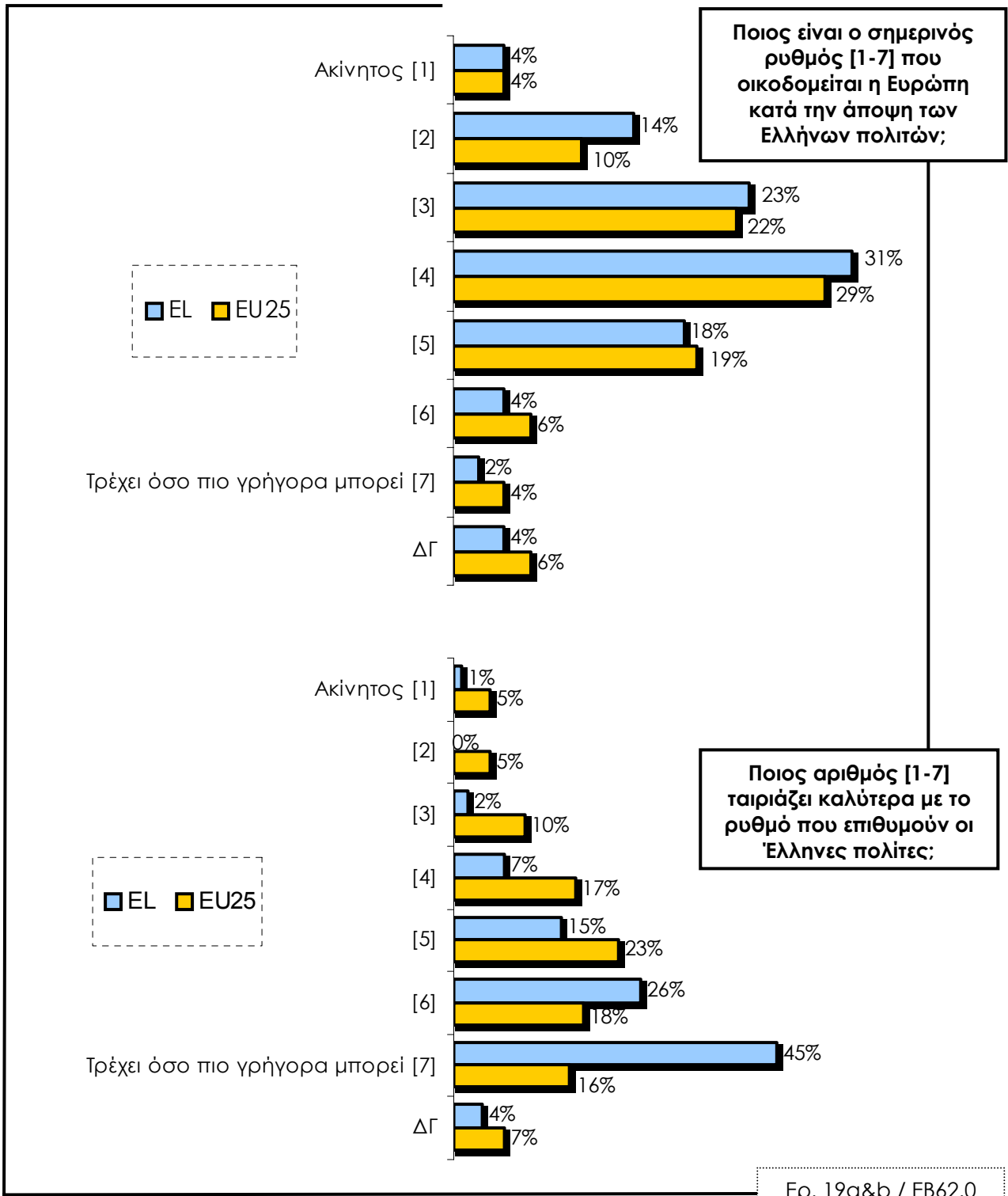
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (59%) αισθάνεται ότι υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (44%).
- Το έβδομο υψηλότερο -από το συνολικό δείγμα της έρευνας (όλες τις χώρες)- είναι το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων που προβλέπει ότι, στο μέλλον, η Ελλάδα θα ασκεί ακόμη μεγαλύτερη επιρροή στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (58%) ακολουθώντας την Πολωνία: 72%, την Τουρκία: 68%, την Ισπανία και την Κύπρο: 61%, την Εσθονία: 60% και την Ρουμανία: 59%. Ο ευρωπαίος πολίτης ισχυρίζεται το ίδιο (για τη χώρα του) σε ποσοστό 49%.
- Αναφορικά με την κατανόηση της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Έλληνες εμφανίζονται να κατανοούν περισσότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες τη λειτουργία της (57%), ενώ το 37% των Ελλήνων ερωτηθέντων φαίνεται να εκφράζει δυσκολία στην κατανόηση της λειτουργίας της. Δισταμένες τοποθετήσεις εμφανίζουν οι Ευρωπαίοι πολίτες με 47% και 44% αντίστοιχα.

Ερ. 19 α) Κατά τη γνώμη σας, ποιος είναι ο σημερινός ρυθμός που «οικοδομείται η Ευρώπη»; β) Και ποιος αριθμός ταιριάζει καλύτερα με το ρυθμό που εσείς θα επιθυμούσατε;

Τοποθετούμενη αναφορικά με το ρυθμό οικοδόμησης της Ευρώπης, σε μια κλίμακα ταχύτητας από το 1 έως το 7, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης κατατάσσεται μεταξύ των τιμών 3, 4 και 5, με ποσοστά 23%, 31% και 18% αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι **οι Έλληνες εκτιμούν ότι η Ευρώπη οικοδομείται με μια μέση ταχύτητα**. Ποσοστό 2% θεωρεί ότι η Ευρώπη εξελίσσεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα, ενώ το 4% πιστεύει ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης έχει παραμείνει στάσιμη.

Σε σχετική τοποθέτηση, είναι διάχυτη η επιθυμία των Ελλήνων πολιτών για υψηλότερη ταχύτητα στην οικοδόμηση της Ε.Ε. (45%), καθώς οι απόψεις συγκεντρώνονται πλειοψηφικά στο σημείο 7 της κλίμακας. Σημειώνεται δε ότι **οι Έλληνες και οι Τούρκοι (45%) περισσότερο από όλους τους ερωτηθέντες του δείγματος, όπως και οι πολίτες του βόρειου μέρους της Κύπρου (42%) ζητούν τη μέγιστη επιτάχυνση του ρυθμού οικοδόμησης της Ευρώπης**, παρουσιάζοντας τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των χωρών που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα και μάλιστα τριπλάσιο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 16%).

Ακολουθεί σχετικό γράφημα.

Ερ. 36/7 Είστε υπέρ ή κατά: Η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης να είναι μεγαλύτερη για μια ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες.

Παράλληλα επισημαίνεται ότι οι Κύπριοι (56%) και οι Έλληνες (54%) πολίτες, περισσότερο από κάθε άλλον Ευρωπαίο πολίτη, πιστεύουν ότι η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης πρέπει να είναι μεγαλύτερη για μια ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες (EU25: 40%). Το 34% (EU25: 43%) του ελληνικού δείγματος διαφωνεί με αυτή την τοποθέτηση, ενώ το 12% αδυνατεί να εκφράσει άποψη επί του θέματος («δεν γνωρίζω», EU25: 17%).

Ερ. 20 α) Κατά την γνώμη σας, σε πέντε χρόνια από σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή; β) Και, σε πέντε χρόνια από σήμερα, θα θέλατε η Ευρωπαϊκή Ένωση να παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

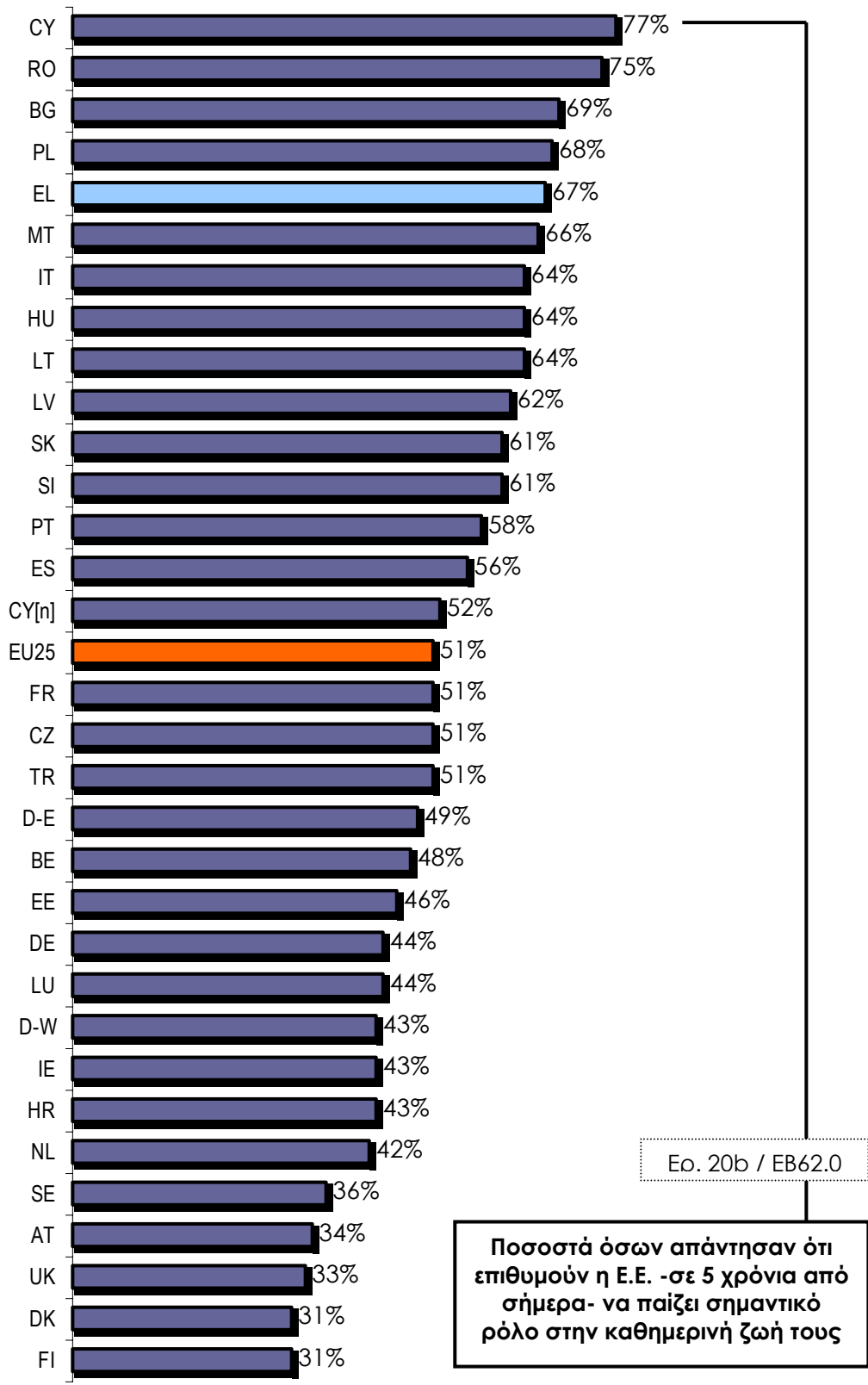
Πιο σημαντικό		Λιγότερο σημαντικό		Τον ίδιο ρόλο		Δ.Γ.	
ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25
A) 59%	47%	8%	7%	27	38%	6%	8%
B) 67%	51%	11%	13%	17%	29%	5%	7%

* Α: Εκτίμηση τι ρόλο θα παίζει

** Β: Επιθυμία τι ρόλο να παίζει

6 στους 10 Έλληνες (59%) πιστεύουν ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στην καθημερινή τους ζωή, θα είναι πιο σημαντικός την επόμενη πενταετία, ενώ σχεδόν 7 στους 10 (67%) επιθυμούν ο ρόλος της Ε.Ε. να καταστεί πιο σημαντικός. Σημειώνεται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι Έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν από τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των πολιτών (όλες τις χώρες) που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι αισθητά χαμηλότερος (47% και 51% αντίστοιχα).

Όπως φαίνεται και από το γράφημα που ακολουθεί, οι Έλληνες πολίτες εκφράζουν έντονα την επιθυμία για περισσότερο ενεργή παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καθημερινή τους ζωή, την επόμενη πενταετία.

Ερ. 41 Κατά τη γνώμη σας, θα λέγατε ότι οι Η.Π.Α. παίζουν κυρίως ένα θετικό ρόλο, ένα ρόλο αρνητικό ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ότι αφορά...:

Ερ. 42 Κατά τη γνώμη σας, η Ευρωπαϊκή Ένωση τείνει να παίζει ένα θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή κανένα από τα δύο σε ότι αφορά...:

Έντονα αρνητική στάση της πλειοψηφίας της ελληνικής κοινής γνώμης, απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α. καταγράφεται στα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για το διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας, προστασίας του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι τα 'αρνητικά' ποσοστά του Ελληνικού δείγματος για τον ρόλο των Η.Π.Α., στις περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις, είναι τα υψηλότερα του Ευρωπαϊκού δείγματος.

- Περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη, οι Έλληνες θεωρούν (σε ποσοστό 88% - το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας – EU25: 58%) ότι ο ρόλος των Η.Π.Α. στην παγκόσμια ειρήνη είναι αρνητικός. Μόλις το 5% κρίνει ότι οι Η.Π.Α. συμβάλλουν θετικά, ποσοστό κατά πολύ διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 22%). Ούτε θετικός ούτε αρνητικός είναι ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 6% των Ελλήνων και για το 15% των Ευρωπαίων πολιτών. Στο ερώτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Έλληνες κρίνουν σε ποσοστό 60% (EU25: 61%) ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο όσον αφορά την ειρήνη στον κόσμο. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει μόνο το 11% (EU25: 11%) και ουδέτερα τοποθετείται το 27% της ελληνικής και το 22% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Σχετικά με το ρόλο των Η.Π.Α. στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, το 80% των Ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι οι Η.Π.Α. διαδραματίζουν αρνητικό ρόλο. Το ποσοστό είναι το υψηλότερο, μαζί με αυτό της Κύπρου (76%), της Τουρκίας και του βόρειου μέρους της Κύπρου (72%) και μάλιστα διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 42%). Μόνον 1 στους 10 Έλληνες κρίνει θετικά το ρόλο των Η.Π.Α. (10%) -το χαμηλότερο με αυτό που συγκεντρώνουν οι πολίτες της Κύπρου- στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας. 'Ούτε θετικός ούτε αρνητικός' κρίνεται από το 9% των Ελλήνων ερωτηθέντων και από το 14% των Ευρωπαίων πολιτών ο συγκεκριμένος ρόλος των Η.Π.Α. Σε σχέση με την Ε.Ε., η πλειοψηφία των Ελλήνων σε ποσοστό 57% (EU25: 59%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει μόνο το 11% τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού δείγματος. Ούτε θετικό ούτε αρνητικό βλέπει το ρόλο της Ε.Ε. το 28% των ερωτηθέντων Ελλήνων και το 23% των Ευρωπαίων.
- Πλέον των 7 στους 10 Έλληνες (74%) κρίνουν ότι οι Η.Π.Α. συμβάλλουν αρνητικά στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, ποσοστό διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 38%). Οι Έλληνες (74%), οι Τούρκοι (65%), οι Κύπριοι (63%) και οι πολίτες του βόρειου μέρους της Κύπρου (57%) συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος. Το θετικό ρόλο των Η.Π.Α. στην παγκόσμια οικονομία αναγνωρίζει το 12% των ερωτηθέντων Ελλήνων, ποσοστό που αποκλίνει σημαντικά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 35%). Ουδέτερα τοποθετείται το 12% του ελληνικού δείγματος (EU25: 19%). Όσον αφορά τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, αυτή κρίνεται θετική από το 52% των Ελλήνων και από το 49% των Ευρωπαίων πολιτών. Αρνητικό ρόλο τείνει να παίζει η Ε.Ε. για ποσοστό 13% των Ελλήνων και για ποσοστό 15% των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 32% του ελληνικού και 27% του ευρωπαϊκού δείγματος (EU25).
- Σημαντική είναι, επίσης, η διαφοροποίηση της ελληνικής κοινής γνώμης (83%, υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος) σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 54%) ως προς τον αρνητικό ρόλο των Η.Π.Α. στην καταπολέμηση της φτώχειας διεθνώς. Μόνο το 5% του ελληνικού δείγματος κρίνει θετικά το ρόλο των Η.Π.Α., το χαμηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος και σημαντικά διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 18%). Ουδέτερα δε τοποθετείται το 10% των Ελλήνων ερωτηθέντων και το 21% των Ευρωπαίων. Όσον αφορά στην καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, θετικό ρόλο της

Ε.Ε. διακρίνει το 41% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 45%). Αρνητικό ρόλο θεωρεί ότι τείνει να παίζει η Ε.Ε. το 16% των Ελλήνων ερωτηθέντων και το 17% των Ευρωπαίων, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 39% των Ελλήνων, όπως και το 29% των Ευρωπαίων πολιτών.

- Απόκλιση απόψεων των Ελλήνων από εκείνες των Ευρωπαίων πολιτών παρατηρείται στην ερώτηση για το ρόλο των Η.Π.Α. στην προστασία του περιβάλλοντος. Ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 77% -τρίτο υψηλότερο ποσοστό μετά από αυτό των Αν. Γερμανών (79%) και των Γάλλων (78%)- με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 59%). Θετικός είναι ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 9% (EU25: 17%), ούτε αρνητικός ούτε θετικός για το 10% (EU25: 15%). Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες (59%) πιστεύουν ότι η Ε.Ε. τείνει να παίζει θετικό ρόλο στην προστασία του περιβάλλοντος. Το ίδιο πιστεύει και το 58% των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ αρνητικό ρόλο διακρίνει το 11% των ελληνικού και το 13% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ούτε αρνητικός ούτε θετικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από το 25% των Ελλήνων ερωτηθέντων και από το 20% των Ευρωπαίων.

4.4 Ο ρόλος της Ε.Ε.: Φόβοι, προτεραιότητες και κόστος

Ερ. 21 *Μερικοί άνθρωποι πιθανόν να έχουν κάποιους φόβους σχετικά με την οικοδόμηση της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ υπάρχει μια λίστα με πράγματα που μερικοί άνθρωποι λένε ότι φοβούνται. Για κάθε ένα από αυτά, πείτε μου αν εσείς προσωπικά το φοβάστε τώρα ή όχι;*

	ΦΟΒΑΜΑΙ	
	ΕΛ	ΕU25
Τη μεταφορά εργασίας προς άλλες χώρες-μέλη, όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη	79	74
Περισσότερες δυσκολίες για τους Έλληνες αγρότες	73	65
Η χώρα μας θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	63	64
Την αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος	61	65
Μια οικονομική κρίση	58	52
Η γλώσσα μας θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο	50	40
Την απώλεια δύναμης μικρότερων χωρών-μελών	50	46
Την απώλεια της εθνικής μας ταυτότητας και πολιτισμού	46	42
Την απώλεια κοινωνικών παροχών	45	52

Τους φόβους που ενδεχομένως προκαλεί η οικοδόμηση της Ευρώπης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατυπώνουν οι Έλληνες, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα.

- Ο κυριότερος φόβος των Ελλήνων πολιτών αφορά στη μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη (79%). Την ίδια ανησυχία φαίνονται να μοιράζονται και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες (EU25: 74%). Αντίθετα, το 16% των Ελλήνων και το 21% των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν ότι δεν συμερίζονται αυτόν τον φόβο.
- Ο φόβος ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης θα προκαλέσει περισσότερες δυσκολίες στους αγρότες φαίνεται να είναι κοινός για 7 στους 10 Έλληνες (73%, EU25: 65%). Αυτό το ενδεχόμενο δεν φαίνεται να φοβίζεται το 22% του ελληνικού, καθώς και το 26% του ευρωπαϊκού (EU25), δείγματος.

- Η πλειοψηφία, τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (63%) όσο και εκείνης της Ευρώπης των 25 (64%), εκφράζει έντονη ανησυχία ότι οι εισφορές των κρατών-μελών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση θα αυξηθούν. Αντίθετα, το 30% των Ελλήνων πολιτών δεν φαίνεται να συμμερίζεται τον φόβο ότι η Ελλάδα θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 28%).
- Η αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος συνιστά εξ' ίσου σημαντικό φόβο για 6 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (EL: 61%, EU25: 65%). Το 35% του ελληνικού δείγματος δεν φαίνεται να ανησυχεί σχετικά (EU25: 31%).
- Ο φόβος μιας οικονομικής κρίσης στα πλαίσια της οικοδόμησης της Ευρώπης φαίνεται να απασχολεί το 58% των Ελλήνων και το 52% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων, ενώ τον ίδιο φόβο δεν συμμερίζεται το 37% (EU25: 41%).
- Διιστάμενες απόψεις παρουσιάζονται στο ελληνικό δείγμα, καθώς το 50% των Ελλήνων ερωτηθέντων ανησυχεί με το ενδεχόμενο ότι η ελληνική γλώσσα θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε αντίθεση με τον μέσο Ευρωπαίο πολίτη που εμφανίζεται να ανησυχεί λιγότερο (40%), ενώ το 47% της ελληνικής κοινής γνώμης και η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής (56%) δεν εκφράζει σχετική ανησυχία.
- Το 50% της ελληνικής κοινής γνώμης εκδηλώνει ανησυχία σχετικά με την πιθανή απώλεια δύναμης των μικρότερων κρατών-μελών, όπως η Ελλάδα (EU25: 46%). Σημαντικό ποσοστό δηλώνει ότι δεν φοβάται αυτό το ενδεχόμενο (44%, EU25: 47%).
- Την απώλεια της εθνικής ταυτότητας και του πολιτισμού τους φαίνεται να φοβούνται οι Έλληνες, σε ποσοστό 46%, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 42%. Το 50% των Ελλήνων και το 54% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων δεν εκτιμούν ότι συνιστά λόγο ανησυχίας.
- Διιστάμενες απόψεις παρουσιάζονται στο ελληνικό δείγμα, καθώς το 46% των Ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει ότι δεν φοβάται το ενδεχόμενο απώλειας των κοινωνικών παροχών, ενώ το 45% εκφράζει σχετική ανησυχία. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 52% για αυτούς που εκδηλώνουν φόβο και στο 41% για τους Ευρωπαίους πολίτες που δεν ανησυχούν.

Ερ. 37 Από τις ακόλουθες δραστηριότητες, ποιες θα ήταν για εσάς οι τρεις δραστηριότητες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα;

Το ελληνικό δείγμα (71%), μετά τους Πολωνούς (76%), περισσότερο από το συνολικό δείγμα της παρούσας έρευνας, θεωρεί ως πλέον υψηλή προτεραιότητα την καταπολέμηση της ανεργίας. Σημειώνεται ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος (EU25: 44%). Επίσης, προτεραιότητα για την ελληνική κοινή γνώμη συνιστά και η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (57% - EU25: 40%).

Παρατίθεται πίνακας με τα ποσοστά που συγκέντρωσαν οι προτεινόμενες δραστηριότητες που θα μπορούσε να αναλάβει η Ε.Ε.:

	EL	EU25
Η καταπολέμηση της ανεργίας	71	44
Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	57	40
Η διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη	33	34
Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών	25	30
Η προστασία του περιβάλλοντος	16	19
Η προσέγγιση των Ευρωπαίων π.χ. παρέχοντάς τους πληροφορίες για Ε.Ε.	16	16
Η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης	15	15

Η επιτυχής εφαρμογή του Ευρώ	13	10
Η διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων	11	8
Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας	9	27
Η διασφάλιση δικαιωμάτων του ατόμου και σεβασμός αρχών δημοκρατίας στην Ευρώπη	7	14
Η προστασία των καταναλωτών και η διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων	5	6
Η επικύρωση της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ε.Ε. παγκοσμίως	3	6
Να καλωσορίσει νέα κράτη-μέλη	2	5
Η αναθεώρηση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου λειτουργίας τους	2	5

Αξίζει να επισημάνουμε ότι, αν και σχετικά χαμηλής προτεραιότητας για τους Έλληνες, η διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη (33%), καθώς και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών (25%) αναγνωρίζονται από σημαντική μερίδα Ελλήνων πολιτών ως προτεραιότητες που πρέπει να αναληφθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ερ. 38 Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της;

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται, με τη σειρά που ιεραρχήθηκαν από την ελληνική κοινή γνώμη, οι τομείς για τους οποίους οι Έλληνες θεωρούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της. Εν γένει οι Έλληνες πολίτες φαίνονται να συμφωνούν με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες στις εκτιμήσεις τους, εκτός από εκείνες που αναφέρονται:

- Στις διοικητικές δαπάνες (υποδομή - ανθρώπινο δυναμικό), όπου παρατηρείται ότι περισσότεροι Ευρωπαίοι (30%) –δέκα ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το αντίστοιχο ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης – εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τομέας απορροφά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στην περιφερειακή βοήθεια, καθώς σχεδόν 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες (18%) εκτιμά ότι η Ε.Ε. δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της σε αυτή τη δραστηριότητα (ΕU25: 8%).

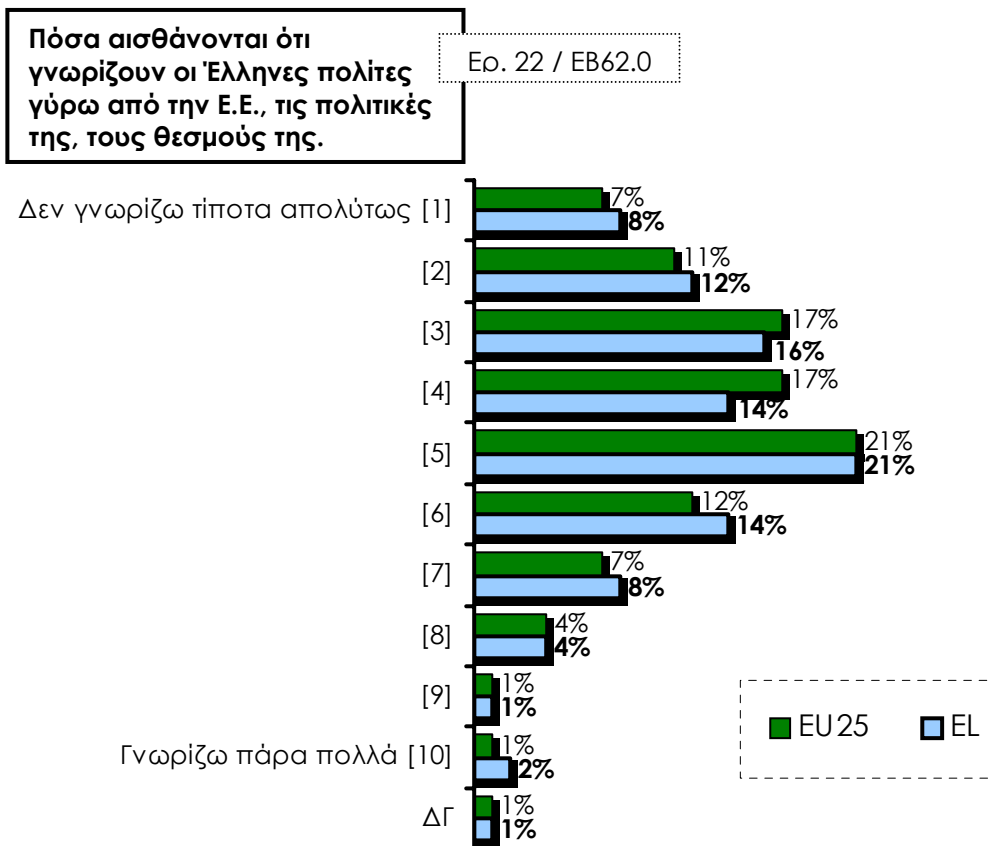
Σημειώνεται ότι 1 στους 5 Έλληνες πολίτες αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά, απαντώντας 'δεν γνωρίζω' σε ποσοστό 24%.

	EL	EU25
Έξοδα διοίκησης και υπαλλήλων, κτίρια	20	30
Περιφερειακή βοήθεια	18	8
Εξωτερική πολιτική και βοήθεια προς χώρες εκτός Ε.Ε.	16	14
Γεωργία	9	16
Εργασία και κοινωνικές σχέσεις	7	8
Επιστημονική έρευνα	5	5
Άλλα	1	1
ΔΓ	24	17

4.5 Πληροφορίες για την Ε.Ε.

Ερ. 22 Με βάση αυτή την κλίμακα, πείτε μου πόσα αισθάνεστε ότι γνωρίζετε γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της, τους θεσμούς της . . . :

Η αίσθηση γνώσης που διατυπώνει η Ελληνική κοινή γνώμη αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται επεικώς ικανοποιητική, καθώς τοποθετείται σε ένα μέσο επίπεδο της βαθμονομικής δεκαδικής κλίμακας (από 1 έως 10, με ανοδική φορά). Έτσι η ελληνική κοινή γνώμη (21%) τοποθετεί πλειοψηφικά το επίπεδο γνώσης της στην πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο ίδιο ποσοστό (21%). Χαρακτηριστικό είναι ότι ποσοστά 16%, 14% και 14% τοποθετούν τη γνώση τους στην τρίτη, τέταρτη και έκτη βαθμίδα της κλίμακας αντίστοιχα, ενώ το 71% των ερωτηθέντων κυμαίνεται από την πρώτη έως και την πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας. Είναι προφανές ότι οι ερωτηθέντες δεν αισθάνονται ότι γνωρίζουν πολλά γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.

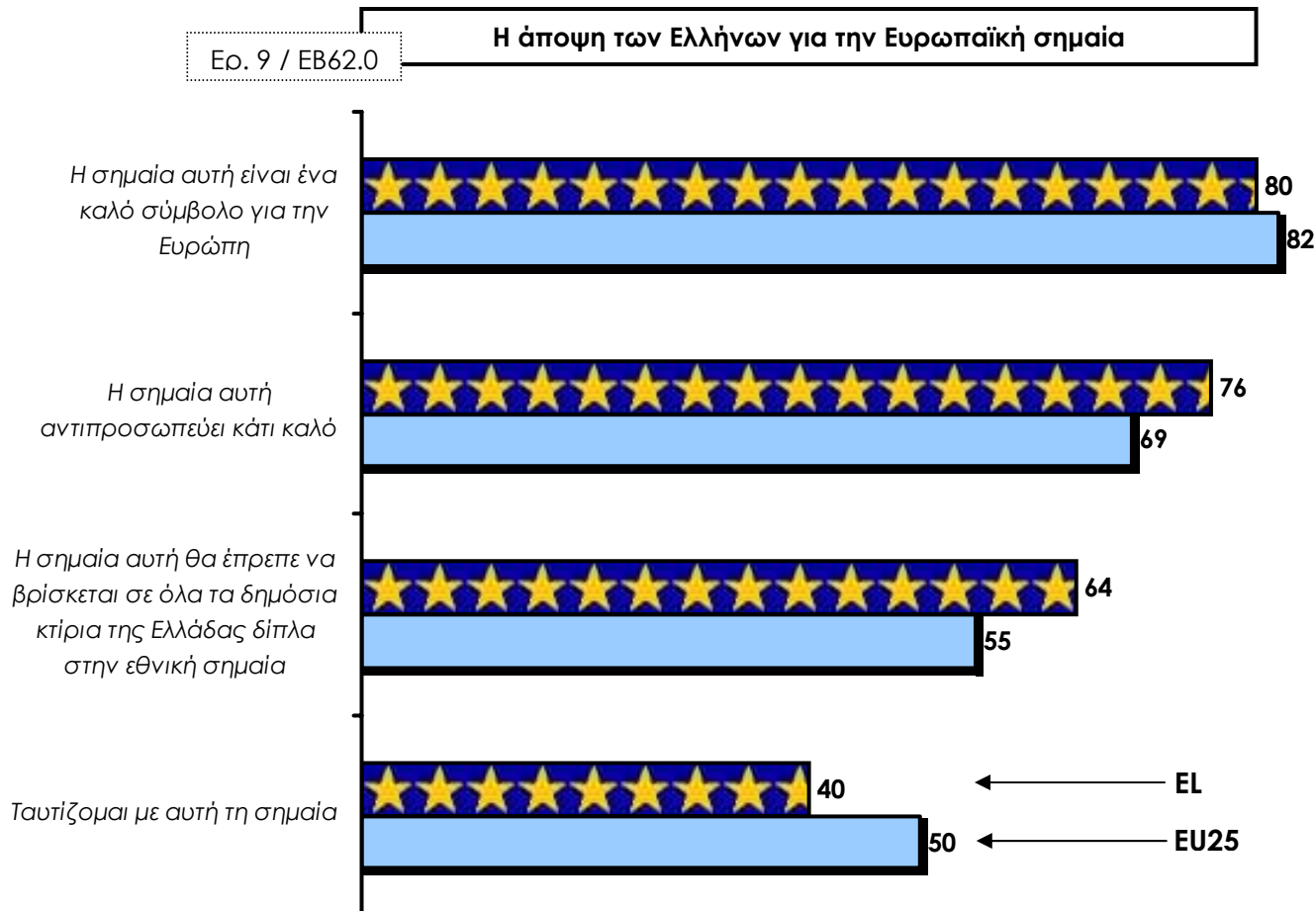
Ερ. 8 Έχετε ξαναδεί αυτό το σύμβολο; Τι αντιπροσωπεύει;

Εξοικειωμένη με τα ευρωπαϊκά σύμβολα και συγκεκριμένα με τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώνει η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, με ποσοστό 93%, αποκλίνοντας κατά μία μονάδα από το μέσο ευρωπαϊκό όρο (EU25: 94%). Μόνο το 7% του ελληνικού δείγματος δεν έχει δει ξανά την ευρωπαϊκή σημαία (EU25: 5%).

9 στους 10 Έλληνες (94%) εξ αυτών που γνωρίζουν ή έχουν ξαναδεί την ευρωπαϊκή σημαία τη συνδυάζουν με την Ευρώπη, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Κοινότητα, την Κοινή Αγορά, το Συμβούλιο της Ευρώπης και με άλλους θεσμούς ή όργανα. «Κάτι άλλο» από τα προαναφερόμενα συμβολίζει η ευρωπαϊκή σημαία για ποσοστό 1% των ερωτηθέντων, ενώ ποσοστό 3% απαντά ότι δεν γνωρίζει τι αντιπροσωπεύει.

Ερ. 9 Το σύμβολο αυτό είναι η Ευρωπαϊκή σημαία. Θα σας διαβάσω μια σειρά από φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή σημαία. Πείτε μου για κάθε μία αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

- Για το αν η σημαία της Ε.Ε. είναι ένα καλό σύμβολο για την Ευρώπη, τείνουν να συμφωνούν 8 στους 10 Έλληνες, όπως και ισάριθμοι Ευρωπαίοι πολίτες (EL: 80% - EU25: 82%), ενώ τείνει να διαφωνεί το 12% των Ελλήνων και το 10% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Στη συνείδηση της πλειοψηφίας των Ελλήνων πολιτών (76%), η ευρωπαϊκή σημαία αντιπροσωπεύει κάτι καλό (EU25: 69%), ενώ αντίθετη άποψη έχει το 14% των ερωτηθέντων (EU25: 17%).

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη της ελληνικής πλειοψηφίας (64%) η οποία φέρεται να πιστεύει ότι η σημαία της Ευρώπης θα πρέπει να αναρτάται δίπλα στη σημαία της Ελλάδας σε όλα τα δημόσια κτίρια. Το ποσοστό των Ελλήνων είναι από τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος (EU25: 55%). Αντίθετη άποψη εκφράζει το 29% των Ελλήνων και το 35% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Το 54% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 40) φαίνεται να μην ταυτίζεται με την ευρωπαϊκή σημαία, όπως και οι άλλοι Ευρωπαίοι πολίτες (Φινλανδοί 66%, Ολλανδοί 64%, Σουηδοί 61%, Δανοί 58%, Γάλλοι 56% και Βρετανοί 54%). Το 40% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι ταυτίζεται ευρωπαϊκή σημαία (EU25: 50%).

Ερ. 30 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, πείτε μου παρακαλώ αν πιστεύετε ότι είναι αληθής ή ψευδής;

Το επίπεδο γνώσεων των Ελλήνων πολιτών σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει σημαντική βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0), όπως προκύπτει από τις σωστές απαντήσεις που έδωσαν οι ερωτηθέντες σε σχετικό κουίζ.

	ΑΛΗΘΗΣ		ΨΕΥΔΗΣ		Δ.Γ.	
	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
Η Ε.Ε. αποτελείται σήμερα από 12 κράτη-μέλη.	22	27	70	58	8	15
Οι Ευρωβουλευτές εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ε.Ε.	85	58	9	24	6	18
Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ε.Ε.	10	19	70	59	20	23
Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικό της ύμνο.	33	36	22	34	45	30
Κάθε χρόνο υπάρχει η 'Ημέρα της Ευρώπης' σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	52	41	10	25	39	35
Οι τελευταίες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγιναν τον Ιούνιο του 2002.	24	31	60	36	16	32

- Το 70% των Ελλήνων ερωτηθέντων -από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος- φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 25 κράτη-μέλη, καθώς έκρινε ως ψευδή τη φράση ότι «η Ε.Ε. αποτελείται σήμερα από 12 κράτη-μέλη», ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (58%). Αξιοσημείωτο είναι ότι στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0) το 40% των Ελλήνων ερωτηθέντων αγνοούσε το σωστό αριθμό των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της παρούσας έρευνας συγκεντρώνουν οι Έλληνες ερωτηθέντες που γνωρίζουν ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL: 85% - EU25: 58%).
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης εμφανίζεται να γνωρίζει ότι ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL: 70% - EU25: 59%), ενώ υψηλά είναι τα ποσοστά τόσο των Ελλήνων όσο και των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών που εκφράζουν άγνοια σχετικά με τη διαδικασία εκλογής του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («ΔΓ») – EL: 20% - EU25: 23%).

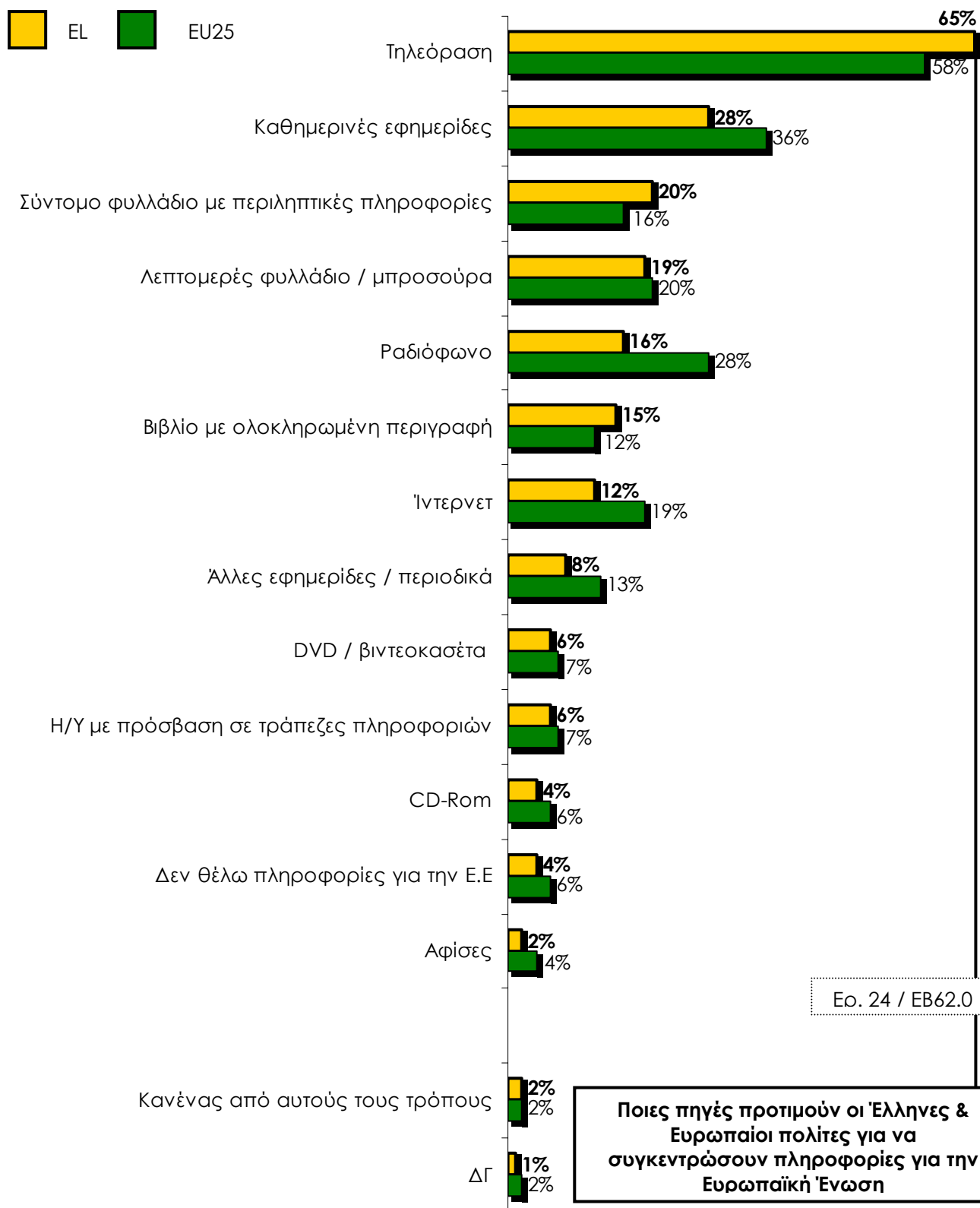
- Το 45% των Ελλήνων ερωτηθέντων αγνοεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τον δικό της ύμνο (EU25: 30%), καθώς απαντά «δεν γνωρίζω» στο σχετικό ερώτημα. Το 33% των Ελλήνων φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ε.Ε. έχει το δικό της ύμνο, ενώ 1 στους 5 Έλληνες (22%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. δεν έχει δικό της ύμνο.
- Το 52% (EU25: 41%) των Ελλήνων πολιτών πιστεύει ότι υπάρχει μια κοινή ημέρα για την Ευρώπη, η «Ημέρα της Ευρώπης» για όλες τις χώρες της Ε.Ε. Σημαντική μερίδα των Ελλήνων (39%) και των Ευρωπαίων (35%) ερωτηθέντων δεν γνωρίζει να απαντήσει αν κάθε χρόνο εορτάζεται η «Ημέρα της Ευρώπης» σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ποσοστό 10% των ερωτηθέντων Ελλήνων πιστεύει ότι δεν εορτάζεται.
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (60%), με σημαντική ποσοστιαία διαφορά από την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, (EU25: 36%) αναγνωρίζει ως ψευδή τη δήλωση ότι οι τελευταίες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έγιναν τον Ιούνιο του 2002. Ποσοστό 16% των Ελλήνων ερωτηθέντων δεν γνωρίζει να απαντήσει σχετικά, ενώ 1 στους 5 Έλληνες πολίτες (24%) λανθασμένα συμφωνεί με αυτή τη δήλωση, αγνοώντας τις τελευταίες εκλογές (Ιούνιος 2004).

Ερ. 23 Όταν θέλετε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, ποιες από τις παρακάτω πηγές χρησιμοποιείτε;

Ίδιες παραμένουν οι προτιμήσεις των Ελλήνων, όπως και των Ευρωπαίων πολιτών, με αυτές των προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου που έχουν θέσει το ίδιο ερώτημα.

- Η πλειοψηφία των Ελλήνων (76%) χρησιμοποιεί την τηλεόραση προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Ομοίως το κυριότερο μέσο πληροφόρησης φαίνεται να συνιστά η τηλεόραση και για το μέσο Ευρωπαίο πολίτη, καθώς φαίνεται να αποτελεί την επιλογή ποσοστού 71% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Οι καθημερινές εφημερίδες, με ποσοστό προτίμησης 37%, αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφόρησης των Ελλήνων. Σε σχέση, βέβαια, με τις τοποθετήσεις των άλλων Ευρωπαίων πολιτών και γενικότερα του συνολικού δείγματος της έρευνας, οι Έλληνες εμφανίζουν εξαιρετικά χαμηλότερα ποσοστά στην ανάγνωση των εφημερίδων, προκειμένου για λήψη πληροφόρησης αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 49%).
- Σημαντικό ποσοστό της Ελληνικής κοινής γνώμης (24%) καταφεύγει στις συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος (συγγενείς, φίλους, συνάδελφους) προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφόρηση για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 23%).
- 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες (19%) αξιοποιεί το ραδιόφωνο ως μέσο πληροφόρησης για θέματα που αφορούν στην Ε.Ε. (EU25: 34%). Συγκριτικά με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες και γενικότερα το συνολικό δείγμα της έρευνας, οι Έλληνες πολίτες συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά.
- Άλλες εφημερίδες και περιοδικά χρησιμοποιεί το 16% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 22%).
- Τα βιβλία και τα διάφορα ενημερωτικά έντυπα χρησιμοποιούνται για πληροφόρηση σχετικά με την Ε.Ε. από το 12% των ερωτηθέντων Ελλήνων (EU25: 16%).
- Το διαδίκτυο εμφανίζεται με χαμηλά ποσοστά προτίμησης μεταξύ των πηγών πληροφόρησης για Ευρωπαϊκά θέματα, καθώς φαίνεται να αξιοποιείται μόνο από το 11% των ερωτηθέντων Ελλήνων (EU25: 21%).
- Ποσοστό 6% της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να μην αναζητά ποτέ πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 8%).
- Εξαιρετικά χαμηλή ανταπόκριση της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να συγκεντρώνουν οι συσκέψεις και οι συγκεντρώσεις (EL: 3% - EU25: 4%).

Ερ. 24 Γενικά με ποιο τρόπο θα προτιμούσατε να συγκεντρώνετε πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Εο. 24 / EB62.0

Ποιες πηγές προτιμούν οι Έλληνες & Ευρωπαίοι πολίτες για να συγκεντρώσουν πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Αναφορικά με τη χρήση πηγών πληροφόρησης, **οι Έλληνες εκδηλώνουν σαφή προτίμηση στην τηλεόραση**. Ποσοστό 65% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 58%) εκφράζει την επιθυμία να χρησιμοποιεί την τηλεόραση ως βασικό μέσο για τη λήψη της σχετικής πληροφόρησης.

Ακολουθούν:

- Καθημερινές εφημερίδες (EL: 28% - EU25: 36%).
- 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες (20%) θα επιθυμούσε να πληροφορηθεί από ένα σύντομο φυλλάδιο που να δίνει πληροφορίες περιληπτικά (EU25: 16%).
- Σχεδόν 1 στους 5 Έλληνες (19%) θα επιθυμούσε να συγκεντρώνει πληροφορίες για την Ε.Ε. μέσα από ένα λεπτομερέστερο φυλλάδιο ή μπροσούρα (EU25: 20%).
- Ραδιόφωνο (EL: 16% - EU25: 28%).
- Το 15% των Ελλήνων πολιτών θα επιθυμούσε να έχει στη διάθεσή του ένα βιβλίο το οποίο θα έδινε μια πλήρη περιγραφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU25: 12%).
- Επιθυμία για λήψη ευρωπαϊκής πληροφόρησης μέσω του διαδικτύου διατυπώνει ποσοστό 12% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 19%).
- Το 8% του ελληνικού δείγματος (EU25: 13%) εκφράζει την προτίμηση του σε περιοδικά και άλλες εφημερίδες ως επιθυμητές πηγές πληροφόρησης για θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Χαμηλά ποσοστά προτιμήσεων συγκεντρώνουν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που επιτρέπουν πρόσβαση σε τράπεζες πληροφοριών (6%, EU25: 7%), οι βιντεοταινίες (6%, EU25: 7%), τα CD-Rom (4%, EU25: 6%) και οι αφίσες (2%, EU25: 4%). Τέλος, ποσοστό 4% των ερωτηθέντων Ελλήνων φέρεται να μην επιθυμεί πληροφόρηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 6%).

Ερ. 25 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται πολύ, όσο πρέπει ή ελάχιστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Πολύ		Όσο πρέπει		Ελάχιστα		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
13%	11%	29%	46%	54%	38%	4%	5%

Στο ερώτημα σχετικά με την αναφορά των ελληνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ελληνική κοινή γνώμη σε ποσοστό 54% (υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας) εκτιμά ότι αυτή η αναφορά είναι *ελάχιστη*, ενώ ποσοστό 29% έχει αντίθετη άποψη δηλώνοντας ότι τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται «όσο πρέπει» στην Ε.Ε. Διαφοροποιημένη εμφανίζεται η άποψη της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης η οποία φαίνεται να εκτιμά σε ποσοστό 46% ότι τα μαζικά μέσα ενημέρωσης αναφέρονται τόσο «όσο πρέπει», ενώ το 38% πιστεύει ότι γίνεται ελάχιστη αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, μόνο το 13% των Ελλήνων και το 11% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων κρίνει ότι τα ΜΜΕ αναφέρονται «πολύ» στην Ε.Ε.

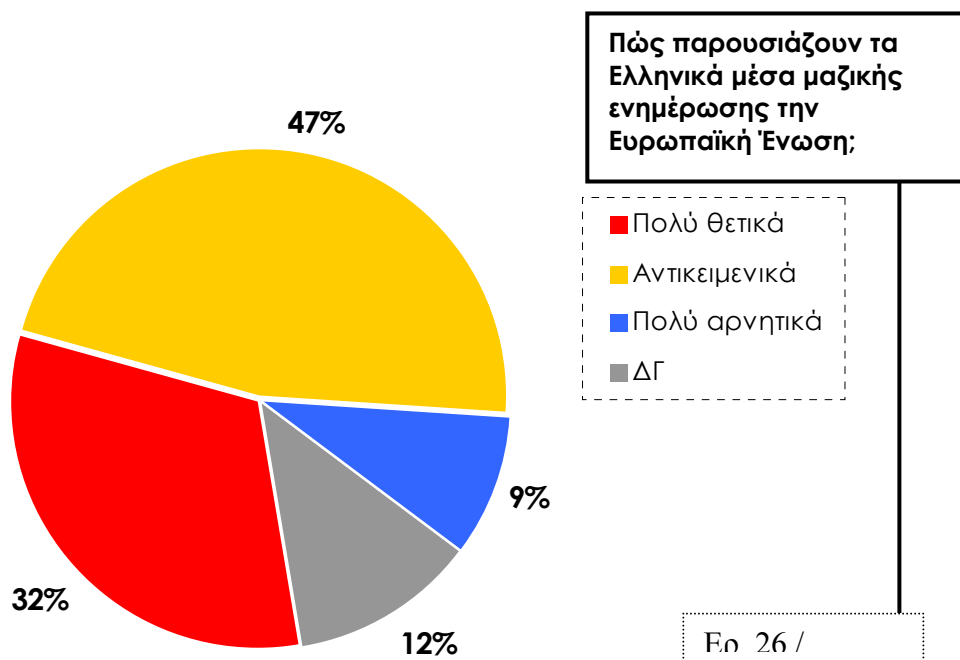
Ερ. 26 Πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ θετικά, αντικειμενικά ή πολύ αρνητικά;

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης με ποσοστό 47% (EU25: 44%), αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ε.Ε.

Το 32% των Ελλήνων ερωτηθέντων κρίνει ότι τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν «πολύ θετικά» την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει το 9% της ελληνικής κοινής γνώμης, καθώς κρίνει ότι τα ελληνικά ΜΜΕ αναφέρονται «πολύ αρνητικά» στην Ε.Ε., ενώ στο σύνολο της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης το ποσοστό όσων έχουν την ίδια-αρνητική άποψη είναι 14%.

Το 12% των Ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι «δεν γνωρίζει» να τοποθετηθεί σχετικά (ΕU25: 14%).

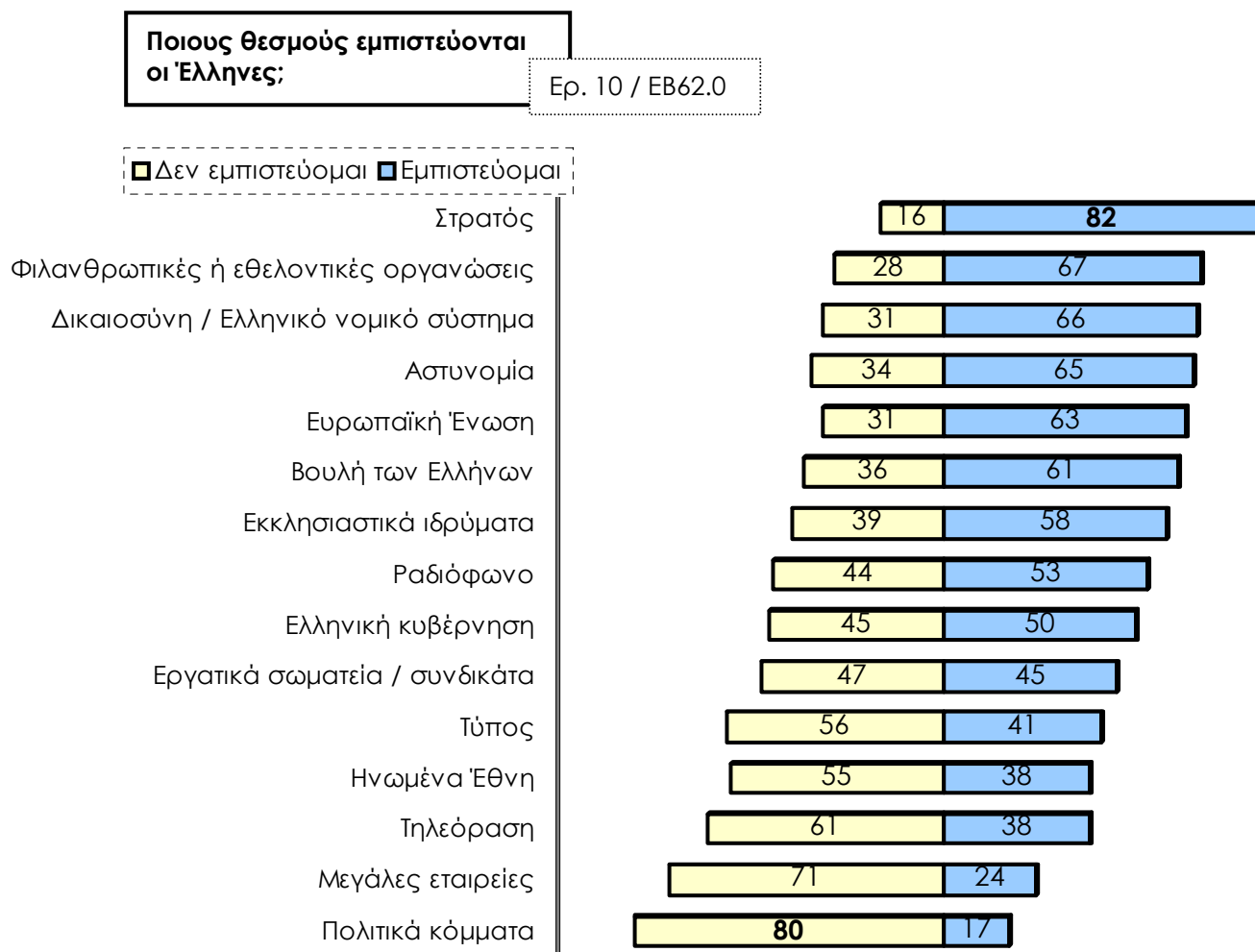

5. ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ, ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

5.1 Βαθμός εμπιστοσύνης στους διάφορους θεσμούς

Ερ. 10 Για κάθε έναν από τους ακόλουθους θεσμούς, πείτε μου αν τείνετε να τον εμπιστευέστε ή να μην τον εμπιστεύεστε.

Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων (82%) εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο θεσμό του στρατού.

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

Ακολουθούν οι φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις (67%), ο θεσμός της δικαιοσύνης (66%) και της αστυνομίας (65%). **Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα έρευνα – όπως και στις προηγούμενες του Ευρωβαρομέτρου (EB60.1 και EB61.0)- συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό προτίμησης επιβεβαιώνοντας πλέον την επίδειξη εμπιστοσύνης από σημαντική μερίδα των Ελλήνων ερωτηθέντων (63%) προς το θεσμό.** Σημειώνεται ότι σε ακόμη παλαιότερη έκδοση του Ευρωβαρομέτρου (έρευνα EB59.1) η Ε.Ε. κατείχε την έβδομη θέση στη σειρά προτίμησης με ποσοστό 55%.

Στρατός: Η ελληνική κοινή γνώμη, στη συντριπτική της πλειοψηφία, εμφανίζεται να εμπιστεύεται το θεσμό του στρατού, καταγράφοντας το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό (82%) αμέσως μετά τους Φινλανδούς (93%), τους Τούρκους (89%), και τους πολίτες του βόρειου μέρους της Κύπρου (88%), και αρκετά ενισχυμένο σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (69%). Το ποσοστό των Ελλήνων που τείνουν να μην εμπιστεύονται το στρατό ανέρχεται σε ποσοστό 16% της ελληνικής κοινής γνώμης, έναντι 22% της αντίστοιχης ευρωπαϊκής (EU25).

Φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις: Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει η πλειοψηφία της ελληνικής (67%) και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (66%), ενώ δυσπιστία εκφράζει ποσοστό 28% των Ελλήνων και 25% των Ευρωπαίων πολιτών.

Δικαιοσύνη: Με θετική γνώμη τοποθετείται το 66% των Ελλήνων ερωτηθέντων, αρκετά υψηλότερα από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 45%) και το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας μετά από εκείνα των Δανών (79%), των Φινλανδών (73%) και των Αυστριακών (68%). Το 31% της ελληνικής κοινής γνώμης, όπως και η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (49%) τείνει να μην εμπιστεύεται το θεσμό της εθνικής δικαιοσύνης.

Αστυνομία: Η Αστυνομία φαίνεται να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας της ελληνικής κοινής γνώμης (65%). Θετικά τοποθετούνται και οι περισσότεροι Ευρωπαίοι πολίτες, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στα ίδια επίπεδα (64%). Τάση δυσπιστίας απέναντι στο θεσμό εκφράζει το 34% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 31%).

Ευρωπαϊκή Ένωση: **Οι Έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 63% το οποίο είναι από τα υψηλότερα του συλλογικού δείγματος της έρευνας, τείνουν να εμπιστεύονται το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης** (EU25: 50%), ενώ δυσπιστία απέναντι στο θεσμό εκφράζει ποσοστό 31% της ελληνικής (EU25: 36%). Σημαντικό είναι το ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών (14%) που αποφεύγει να τοποθετηθεί σχετικά («δεν γνωρίζω»).

Βουλή των Ελλήνων: Οι Έλληνες πολίτες συγκεντρώνοντας από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος της έρευνας –μετά από τους Τούρκους 76%, τους Δανούς 70%, τους Φινλανδούς 68%, τους Λουξεμβουργιανούς 64% και τους Κύπριους 63%- εκφράζουν εμπιστοσύνη στην Βουλή της χώρας τους (EL: 61%). Η τοποθέτηση δυσπιστίας από μερίδα Ελλήνων (36%) διαφοροποιείται αισθητά από την αντίστοιχη των Ευρωπαίων στο σύνολό τους (EU25: 55%). Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει το 38% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ 8% των Ευρωπαίων πολιτών αποφεύγει ή δεν επιθυμεί να τοποθετηθεί.

Εκκλησιαστικά ιδρύματα: Εμπιστοσύνη εκφράζουν σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες πολίτες (58%) απέναντι στα εκκλησιαστικά ιδρύματα, ενώ λιγότεροι συνολικά Ευρωπαίοι πολίτες (46%) τοποθετούνται θετικά. Αντίθετη άποψη έχει ποσοστό 39% του ελληνικού δείγματος (EU25: 44%).

Ραδιοφωνία: Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 53% (EU25: 63%), εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο θεσμό της ραδιοφωνίας. Ωστόσο, τάση δυσπιστίας διαπιστώνεται από την τοποθέτηση υψηλού ποσοστού 44% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 31%), από τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά του συνολικού δείγματος της έρευνας, ακολουθώντας τους Μαλτέζους και τους Τούρκους (45%).

Ελληνική κυβέρνηση: Οι τοποθετήσεις των Ελλήνων ερωτηθέντων διαφοροποιούνται από αυτές των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών, καθώς δυσπιστία απέναντι στην εθνική (του) κυβέρνηση εκφράζει το 45% του ελληνικού και το 60% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ποσοστό 50% των Ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι εμπιστεύεται την εθνική κυβέρνηση, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερο ποσοστό (34%).

Εργατικά σωματεία / συνδικάτα: Η ελληνική κοινή γνώμη διχάζεται σε 45% (EU25: 39%) που τείνει να εμπιστεύεται τα εργατικά σωματεία / συνδικάτα και 47% (EU25: 47%) που εκφράζει δυσπιστία στο θεσμό.

Τύπος: Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου, οι Έλληνες πολίτες εκφράζουν σοβαρές επιφυλάξεις για τον τύπο. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκαλύπτουν ότι η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης σε ποσοστό 56% εκφράζει δυσπιστία απέναντι στον τύπο (EU25: 52%). Το 41% των Ελλήνων, όπως και το 42% των Ευρωπαίων, πολιτών φαίνεται να εμπιστεύεται τον θεσμό.

Ηνωμένα Έθνη: Η τάση δυσπιστίας της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τα Ηνωμένα Έθνη καταγράφεται σε ποσοστό 55% του ελληνικού δείγματος, με μεγάλη απόκλιση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 32%). Σημειώνεται ότι το ελληνικό δείγμα συγκεντρώνει το δεύτερο υψηλότερο αρνητικό ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας μετά από εκείνο της Κύπρου (60%). Επίσης υψηλά ποσοστά δυσπιστίας εκφράζονται από το βόρειο μέρος της Κύπρου (48%) και την Τουρκία (45%). Την εμπιστοσύνη του στο διεθνή θεσμό εκφράζει το 38% του ελληνικού δείγματος, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται αρκετά υψηλότερα (54%).

Πολιτικά κόμματα: Υψηλά ποσοστά δυσπιστίας καταγράφονται τόσο από τους Έλληνες (80%) όσο και από τους Ευρωπαίους (77%) ερωτηθέντες που τοποθετούνται αρνητικά απέναντι στο θεσμό των πολιτικών κομμάτων. Ιδιαίτερα χαμηλό είναι το ποσοστό των Ελλήνων, όπως και των Ευρωπαίων, πολιτών (17%) που εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα.

Μεγάλες εταιρείες: Δυσπιστία απέναντι στις μεγάλες εταιρείες εκφράζει ποσοστό 71% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 58%), το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας μαζί με αυτό των Γερμανών (71%) . Αντίθετα ποσοστό 24% των Ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι τείνει να εμπιστεύεται τις μεγάλες εταιρείες, όπως και το 31% της συνολικής ευρωπαϊκής.

Τηλεόραση: Ποσοστό 61% του ελληνικού δείγματος –το δεύτερο αρνητικά υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας, μετά από αυτό των Γάλλων (62%)- τείνει να μην εμπιστεύεται την τηλεόραση, αποκλίνοντας καθοδικά, κατά δεκαέξι ποσοστιαίες μονάδες, από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 45%). Εμπιστοσύνη στην τηλεόραση εκφράζει το 38% του ελληνικού δείγματος (EU25: 50%).

5.2 Η γνώση των Ελλήνων για τους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε.

Ερ. 27 Έχετε ποτέ ακούσει για . . . ;

Οι Έλληνες αισθάνονται, στην πλειοψηφία τους, ότι γνωρίζουν σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό την ύπαρξη και τη λειτουργία των θεσμικών και «λειτουργικών» οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περισσότερο γνωστά στην ελληνική κοινή γνώμη είναι τα κύρια θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο των Υπουργών της Ε.Ε. Οι υπόλοιποι θεσμοί και κάποια όργανα της Ε.Ε. είναι λιγότερο γνωστά, τόσο στους Έλληνες όσο και στους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες. Σημειώνεται ότι οι τοποθετήσεις, τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού δείγματος, δεν μεταβάλλονται (ποσοστιαία / αριθμητικά) σε σχέση με αυτές που κατεγράφησαν στις προηγούμενες έρευνες του ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα (EB60.1 & EB61.0).

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φαίνεται να είναι το δημοφιλέστερο όργανο της Ε.Ε. για τους Έλληνες, καθώς το 90% (EU25: 92%) των ερωτηθέντων φαίνεται να έχει ακούσει κάτι σχετικά με αυτό. Ποσοστό 9% των Ελλήνων και 7% στο σύνολο των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο.

- Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει πως έχει ακούσει ποσοστό 84% της ελληνικής και το 82% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Άγνοια δηλώνει το 16% τόσο των Ελλήνων όπως και των Ευρωπαίων πολιτών.
- Για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δηλώνει ότι έχει ακούσει το 79% των Ελλήνων και το 75% των Ευρωπαίων πολιτών. Το θεσμό αυτό φαίνεται να αγνοεί το 20% των Ελλήνων και το 23% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται να γνωρίζει το 79% των Ελλήνων ερωτηθέντων, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 66%. Το ποσοστό των Ελλήνων που δεν έχουν ακούσει για το θεσμό διαμορφώνεται στο 20%, ενώ των Ευρωπαίων (EU25) στο 32%.
- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες φαίνονται ενημερωμένοι σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε ποσοστό 68% και 71% αντίστοιχα. Ποσοστό 31% των Ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει άγνοια, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 27%.
- Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο φαίνεται να γνωρίζει ποσοστό 53% του ελληνικού και 47% του ευρωπαϊκού δείγματος. Υψηλά είναι τα ποσοστά, τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (46%) όσο και της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25: 50%), που μαρτυρούν άγνοια των πολιτών για το συγκεκριμένο θεσμό.
- Οι Έλληνες, σε μεγαλύτερο ποσοστό από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (50% έναντι 37%), φαίνονται να έχουν ακούσει σχετικά με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 59%, δηλώνει άγνοια σχετικά με το συγκεκριμένο όργανο, όπως και το 48% των Ελλήνων πολιτών.
- Το θεσμό του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή φαίνεται να γνωρίζει το 49% των Ελλήνων και ακόμα χαμηλότερο ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών (EU25: 37%). Ισότιμο ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (49%) δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει σχετικά, όπως και 6 στους 10 Ευρωπαίους πολίτες (60%).
- Άγνοια δηλώνει το 59% των Ελλήνων και το 69% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων για την Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποσοστό 39% των Ελλήνων και μόλις 28% των Ευρωπαίων πολιτών φαίνονται να έχουν ακούσει σχετικά.

5.3 Θεσμικά όργανα της Ε.Ε.: Βαρύτητα ρόλου & αίσθηση εμπιστοσύνης

Ερ. 28 & 29 Για κάθε ένα από τα παρακάτω Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, πιστεύετε ότι παίζει σημαντικό ρόλο ή όχι στη ζωή της Ε.Ε.; Τείνετε να το εμπιστευέστε ή όχι;

Αξιολογώντας τους θεσμούς και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προς τη βαρύτητα του ρόλου τους και την αίσθηση εμπιστοσύνης των Ελλήνων πολιτών απέναντι σε αυτά, προκύπτουν οι ακόλουθες τοποθετήσεις:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρείται ως ο πλέον σημαντικός θεσμός από το 86% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 81%). Ωστόσο, το 10% των ερωτηθέντων Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν ότι αδυνατούν να εκφραστούν σχετικά με τη βαρύτητα του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ως «μη σημαντικό» χαρακτηρίζει το ρόλο του θεσμού το 5% του ελληνικού και το 8% του ευρωπαϊκού δείγματος. **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τείνει να εμπιστευέται η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (66%),** ενώ ποσοστό 21% εκφράζει δυσπιστία απέναντι στο συγκεκριμένο όργανο και ποσοστό 12% αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25) διαμορφώνονται σε 57%, 26% και 16%.
- Το 79% των Ελλήνων φαίνεται να εκτιμά ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι σημαντικός, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 75%. Ταυτόχρονα όμως, σημαντικά ποσοστά της ελληνικής (15%) αλλά και της ευρωπαϊκής

κοινής γνώμης (16%) αδυνατούν να εκφραστούν, είτε θετικά είτε αρνητικά, αναφορικά με τη βαρύτητα του συγκεκριμένου οργάνου. **Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εμπιστεύονται 6 στους 10 Έλληνες (61%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 52%).** Ποσοστό 17% των Ελλήνων και 21% των Ευρωπαίων πολιτών δεν είναι σε θέση να τοποθετηθούν («δεν γνωρίζω»). Δύσπιστο εμφανίζεται ποσοστό 22% του ελληνικού δείγματος (EU25: 27%).

- Η πλειοψηφία των Ελλήνων, με ποσοστό 77%, κρίνει ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι όργανο σημαντικό για τη ζωή της Ε.Ε. (EU25: 72%). Ποσοστό 17% της ελληνικής κοινής γνώμης, και 18% της ευρωπαϊκής, αδυνατεί να εκφραστεί σχετικά με τη σημασία του συγκεκριμένου οργάνου. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φαίνεται να εμπιστεύεται η πλειοψηφία των Ελλήνων (EL: 65% - EU25: 57%), ενώ ποσοστό 18% (EU25: 22%) εκφράζει αδυναμία να τοποθετηθεί.
- Η Ελληνική κοινή γνώμη θεωρεί, σε ποσοστό 77%, ότι το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παίζει σημαντικό ρόλο (EU25: 64%). Σημειώνεται ότι ποσοστό 17% αποφεύγει να τοποθετηθεί (EU25: 22%). Το Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. εμπιστεύεται το 57% των Ελλήνων πολιτών, ενώ ποσοστό 20% φαίνεται να μην είναι σε θέση να τοποθετηθεί είτε θετικά είτε αρνητικά. Τέλος, ποσοστό 23% των Ελλήνων απαντά ότι τείνει να μην εμπιστεύεται το συγκεκριμένο όργανο. Τα αντίστοιχα (εμπιστοσύνη / μη τοποθέτηση / δυσπιστία) ποσοστά που αφορούν την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU25) είναι 45%, 26% και 29%.
- Η πλειοψηφία των Ελλήνων (70%) πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τοποθετούμενη στα ίδια αριθμητικά επίπεδα με την αντίστοιχη άποψη της πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών (EU25: 70%). Υψηλά εμφανίζονται, ωστόσο τα ποσοστά της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης που συγκεντρώνουν οι πολίτες που αποφεύγουν να τοποθετηθούν (24% και 20% αντίστοιχα). Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τείνει να εμπιστεύεται το 52% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 50%), το 26% δεν γνωρίζει ποια θέση να εκφράσει σχετικά (EU25: 26%), ενώ ποσοστό 21% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι δεν εμπιστεύεται το θεσμό (EU25: 25%).
- Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες (59%) εκτιμούν ότι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο παίζει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της Ε.Ε. (EU25: 53%). Δεν θεωρεί σημαντικό το συγκεκριμένο όργανο το 7% των Ελλήνων και το 14% των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ αρκετοί είναι οι ερωτηθέντες που δεν γνωρίζουν να απαντήσουν (EL: 34% - EU25: 34%). Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τείνει να εμπιστεύεται το 45% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 39%), ενώ ιδιαίτερα υψηλά είναι τα ποσοστά τόσο των Ελλήνων όσο και των Ευρωπαίων ερωτηθέντων (37%) που αδυνατούν να απαντήσουν σχετικά. Ποσοστό 18% του ελληνικού δείγματος (EU25: 24%) εκφράζει δυσπιστία απέναντι στο θεσμό.
- Το 57% των Ελλήνων πολιτών θεωρεί ως σημαντικό το ρόλο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU25: 46%), ενώ αντίθετη άποψη έχει μόνο το 7% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 15%). Μεγάλη μερίδα τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αδυνατεί να εκφέρει άποψη σχετικά με τη βαρύτητα του οργάνου (EL: 36% - EU25: 39%). Για την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ε.Ε., η ελληνική κοινή γνώμη εκφράζει σε ποσοστό 42% την εμπιστοσύνη της απέναντι στο θεσμό (EU25: 33%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 39% των Ελλήνων, όπως και το 42% των Ευρωπαίων, πολιτών δεν μπορεί να τοποθετηθεί σχετικά.
- Αναφορικά με το θεσμό του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, το 56% των Ελλήνων ερωτηθέντων -υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (42%)- εκτιμά ότι ο ρόλος του θεσμού είναι ζωτικός για τη λειτουργία της Ε.Ε., ενώ αντίθετη άποψη εκφράζει το 8% του ελληνικού δείγματος (EU25: 18%). Αρκετοί εμφανίζονται να είναι οι ερωτηθέντες που αδυνατούν να αξιολογήσουν τη βαρύτητα του θεσμού (EL: 37% - EU25: 40%). Εμπιστοσύνη στο θεσμό του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή εκφράζει ποσοστό 42% του ελληνικού δείγματος (EU25: 35%), ενώ αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά ποσοστό 37% (EU25: 43%). Δυσπιστία στο θεσμό εκφράζεται από το 20% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 22%).

- Το 50% του ελληνικού δείγματος αναγνωρίζει σημαντική αξία στην Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU25: 38%), ενώ ποσοστό 42% δεν είναι σε θέση να απαντήσει σχετικά (EU25: 44%). Εμπιστοσύνη στην Επιτροπή Περιφερειών της Ε.Ε. εκφράζει το 36% των Ελλήνων πολιτών, δυσπιστία το 18%, ενώ η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (46%) δηλώνει αδυναμία τοποθέτησης. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 30%, 24% και 46% αντίστοιχα.

Ερ. 36/8 *Είστε υπέρ ή κατά της διδασκαλίας των παιδιών στο σχολείο για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης;*

Πλέον των 8 στους 10 Έλληνες (83%) υποστηρίζουν τη διδασκαλία στο σχολείο μαθημάτων για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια άποψη έχει και η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU25: 85%). Αντίρρηση διατυπώνει μόλις το 11% του ελληνικού και το 9% του ευρωπαϊκού δείγματος.

6. ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

6.1 Η Ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας

Ερ. 44 α) *Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/ η, αρκετά ικανοποιημένος/ η, όχι τόσο ικανοποιημένος/η ή καθόλου ικανοποιημένος/ η με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ελλάδα;*

β) *Και σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ε.Ε.;*

- Ποσοστό 24% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 9%) -το δεύτερο υψηλότερο του συνολικού δείγματος μετά από αυτό των Δανών 38%- δηλώνει «πολύ ικανοποιημένος» από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στη χώρα του και 13% στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 5%).
- **Ποσοστό 44% των Ελλήνων ερωτηθέντων εμφανίζεται «αρκετά ικανοποιημένος» τόσο από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.** Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 48% και 43% αντίστοιχα.
- **Ποσοστό 26% των Ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει «όχι και τόσο ικανοποιημένο» από τη λειτουργία της δημοκρατίας στη χώρα του,** όπως και το 30% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ το ίδιο αισθάνεται ποσοστό της τάξης του 25% της ελληνικής και του 28% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για τη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Αίσθηση δυσαρέσκειας ('καθόλου ικανοποιημένοι) από τη λειτουργία του θεσμού της δημοκρατίας στη χώρα τους εκφράζει το 6% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 10%). Όσον αφορά στη λειτουργία του θεσμού της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την ίδια άποψη φαίνεται να έχει μόνο το 9% των Ελλήνων (EU25: 8%).

6.2 Το Σύνταγμα της Ε.Ε.

Ερ. 36/5 Πείτε μου αν είστε υπέρ ή κατά ενός Συντάγματος για την Ε.Ε.:

Την αναγκαιότητα απόκτησης ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει ποσοστό 69% (EU25: 68%), ενώ αντίθετη άποψη εμφανίζεται να έχει το 20% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 17%). Ποσοστό 11% της ελληνικής και 14% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αποφεύγει να τοποθετηθεί και δηλώνει ότι «δεν γνωρίζει».

6.3 Η σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ερ. 36/6 Είστε υπέρ ή κατά: Το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από Επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος.

Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες, με ισχυρή πλειοψηφία, υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να αποτελείται από Επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος (ΕΙ: 82% - EU25: 78%). Αντίθετη άποψη έχει το 6% των Ελλήνων και το 10% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων. Τέλος, 11% του ελληνικού δείγματος και 12% του ευρωπαϊκού φαίνονται να μην είναι σε θέση να απαντήσουν σχετικά («δεν γνωρίζω»). Σημειώνεται ότι το χαμηλότερο ποσοστό που υποστηρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αποτελείται από Επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος το συγκεντρώνει η Τουρκία (52%), όπως και το υψηλότερο του συνολικού δείγματος που είναι αντίθετο σε αυτή την τοποθέτηση (22%).

6.4 Διαδικασία αποφάσεων

Ερ. 35 Για κάθε ένα από τους ακόλουθους τομείς, πιστεύετε ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την Ελληνική κυβέρνηση ή να λαμβάνονται από κοινού στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

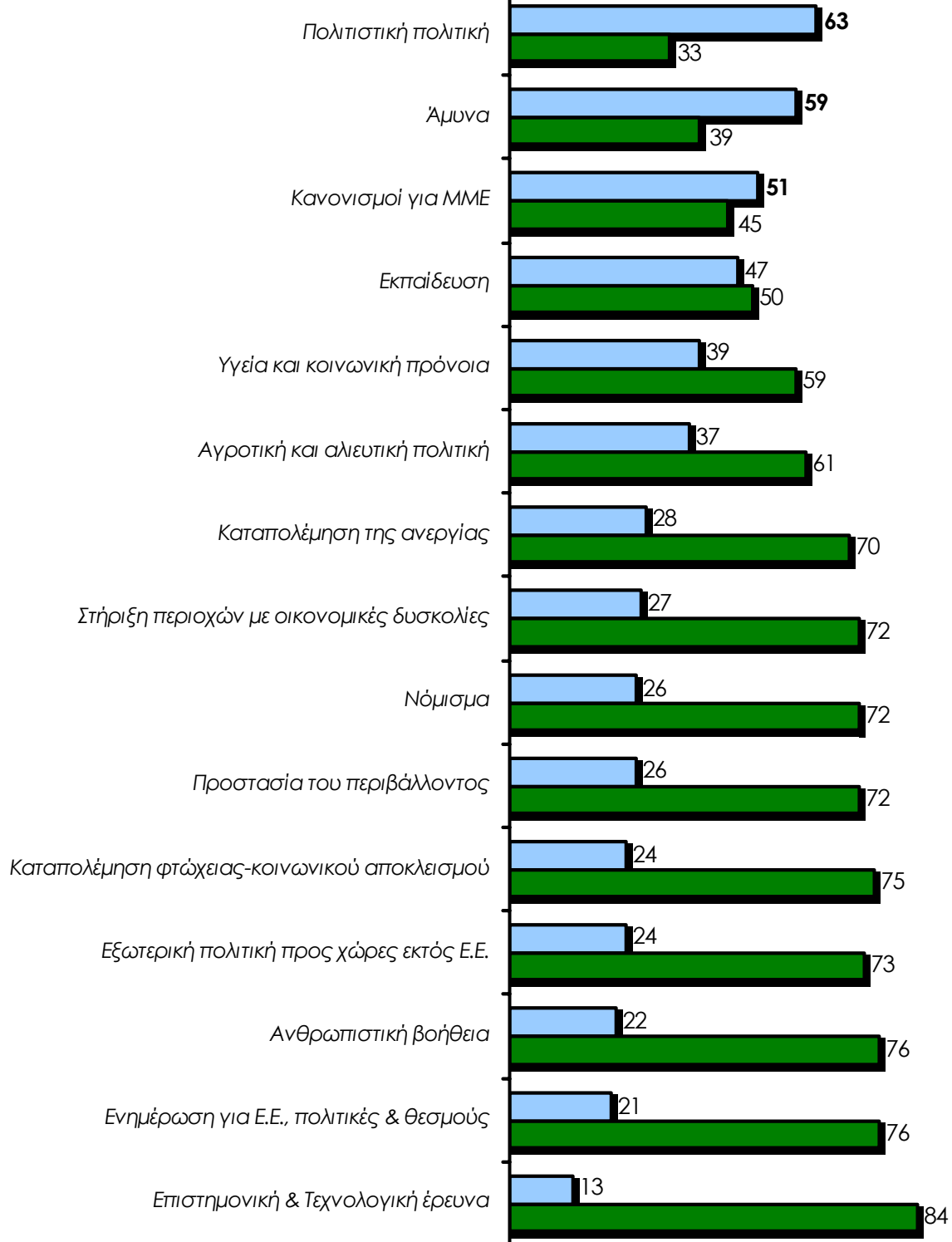
Στο συγκεκριμένο ερώτημα η ελληνική κοινή γνώμη εκφράζει την τοποθέτησή της αναφορικά με την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων σε επιμέρους πολιτικές. Η τοποθέτηση σε μια σειρά 15 τομέων, στους οποίους ασκείται πολιτική είτε μεμονωμένα από την ελληνική κυβέρνηση είτε από κοινού με την Ε.Ε., αναδεικνύει τις ευρωπαϊκές πολιτικές προθέσεις της ελληνικής κοινής γνώμης, τις προτεραιότητες αλλά και τις επιφυλάξεις των Ελλήνων αναφορικά με το ζήτημα της λήψης αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι μόνο σε 3 από τους 15 τομείς που παραθέτει η έρευνα, στους τομείς της πολιτιστικής πολιτικής, της άμυνας και των κανονισμών για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης οι Έλληνες τοποθετούνται πλειοψηφικά υπέρ της λήψης αποφάσεων από μόνη την ελληνική κυβέρνηση, και όχι από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Όσον αφορά την πολιτιστική πολιτική, ενώ στην προηγούμενη έρευνα η ελληνική κοινή γνώμη τη θεωρούσε ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση (EB60.1: 50%), στην παρούσα έρευνα η άποψη των Ελλήνων πολιτών είναι ότι πρέπει να αποτελεί αντικείμενο της εθνικής κυβέρνησης (63%) και το 33% δηλώνει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από κοινού με την Ε.Ε. Οι Ευρωπαίοι πολίτες, στην πλειοψηφία τους, θεωρούν την πολιτιστική πολιτική αντικείμενο των εθνικών τους κυβερνήσεων (EU25: 60%).

Ελληνική Κυβέρνηση - Ευρωπαϊκή Ένωση
Ποιος πρέπει να αποφασίζει για τους ακόλουθους τομείς;

Εο. 35α / ΕΒ62.0

■ Ελληνική κυβέρνηση ■ Από κοινού με την Ε.Ε.

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

- Αντικείμενο εθνικής πολιτικής φαίνεται να αποτελεί για τους περισσότερους Έλληνες η άμυνα της χώρας, καθώς ποσοστό 59% (EU25: 38%) των ερωτηθέντων διατυπώνει τη θέση ότι η λήψη αποφάσεων στον εν λόγω τομέα θα πρέπει να γίνεται από την ελληνική κυβέρνηση και όχι στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κοινή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, ποσοστό 39% της ελληνικής κοινής γνώμης, θεωρεί ότι η ελληνική εθνική άμυνα θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο κοινής πολιτικής της Ε.Ε. Ευνοϊκότερη για την Ε.Ε. εμφανίζεται η τοποθέτηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης στο σύνολό της (EU25: 57%).
- Η εθνική κυβέρνηση πρέπει να αποφασίζει για την πολιτική που αφορά σε κανονισμούς για τη μετάδοση πληροφοριών και τον τύπο (ΜΜΕ), κατά την άποψη του 51% (EU25: 59) του ελληνικού δείγματος. Αντικείμενο κοινής πολιτικής της Ε.Ε. εκτιμά ότι πρέπει να είναι το 45% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU25:34%).

Στους υπόλοιπους τομείς, η ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται υπέρ μιας κοινής πολιτικής της οποίας οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από κοινού με την Ε.Ε. Η πλειοψηφία του ελληνικού αντιπροσωπευτικού δείγματος, τείνει να ενθαρρύνει την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων κοινωνικό-οικονομικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, υπέρ της λήψης αποφάσεων στα πλαίσια της Ε.Ε. τάσσονται οι Έλληνες για τους παρακάτω τομείς:

- Αντικείμενο κοινής απόφασης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρεί ότι πρέπει να είναι η εκπαίδευση αξιοσημείωτο ποσοστό (50%) της Ελληνικής κοινής γνώμης. Αντιθέτως, ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης (EU25: 62%) προκρίνει την αντιμετώπιση και τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο κράτους-μέλους.
- Υγεία και κοινωνική πρόνοια, (59%) -το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25, μετά από εκείνο της Κύπρου (68%)- αποτελούν τομείς στους οποίους οι Έλληνες φαίνονται διατεθειμένοι να αποδεχτούν τη μεταφορά αρμοδιοτήτων και για τη λήψη αποφάσεων από κοινού με την Ε.Ε., σε αντίθεση με τους Ευρωπαίους πολίτες οι οποίοι επιφυλάσσονται να εκχωρήσουν στην Ε.Ε. τη λήψη αποφάσεων στο συγκεκριμένο τομέα (EU25: 63%).
- Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι οι Έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 61%, θεωρούν την αγροτική και αλιευτική πολιτική, αντικείμενο λήψης αποφάσεων στα πλαίσια κοινής πολιτικής της Ε.Ε. (EU25: 50%).
- Καταπολέμηση της ανεργίας, 70% (EU25: 47%).
- Πολιτική στήριξης των περιοχών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, 72% (EU25: 60%).
- Νόμισμα, 72% (EU25: 63%).
- Προστασία του περιβάλλοντος, 72% (EU25: 67%).
- Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, 75% (EU25: 58%).
- Εξωτερική πολιτική προς τις χώρες εκτός της Ε.Ε, 73% (EU25: 68%).
- Ανθρωπιστική βοήθεια, 76% (EU25: 72%).
- Ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, 76% (EU25: 71%).
- Επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, 84% (EU25: 67%).

Είναι σαφής η θετική τοποθέτηση της ελληνικής κοινής γνώμης, και μάλιστα με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά, στη διαμόρφωση κοινών πολιτικών της Ε.Ε. και στη συνακόλουθη από κοινού λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε συνοχή με την προηγούμενη τοποθέτησή τους και ερωτώμενοι για 12 επιμέρους τομείς – πολιτικές, οι Έλληνες εκφράζουν την εμπιστοσύνη τους στην από κοινού με την Ε.Ε. λήψη αποφάσεων σε 10 από αυτούς, και μάλιστα με υψηλά ποσοστά. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι τομείς που εξετάζονται υπαγορεύουν ή επιβάλλουν, εξ' αντικειμένου, διακρατική συνεργασία. Αναλυτικά, η ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται σαφώς υπέρ της από κοινού με την Ε.Ε. λήψης αποφάσεων, και μάλιστα με υψηλά ποσοστά, σε θέματα που αφορούν:

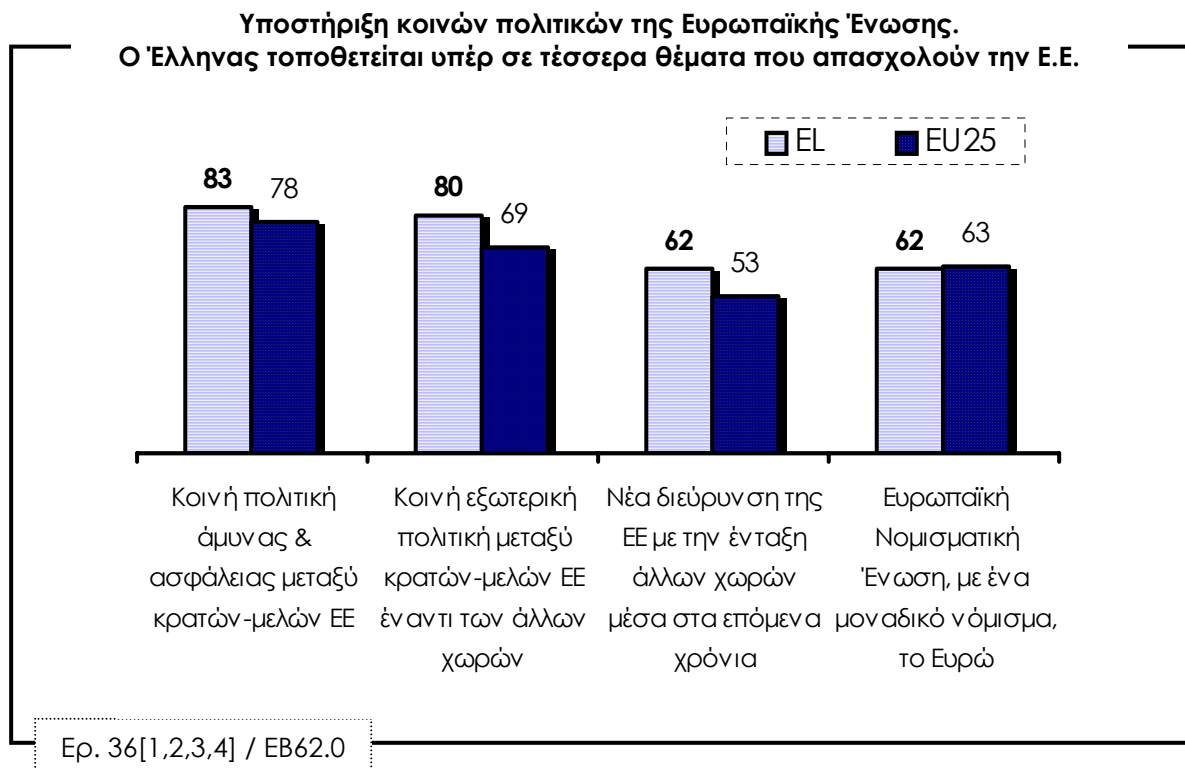
- Την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας, 90% (EU25: 86%).
- Την καταπολέμηση του δουλεμπορίου και της εκμετάλλευσης ανθρώπων, 87% (EU25: 81%).
- Την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, 79% (EU25: 76%).
- Την καταπολέμηση των ναρκωτικών, 79% (EU25: 73%).
- Την πρόληψη της νεανικής εγκληματικότητας, με το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25, 68% (EU25: 39%).
- Την αντιμετώπιση της πρόκλησης σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού, με το τρίτο υψηλότερο -μετά τους Κύπριους (70%) και τους Ισπανούς (69%)- ποσοστό 67% (EU25: 48%).
- Την πρόληψη της εγκληματικότητας στα αστικά κέντρα, 63% -με το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25 και διπλάσιο του μέσου ευρωπαϊκού όρου (EU25: 32%).
- Τους κανόνες που αφορούν το πολιτικό άσυλο, 59% (EU25: 58%).
- Τη μεταναστευτική πολιτική, 58% (EU25: 58%).
- Την αποδοχή προσφύγων, 52% (EU25: 56%).

Σημειώνεται ότι σε τομείς που αφορούν το αστυνομικό σώμα και τη δικαιοσύνη, οι Έλληνες υποστηρίζουν, με ποσοστό 71% (EU25: 66%) και 66% (EU25: 60%) αντίστοιχα, ότι οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση.

6.5 Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε.

Ερ. 36 Ποια είναι η γνώμη σας για κάθε ένα από τα παρακάτω θέματα; Πείτε μου για το καθένα αν είστε υπέρ ή κατά.

Α) Μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ένα μοναδικό νόμισμα, το ευρώ · Β) Μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι των άλλων χωρών · Γ) Μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. · Δ) Νέα διεύρυνση της Ε.Ε. με την ένταξη άλλων χωρών μέσα στα επόμενα χρόνια.

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα, η **πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (62%) τάσσεται υπέρ μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, με ένα μοναδικό νόμισμα**, ενώ ποσοστό 36% των ερωτηθέντων τάσσεται κατά. Η ελληνική κοινή γνώμη δεν διαφοροποιείται από την κοινή ευρωπαϊκή, με την τελευταία να τάσσεται υπέρ της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ποσοστό 63% και κατά σε ποσοστό 31%.

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να ενθαρρύνει, σε ποσοστό 80% την ανάπτυξη μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών, ενώ αντίθετο σε αυτή την εξέλιξη είναι το 15% των ερωτηθέντων. Τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο ευρωπαϊκής κοινής γνώμης εκφράζονται σε 69% και 20%.

Υπέρ μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τάσσεται το 83% των Ελλήνων ερωτηθέντων, όπως και το 78% της Ευρώπης των 25. Αντίθετο σε μια τέτοια πολιτική φαίνεται να είναι το 13% της ελληνικής κοινής γνώμης και το 14% της συνολικής ευρωπαϊκής.

Παρατηρείται ότι **οι Έλληνες παραμένουν ένθερμοι υποστηρικτές της διεύρυνσης**, καθώς τάσσονται έκδηλα υπέρ της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προοπτική μιας νέας διεύρυνσης με την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (62%, EU25: 53%). Αρνητικά τοποθετείται το 29% των Ελλήνων ερωτηθέντων όπως και σημαντική μερίδα των Ευρωπαίων πολιτών στο ενδεχόμενο μιας νέας διεύρυνσης με την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (κατά: 35%).

6.6 Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές της Ε.Ε.

Ερ. 39 Η Ε.Ε. έχει ήδη μια Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και μια Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Υπάρχει τώρα ένα θέμα σχετικά με το πόσο πολύ θα πρέπει αυτά να αναπτυχθούν. Τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις:

Οι Έλληνες πολίτες, όπως προκύπτει και από τα ποσοτικά στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί, φαίνονται πρόθυμοι να στηρίξουν ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγήσουν την τελευταία στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της και θα της επιτρέψουν να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας τόσο σε θέματα πολιτικού όσο και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.

ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙ Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	EL	EU25
Η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών.	90	82
Η Ε.Ε. θα πρέπει να εγγυάται τα ανθρώπινα δικαιώματα για κάθε κράτος-μέλος, ακόμη κι αν αυτό είναι αντίθετο με τις επιθυμίες κάποιων άλλων κρατών-μελών.	88	83
Η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών.	88	79
Όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση.	86	83
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.	86	71

Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να έχουν μια κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που έρχονται από χώρες εκτός της Ε.Ε.	82	76
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο.	81	75
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε.	76	67
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη ταχείας επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν εκδηλώνεται μια διεθνής κρίση.	69	71
Τα κράτη-μέλη τα οποία έχουν επιλέξει την ουδετερότητα θα πρέπει να έχουν λόγο στην εξωτερική πολιτική της Ε.Ε.	59	55

- Ταύτιση απόψεων μεταξύ ελληνικής και συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης διαπιστώνεται όσον αφορά στο αν θα πρέπει η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς ποσοστό 90% - δεύτερο υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος, μετά από αυτό των Αν. Γερμανών (94%) - του ελληνικού και 82% του ευρωπαϊκού δείγματος τάσσονται υπέρ της ανεξάρτητης εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει το 4% των Ελλήνων (EU25: 9%).
- Ταύτιση παρατηρείται μεταξύ Ελλήνων (88%) και Ευρωπαίων πολιτών (83%) στην τοποθέτηση ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να εγγυάται τα ανθρώπινα δικαιώματα για κάθε κράτος-μέλος, ακόμη κι αν αυτό είναι αντίθετο με τις επιθυμίες κάποιων άλλων κρατών-μελών. Κατά τάσσεται το 5% των Ελλήνων (EU25: 8%). Παράλληλα, το 88% των Ελλήνων πολιτών (EU25: 79%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών. Αντίθετη άποψη έχει το 6% της ελληνικής και το 12% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες (EU25) συμφωνούν απόλυτα, με ποσοστό 86% και 83% αντίστοιχα, ότι όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση. Αντίθετη άποψη φέρει το 9% των Ελλήνων και των Ευρωπαίων πολιτών.
- Ποσοστό 86% των Ελλήνων και 71% των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Τη διαφωνία τους στην άποψη αυτή εκφράζει ποσοστό 6% της ελληνικής και 16% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αντίστοιχα.
- Την ανάγκη κοινής στρατηγικής στην αντιμετώπιση του θέματος της μετανάστευσης εκφράζουν οι Έλληνες (82%) και οι Ευρωπαίοι πολίτες (76%), συμφωνώντας με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αρνητικά τάσσεται το 11% των Ελλήνων και το 14% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Κοινή γραμμή απαιτούν, επίσης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση η ελληνική και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη όσον αφορά στην ασυλία, καθώς 8 στους 10 Έλληνες (81%) και πλέον των 7 στους 10 Ευρωπαίους πολίτες (75%) εκτιμούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο. Χαμηλά είναι τα ποσοστά εκείνων που έχουν αντίθετη άποψη (EL: 11% - EU25: 15%).
- Με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε. συμφωνεί ποσοστό 76% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 67%). Αντίθετη άποψη διατυπώνει ποσοστό 12% του ελληνικού και 20% του ευρωπαϊκού δείγματος.
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (69%) τείνει να συμφωνεί με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί

γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση (EU25: 71%). Με αυτή την προοπτική διαφωνεί το 25% της ελληνικής και το 20% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

- Στην πλειοψηφία τους, τόσο η ελληνική όσο και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (59% και 55% αντίστοιχα) θεωρούν ότι τα κράτη-μέλη τα οποία έχουν επιλέξει την ουδετερότητα θα πρέπει να παίρνουν θέση στην εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ τη διαφωνία του εκφράζει σχετικά ποσοστό 28% των Ελλήνων και 30% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.

Ερ. 40 *Κατά τη γνώμη σας, οι αποφάσεις που αφορούν την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, θα πρέπει να λαμβάνονται από τις Εθνικές κυβερνήσεις, το ΝΑΤΟ, ή την Ευρωπαϊκή Ένωση;*

Σαφής είναι η τοποθέτηση των Ελλήνων πολιτών, σε θέματα που αφορούν στην ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, καθώς ποσοστό 67% (ενισχυμένο σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου –EB61.0: 56%) υποστηρίζει ότι οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τη λήψη αποφάσεων από την εθνική κυβέρνηση προτείνει το 27% των ερωτηθέντων, ενώ πολύ μικρό ποσοστό (1%) επιμερίζεται στο ΝΑΤΟ. **Το ποσοστό των Ελλήνων που επιθυμεί νατοϊκή απόφαση σε θέματα που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, είναι το χαμηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας και ισότιμο με αυτό που συγκεντρώνει η Κύπρος (EU25: 15%).**

Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης θεωρεί, με ποσοστό 52%, ότι σε θέματα ευρωπαϊκής αμυντικής πολιτικής η λήψη αποφάσεων πρέπει να είναι αρμοδιότητα της Ε.Ε., ενώ το 22% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης πιστεύει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από τις εθνικές κυβερνήσεις.

Ερ. 14 *Είστε υπέρ ή κατά της εξέλιξης προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική;*

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας οι Έλληνες πολίτες είναι ένθερμοι υποστηρικτές μιας κοινής Ευρωπαϊκής πολιτικής, καθώς **7 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (71%) τάσσονται υπέρ μια τέτοιας εξέλιξης.** Η απόκλιση από το ευρωπαϊκό μέσο όρο είναι σημαντική, καθώς οι Ευρωπαίοι πολίτες (EU25) τάσσονται υπέρ σε ποσοστό 59%. Αντίθετο στην εξέλιξη προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική φέρεται να είναι το 21% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 28%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

A Νούμερο έρευνας

5	6	9		
---	---	---	--	--

B Κωδικός χώρας

0	4
---	---

C Κωδικός έρευνας

6	2	0
---	---	---

D Αριθμός ερωτηματολογίου

--	--	--	--	--	--	--

E Δείγμα

Δείγμα A	1
----------	---

Δείγμα B	2
----------	---

Q1 Ποια είναι η υπηκοότητά σας; Παρακαλώ πείτε μου την χώρα (ή τις χώρες) που ταιριάζουν

(ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Βέλγιο	1,
Δανία	2,
Γερμανία	3,
Ελλάδα	4,
Ισπανία	5,
Γαλλία	6,
Ιρλανδία	7,
Ιταλία	8,
Λουξεμβούργο	9,
Ολλανδία	10,
Πορτογαλία	11,
Ηνωμένο Βασίλειο (Μεγ. Βρετανία, Β. Ιρλανδία)	12,
Αυστρία	13,
Σουηδία	14,
Φινλανδία	15,
Κύπρος (Νότια)	16,
Τσεχική δημοκρατία	17,
Εσθονία	18,
Ουγγαρία	19,
Λετονία	20,
Λιθουανία	21,
Μάλτα	22,
Πολωνία	23,
Σλοβακία	24,
Σλοβενία	25,
	26,
	27,
	28,
	29,
	30,
Άλλες χώρες	31,
Δ.Γ.	32,

EB61 Q1 TREND MODIFIED

ΕΑΝ ΑΛΛΕΣ Ή ΔΓ ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Q2 Όταν είστε μεταξύ φίλων, θα λέγατε ότι συζητάτε πολιτικά θέματα συχνά, περιστασιακά, ή ποτέ;

Συχνά	1
Περιστασιακά	2
Ποτέ	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q2 TREND

Q3 Όταν έχετε κάποια γνώμη την οποία υποστηρίζετε έντονα, σας συμβαίνει ποτέ να πείθετε τους φίλους, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους σας να υιοθετήσουν τις απόψεις σας; Θα λέγατε ότι αυτό σας συμβαίνει . . . ;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

Συχνά	1
Μερικές φορές	2
Σπάνια	3
Ποτέ	4
Δ.Γ.	5

EB61 Q3 TREND

Q4 Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/η, αρκετά ικανοποιημένος/η , όχι και τόσο ικανοποιημένος/η, ή καθόλου ικανοποιημένος/η από τη ζωή που ζείτε; Θα λέγατε ότι είστε

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

Πολύ ικανοποιημένος/η	1
Αρκετά ικανοποιημένος/η	2
Όχι και τόσο ικανοποιημένος/η	3
Καθόλου ικανοποιημένος/η	4
Δ.Γ.	5

EB60.1 Q4 TREND

Q5 Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για τους επόμενους 12 μήνες; Οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι καλύτεροι, χειρότεροι ή ίδιοι, όσον αφορά . . . ;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ	ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΙ	ΙΔΙΟΙ	Δ.Γ.
--	----------	-----------	------------	-------	------

1	τη ζωή σας γενικά	1	2	3	4
2	την οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα	1	2	3	4
3	την οικονομική κατάσταση της οικογενείας σας	1	2	3	4
4	την εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα	1	2	3	4
5	την προσωπική σας επαγγελματική κατάσταση	1	2	3	4

EB61 Q4 TREND

Q6 Αν συγκρίνετε τη σημερινή σας κατάσταση με τα προηγούμενα 5 χρόνια, θα λέγατε ότι έχει βελτιωθεί, έχει παραμείνει περίπου ίδια ή έχει χειροτερέψει;

Έχει βελτιωθεί	1
Έχει παραμείνει περίπου ίδια	2
Έχει χειροτερέψει	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q5 TREND

Q7 Στο διάστημα των επόμενων 5 χρόνων, πιστεύετε ότι η προσωπική σας κατάσταση θα βελτιωθεί, θα παραμείνει περίπου ίδια ή θα χειροτερέψει;

Θα βελτιωθεί	1
Θα παραμείνει περίπου ίδια	2
Θα χειροτερέψει	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q6 TREND

Q8a Έχετε δει ξανά αυτό το σύμβολο;

(ΔΕΙΞΤΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΗΜΑΙΑ).

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2
Δ.Γ.	3

EB58.1 Q7a TREND

ΑΝ ΝΑΙ ΚΩΔ.1 ΣΤΗΝ ΕΡ.8α:

Q8b Μπορείτε να μου πείτε τι αντιπροσωπεύει;

(ΜΗ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ – ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ Ο,ΤΙ ΠΕΙ ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ).

ΝΑΙ, την Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Ένωση, Κοινότητα, Κοινή Αγορά, το Συμβούλιο της Ευρώπης, κλπ.	1
ΝΑΙ, κάτι άλλο	2
ΟΧΙ	3
Δ.Γ.	4

EB58.1 Q7b TREND

Q9 Το σύμβολο αυτό είναι η Ευρωπαϊκή σημαία. Θα σας διαβάσω μια σειρά από φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή σημαία. Και θα ήθελα να μάθω τις απόψεις σας για κάθε μία από αυτές. Πείτε μου παρακαλώ για κάθε μία αν τείνετε να συμφωνείτε, ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
--	----------	----------------	----------------	------

1	Η σημαία αυτή είναι ένα καλό σύμβολο για την Ευρώπη	1	2	3
2	Η σημαία αυτή αντιπροσωπεύει κάτι καλό	1	2	3
3	Ταυτίζομαι με αυτή τη σημαία	1	2	3
4	Η σημαία αυτή θα έπρεπε να βρίσκεται σε όλα τα δημόσια κτίρια της Ελλάδας δίπλα στην εθνική σημαία	1	2	3

EB58.1 Q8 TREND

Q10 Θα ήθελα τώρα να σας κάνω μία ερώτηση σχετικά με το πόση εμπιστοσύνη έχετε σε ορισμένους θεσμούς. Για κάθε έναν από τους ακόλουθους θεσμούς, σας παρακαλώ πείτε μου αν τείνετε να τον εμπιστευέστε ή να μην τον εμπιστευέστε.

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΜΗΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	Δ.Γ.
--	----------	-----------------------	---------------------------	------

1	Τον Τύπο	1	2	3
2	Το ραδιόφωνο	1	2	3
3	Την τηλεόραση	1	2	3
4	Τη δικαιοσύνη/το ελληνικό νομικό σύστημα	1	2	3
5	Την αστυνομία	1	2	3
6	Το στρατό	1	2	3
7	Τα εκκλησιαστικά ιδρύματα	1	2	3
8	Τα εργατικά σωματεία/συνδικάτα	1	2	3
9	Τα πολιτικά κόμματα	1	2	3
10	Τις μεγάλες εταιρείες	1	2	3
11	Την ελληνική κυβέρνηση	1	2	3

12	Τη Βουλή των Ελλήνων	1	2	3
13	Την Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
14	Τα Ηνωμένα Έθνη	1	2	3
15	Τις φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις	1	2	3

EB61 Q7 TREND

ΑΣ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ ΜΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.

Q11a Σε γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

Κάτι καλό	1
Κάτι κακό	2
Ούτε καλό ούτε κακό	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q8 TREND

Q12a Συνολικά, θα λέγατε ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από το να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Έχει ωφεληθεί	1
Δεν έχει ωφεληθεί	2
Δ.Γ.	3

EB61 Q9 TREND

Q11b

	1
	2
	3
	4

Q12b

	1
	2
	3

Q13 Γενικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει για εσάς μία πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα;

Πολύ θετική	Αρκετά θετική	Ουδέτερη	Αρκετά αρνητική	Πολύ αρνητική
1	2	3	4	5

Δ.Γ.	6
------	---

EB61 Q10 TREND

Q14 Είστε υπέρ ή κατά της εξέλιξης προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική;

Υπέρ	1
Κατά	2
Δ.Γ.	3

EB60.1 Q13 TREND

Q15 Αν σας έλεγαν αύριο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαλύθηκε θα αισθανόσασταν πολύ στεναχωρημένος/η για το γεγονός αυτό, θα σας άφηνε αδιάφορο/η ή θα αισθανόσασταν πολύ ανακουφισμένος/η;

Πολύ στεναχωρημένος/η	1
Αδιάφορος/η	2
Πολύ ανακουφισμένος/η	3
Δ.Γ.	4

EB60.1 Q14 TREND

Q16 Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 16– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΟΤΗΤΑ ΔΕΚΤΗ – ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ/ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ).

Ειρήνη	1,
Οικονομική ευημερία	2,
Δημοκρατία	3,
Κοινωνική προστασία	4,
Ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις, να δουλεύεις οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5,
Πολιτιστική ποικιλία	6,

Ισχυρότερος λόγος στον κόσμο	7,
Ευρώ	8,
Ανεργία	9,
Γραφειοκρατία	10,
Σπατάλη χρήματος	11,
Απώλεια της πολιτιστικής μας ταυτότητας	12,
Περισσότερη εγκληματικότητα	13,
Όχι αρκετός έλεγχος στα εξωτερικά σύνορα	14,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	15,
Δεν γνωρίζω	16,

EB61 Q11 TREND

Q17 Σας δίνει προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση το αίσθημα ...;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 17– ΔΙΑΒΑΣΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

του ενθουσιασμού	1,
της ελπίδας	2,
της εμπιστοσύνης	3,
της αδιαφορίας	4,
της ανησυχίας	5,
της δυσπιστίας	6,
της απόρριψης	7,
Δ.Γ.	8,

EB60.1 Q11 TREND

Q18a Παρακαλώ πείτε μου για καθεμία από τις παρακάτω φράσεις, αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΤΕΙΝΑ ΝΑ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
--	----------	------------------	------------------	------

1	Αισθάνομαι περισσότερο ασφαλής γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
2	Αισθάνομαι ότι υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
3	Αισθάνομαι ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Η άποψή μου μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3

5	Κατανόω τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
6	Η άποψη της Ελλάδας μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
7	Η Ελλάδα θα έχει στο μέλλον μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
8	Οι μεγαλύτερες χώρες είναι αυτές που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
9	Η Ελλάδα έχει σήμερα μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με 10 χρόνια πριν	1	2	3

EB61 Q12 TREND MODIFIED

Q18b

--	--	--	--	--

1		1	2	3
2		1	2	3
3		1	2	3
4		1	2	3
5		1	2	3
6		1	2	3
7		1	2	3
8		1	2	3

Q19a Κατά τη γνώμη σας, ποιος είναι ο σημερινός ρυθμός που «οικοδομείται η Ευρώπη»; Παρακαλώ κοιτάξτε αυτούς τους αριθμούς στην κάρτα (ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 19Α ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ). Ο άνθρωπος στον αριθμό «1» είναι ακίνητος, ενώ στον αριθμό «7» τρέχει όσο πιο γρήγορα μπορεί. Διαλέξτε αυτόν που ταιριάζει καλύτερα με την άποψή σας, σχετικά με το ρυθμό που «οικοδομείται» η Ευρώπη.

Q19b Και ποιος αριθμός ταιριάζει καλύτερα με το ρυθμό που εσείς θα επιθυμούσατε;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ.)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ	Q19a	Q19b
	ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΡΥΘΜΟΣ	ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΡΥΘΜΟΣ
ΑΚΙΝΗΤΟΣ	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
ΤΡΕΧΕΙ ΟΣΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΜΠΟΡΕΙ	7	7
Δ.Γ.	8	8

EB61 Q13a Q13b TREND

Q20a Κατά την γνώμη σας, σε πέντε χρόνια από σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

Q20b Και, σε πέντε χρόνια από σήμερα, θα θέλατε η Ευρωπαϊκή Ένωση να παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

ΔΙΑΒΑΣΤΕ	Q20a	Q20b
	Πιστεύει	Θα ήθελε
ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	1	1
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	2	2
ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΡΟΛΟ	3	3
Δ.Γ.	4	4

EB61 Q14a Q14b TREND

Q21 Μερικοί άνθρωποι πιθανόν να έχουν κάποιους φόβους σχετικά με το κτίσιμο της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ υπάρχει μια λίστα με πράγματα που μερικοί άνθρωποι λένε ότι φοβούνται. Για κάθε ένα από αυτά, σας παρακαλώ πείτε μου αν εσείς προσωπικά το φοβάστε τώρα ή όχι;

ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΟ ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΩΡΑ	ΔΕΝ ΤΟ ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΩΡΑ	Δ.Γ.

1	Την απώλεια δύναμης μικρότερων κρατών-μελών	1	2	3
2	Την αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος	1	2	3
3	Η γλώσσα μας θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο	1	2	3
4	Η χώρα μας θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3

5	Απώλεια κοινωνικών παροχών	1	2	3
6	Απώλεια της Εθνικής μας ταυτότητας και πολιτισμού	1	2	3
7	Μια οικονομική κρίση	1	2	3
8	Η μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη, όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη	1	2	3
9	Περισσότερες δυσκολίες για τους Έλληνες αγρότες	1	2	3
10		1	2	3

EB61 Q15 TREND SLIGHTLY MODIFIED

Q22 Με βάση αυτή την κλίμακα, πείτε μου πόσα αισθάνεστε ότι γνωρίζετε γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της, τους θεσμούς της . . . ;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 22 ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ).

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟΛΥΤΩΣ	ΓΝΩΡΙΖΩ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Δ.Γ.

11

EB61 Q16 TREND

Q23 Όταν θέλετε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, ποιες από τις παρακάτω πηγές χρησιμοποιείτε; Κάποια άλλη;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 23– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Συσκέψεις, συγκεντρώσεις	1,
Συζητήσεις με συγγενείς, φίλους, συναδέλφους	2,
Καθημερινές εφημερίδες	3,
Άλλες εφημερίδες, περιοδικά	4,
Τηλεόραση	5,
Ραδιόφωνο	6,
Internet (Ίντερνετ)	7,
Βιβλία, μπροσούρες, ενημερωτικά φυλλάδια	8,
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9,
Δεν αναζητώ ποτέ τέτοιες πληροφορίες / δεν ενδιαφέρομαι (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	10,
Δ.Γ.	11,

EB61 Q18 TREND MODIFIED

Q24 Γενικά, με ποιο τρόπο θα προτιμούσατε να συγκεντρώνετε πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση; Με κάποιο άλλο τρόπο;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 24 – ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Από ένα σύντομο φυλλάδιο, που θα σας δίνει πληροφορίες περιληπτικά	1,
Από ένα πιο λεπτομερές φυλλάδιο/ μπροσούρα	2,
Από ένα βιβλίο που θα σας δίνει ολοκληρωμένη περιγραφή	3,
Από ένα DVD (ντι-βι-ντι) / βιντεοκασέτα	4,
Από το Internet (Ίντερνετ)	5,
Από ένα CD-ROM (σι-ντι-ρομ)	6,
Μέσω ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή που σας επιτρέπει να συμβουλευτείτε τράπεζες πληροφοριών	7,
Από την τηλεόραση	8,
Από το ραδιόφωνο	9,
Από καθημερινές εφημερίδες	10,
Από άλλες εφημερίδες, περιοδικά	11,
Από αφίσες	12,
Δεν θέλω πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	13,
Με κανέναν από αυτούς τους τρόπους (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	14,
Δ.Γ.	15,

EB60.1 Q17 TREND MODIFIED

Q25 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται πολύ, όσο πρέπει ή ελάχιστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Πολύ	1
Όσο πρέπει	2
Ελάχιστα	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q19 TREND

Q26 Και πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ θετικά, αντικειμενικά ή πολύ αρνητικά;

Πολύ θετικά	1
Αντικειμενικά	2
Πολύ αρνητικά	3
Δ.Γ.	4

EB61 Q20 TREND

Q27 Έχετε ποτέ ακούσει για . . . ;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.Γ.
1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
2	Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν)	1	2	3
3	Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3

5	Τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή	1	2	3
6	Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3
7	Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	1	2	3
8	Την Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
9	Την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

EB61 Q21 TREND

Q28 Και, για κάθε ένα από τα παρακάτω Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, πιστεύετε ότι παίζει σημαντικό ρόλο ή όχι στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΟΧΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	Δ.Γ.
--	----------	-----------	---------------	------

1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
2	Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν)	1	2	3
3	Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3
5	Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	1	2	3
6	Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3
7	Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	1	2	3
8	Η Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
9	Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

EB61 Q22 TREND

Q29 Και, για κάθε ένα από αυτά, πείτε μου αν τείνετε να το εμπιστευέστε ή όχι;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΜΗΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	Δ.Γ.
--	----------	-----------------------	---------------------------	------

1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
2	Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1	2	3
3	Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3
5	Τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή	1	2	3
6	Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3
7	Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	1	2	3
8	Την Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
9	Την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

EB61 Q23 TREND

Q30 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, πείτε μου παρακαλώ αν πιστεύετε ότι είναι αληθής ή ψευδής;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΑΛΗΘΗΣ	ΨΕΥΔΗΣ	Δ.Γ.
1	Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται σήμερα από 12 χώρες-μέλη	1	2	3
2	Οι Ευρωβουλευτές εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
3	Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν) εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικό της ύμνο	1	2	3
5	Κάθε χρόνο υπάρχει μία Ημέρα της Ευρώπης σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
6	Οι τελευταίες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγιναν τον Ιούνιο του 2002	1	2	3

EB61 Q24 TREND MODIFIED

Q31

	1
	2
	3

Q32

	1
	2
	3
	4
	5

Q33 Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα 2 σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή τη στιγμή;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 33– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΕΧΡΙ 2 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Η εγκληματικότητα	1,
Τα μέσα μαζικής μεταφοράς	2,
Η οικονομική κατάσταση	3,
Η άνοδος των τιμών / ο πληθωρισμός	4,
Η φορολογία	5,
Η ανεργία	6,
Η τρομοκρατία	7,
Η άμυνα / εξωτερική πολιτική	8,
Η στέγαση	9,
Η μετανάστευση	10,
Το σύστημα υγείας	11,
Το εκπαιδευτικό σύστημα	12,
Οι συντάξεις	13,
Η προστασία του περιβάλλοντος	14,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	15,
Δ.Γ.	16,

EB61 Q27 TREND

Q34 Και για καθένα από τα παρακάτω θέματα στην Ελλάδα, πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ ΡΟΛΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ	ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Δ.Γ.
--	----------	-------------	---------------	---------------------------	------

1	Καταπολέμηση του εγκλήματος	1	2	3	4
2	Μέσα μαζικής μεταφοράς	1	2	3	4
3	Οικονομική κατάσταση	1	2	3	4
4	Άνοδος τιμών / πληθωρισμός	1	2	3	4
5	Φορολογία	1	2	3	4
6	Καταπολέμηση της ανεργίας	1	2	3	4
7	Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	1	2	3	4
8	Άμυνα	1	2	3	4
9	Εξωτερική πολιτική	1	2	3	4
10	Στέγαση	1	2	3	4
11	Μετανάστευση	1	2	3	4
12	Σύστημα υγείας	1	2	3	4
13	Εκπαιδευτικό σύστημα	1	2	3	4
14	Συντάξεις	1	2	3	4

15	Προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4
----	-----------------------------	---	---	---	---

EB61 Q28 TREND

Q35a Για κάθε έναν από τους ακόλουθους τομείς, πιστεύετε ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την Ελληνική Κυβέρνηση, ή να λαμβάνονται από κοινού στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	Δ.Γ.
--	------------------------------	--------------------	-----------------------------------	------

1	Άμυνα	1	2	3
2	Προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3
3	Νόμισμα	1	2	3
4	Ανθρωπιστική βοήθεια	1	2	3
5	Υγεία και κοινωνική πρόνοια	1	2	3
6	Βασικοί κανονισμοί για το ραδιόφωνο/ τηλεόραση και τον Τύπο	1	2	3
7	Καταπολέμηση της φτώχειας/ του κοινωνικού αποκλεισμού	1	2	3
8	Καταπολέμηση της ανεργίας	1	2	3
9	Αγροτική και αλιευτική πολιτική	1	2	3
10	Στήριξη των περιοχών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες	1	2	3
11	Εκπαίδευση	1	2	3
12	Επιστημονική και τεχνολογική έρευνα	1	2	3
13	Ενημέρωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της και τους θεσμούς της	1	2	3
14	Εξωτερική πολιτική προς τις χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
15	Πολιτιστική πολιτική	1	2	3

EB60.1 Q28a TREND

Q35b Και, για κάθε ένα από τους ακόλουθους τομείς;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	Δ.Γ.
--	------------------------------	----------------------	-----------------------------------	------

1	Μεταναστευτική πολιτική	1	2	3
2	Κανόνες που αφορούν το πολιτικό άσυλο	1	2	3
3	Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος	1	2	3
4	Αστυνομία	1	2	3
5	Δικαιοσύνη	1	2	3
6	Αποδοχή προσφύγων	1	2	3
7	Πρόληψη της νεανικής εγκληματικότητας	1	2	3
8	Πρόληψη της εγκληματικότητας στα αστικά κέντρα	1	2	3
9	Καταπολέμηση των ναρκωτικών	1	2	3
10	Καταπολέμηση του δουλεμπορίου και της εκμετάλλευσης ανθρώπων	1	2	3
11	Καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας	1	2	3
12	Αντιμετώπιση της πρόκλησης σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού	1	2	3

EB60.1 Q28b TREND

Q35c

--	--	--	--	--

1		1	2	3
2		1	2	3
3		1	2	3
4		1	2	3
5		1	2	3
6		1	2	3
7		1	2	3
8		1	2	3
9		1	2	3
10		1	2	3
11		1	2	3
12		1	2	3
13		1	2	3
14		1	2	3
15		1	2	3

--

--

Q35d

--	--	--	--	--

1		1	2	3
2		1	2	3
3		1	2	3
4		1	2	3
5		1	2	3
6		1	2	3
7		1	2	3
8		1	2	3
9		1	2	3
10		1	2	3
11		1	2	3
12		1	2	3

--

--

Q36 Ποια είναι η γνώμη σας για κάθε ένα από τα παρακάτω θέματα; Σας παρακαλώ πείτε μου για το καθένα αν είστε υπέρ ή κατά.

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ	Δ.Γ.
1	Μία Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση, με ένα μοναδικό νόμισμα, το Ευρώ	1	2	3
2	Μια κοινή εξωτερική πολιτική μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των άλλων χωρών	1	2	3
3	Μία κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Μεγαλύτερη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ένταξη άλλων χωρών μέσα στα επόμενα χρόνια	1	2	3
5	Ένα Σύνταγμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
6	Το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος	1	2	3

7	Η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης να είναι μεγαλύτερη για μια ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες	1	2	3
8	Η διδασκαλία των παιδιών στο σχολείο για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

EB61 Q29 TREND MODIFIED

Q37 Από τις ακόλουθες δραστηριότητες, μπορείτε να μου πείτε ποιες θα ήταν, για εσάς, οι τρεις δραστηριότητες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 37- ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΕΧΡΙ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

Να καλωσορίσει νέα κράτη μέλη	1,
Να πλησιάσει περισσότερο τους Ευρωπαίους πολίτες, π. χ. παρέχοντάς τους περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της και τους θεσμούς της	2,
Να εφαρμόσει με επιτυχία το ενιαίο Ευρωπαϊκό νόμισμα, το Ευρώ	3,
Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	4,
Προστασία του περιβάλλοντος	5,
Διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων	6,
Προστασία των καταναλωτών και διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων	7,
Καταπολέμηση της ανεργίας	8,
Αναθεώρηση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου λειτουργίας τους	9,
Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών	10,
Επικύρωση της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης παγκοσμίως	11,
Διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη	12,
Διασφάλιση των δικαιωμάτων του ατόμου και σεβασμός των αρχών της Δημοκρατίας στην Ευρώπη	13,
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	14,
Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης	15,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	16,
Κανένα από αυτά (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	17,
ΔΓ	18,

EB60.1 Q30 TREND MODIFIED

Q38 Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της;

Εργασία και κοινωνικές σχέσεις	1
Γεωργία	2
Επιστημονική έρευνα	3

Περιφερειακή βοήθεια	4
Εξωτερική πολιτική και βοήθεια προς χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Έξοδα διοίκησης και υπαλλήλων, κτίρια	6
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	7
Δ.Γ.	8

EB61 Q35 TREND

Q39 Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη μια Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και μια Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Υπάρχει τώρα ένα θέμα σχετικά με το πόσο πολύ θα πρέπει αυτά να αναπτυχθούν. Τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
1	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη ταχείας επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν εκδηλώνεται μια διεθνής κρίση	1	2	3
2	Όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση	1	2	3
3	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
4	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών	1	2	3
5	Τα κράτη-μέλη τα οποία έχουν επιλέξει την ουδετερότητα θα πρέπει να έχουν λόγο στην εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
6	Η εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών	1	2	3
7	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εγγυάται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για κάθε κράτος-μέλος, ακόμη κι αν αυτό είναι αντίθετο με τις επιθυμίες κάποιων άλλων μελών-κρατών	1	2	3
8	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών	1	2	3
9	Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να έχουν μια κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι σε ανθρώπους που έρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

10	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει μια κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο	1	2	3
----	--	---	---	---

EB61 Q30 TREND

Q40 Κατά τη γνώμη σας, οι αποφάσεις που αφορούν την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, θα πρέπει να λαμβάνονται από τις Εθνικές κυβερνήσεις, το NATO, ή την Ευρωπαϊκή Ένωση;

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΜΟΝΟ.

Εθνικές κυβερνήσεις	1
NATO	2
Ευρωπαϊκή Ένωση	3
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	4
Δ.Γ.	5

EB61 Q31 TREND

Q41 Κατά τη γνώμη σας, θα λέγατε ότι οι Η.Π.Α. παίζουν κυρίως ένα ρόλο θετικό, ένα ρόλο αρνητικό ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ότι αφορά:

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Δ.Γ.
--	----------	--------	----------	---------------------------	------

1	Την ειρήνη στον κόσμο	1	2	3	4
2	Τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας	1	2	3	4
3	Την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας	1	2	3	4
4	Την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο	1	2	3	4
5	Την προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4

EB60.1 Q47 TREND

Q42 Και κατά τη γνώμη σας, η Ευρωπαϊκή Ένωση τείνει να παίζει ένα θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή κανένα από τα δύο σε ότι αφορά:

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΚΑΝΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ	Δ.Γ.
--	----------	--------	----------	-------------------	------

1	Την ειρήνη στον κόσμο	1	2	3	4
2	Την καταπολέμηση της τρομοκρατίας	1	2	3	4

3	Την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη	1	2	3	4
4	Την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο	1	2	3	4
5	Την προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4

EB60.1 Q48 TREND

ΔΕΙΓΜΑ Α.

Q43A Στο προσεχές μέλλον βλέπετε τον εαυτό σας ως ...:

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 43Α– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Έλληνα/ίδα μόνο	1
Έλληνα/ίδα και Ευρωπαίο/α	2
Ευρωπαίο/α και Έλληνα/ίδα	3
Ευρωπαίο/α μόνο	4
Δ.Γ.	5

EB61 Q38 ballot A TREND

ΔΕΙΓΜΑ Β.

Q43B Στο προσεχές μέλλον βλέπετε τον εαυτό σας ως ...:

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 43Β– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Έλληνα/ίδα μόνο	1
Πρώτα Έλληνα/ίδα και μετά Ευρωπαίο/α	2
Πρώτα Ευρωπαίο και μετά Έλληνα/ίδα Ευρωπαίο/α	3
Ευρωπαίο/α μόνο	4
Τόσο Έλληνα όσο Ευρωπαίο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	5
Δ.Γ.	6

EB61 Q38 ballot B TREND MODIFIED

Q44a Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/ η, αρκετά ικανοποιημένος/ η, όχι τόσο ικανοποιημένος/ η ή καθόλου ικανοποιημένος/ η με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ελλάδα;

Q44b Και σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 44Α ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ).

ΔΙΑΒΑΣΤΕ	Q44a Στην Ελλάδα	Q44b Στην Ευρωπαϊκή Ένωση
ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	1	1
ΑΡΚΕΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	2	2
ΟΧΙ ΤΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	3	3

ΚΑΘΟΛΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	4	4
Δ.Γ.	5	5

EB61 Q39a Q39b TREND

Q45 Θα λέγατε ότι είστε πολύ υπερήφανος/ η, αρκετά υπερήφανος/ η, όχι τόσο υπερήφανος/ η, καθόλου υπερήφανος/ η που είστε (ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΑΝΕΦΕΡΕ ΣΤΗΝ ΕΡ.1 ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ);

(ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Πολύ υπερήφανος/η	1
Αρκετά υπερήφανος/η	2
Όχι τόσο υπερήφανος/η	3
Καθόλου υπερήφανος/η	4
Δ.Γ.	5

EB60.1 Q44 TREND

Q46 Και θα λέγατε ότι είστε πολύ υπερήφανος/ η, αρκετά υπερήφανος/ η, όχι τόσο υπερήφανος/ η, καθόλου υπερήφανος/ η που είστε Ευρωπαίος;

(ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Πολύ υπερήφανος/η	1
Αρκετά υπερήφανος/η	2
Όχι τόσο υπερήφανος/η	3
Καθόλου υπερήφανος/η	4
Δ.Γ.	5

EB60.1 Q45 TREND

Q47 Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται σε διαφορετικό βαθμό συνδεδεμένοι με την πόλη τους ή το χωριό τους, με τον τόπο τους, την πατρίδα τους, ή με την Ευρώπη. Σας παρακαλώ πείτε μου πόσο συνδεδεμένος αισθάνεστε εσείς με

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 47 ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ).

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΠΟΛΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΟΧΙ ΠΟΛΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	Δ.Γ.
--	----------	------------------------	--------------------------	----------------------------	---------------------------	------

a	την πόλη σας/το χωριό σας	1	2	3	4	5
b	τον τόπο σας	1	2	3	4	5
c	την	1	2	3	4	5

	Ελλάδα					
d	την Ευρώπη	1	2	3	4	5

EB60.1 Q46 TREND

ΑΣ ΠΕΡΑΣΟΥΜΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΆΛΛΟ ΘΕΜΑ: ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ.

Q48 Πόσο συχνά γυμνάζεστε ή κάνετε κάποιο άθλημα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 48 ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ – ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

3 φορές την εβδομάδα	1
1-2 φορές την εβδομάδα	2
1-3 φορές το μήνα	3
Λιγότερο συχνά	4
Ποτέ	5
Δ.Γ.	6

EB60.0 Q37e TREND MODIFIED

ΕΑΝ «ΠΟΤΕ», ΚΩΔΙΚΟΣ 5 ΣΤΗΝ ΕΡ. 48.

Q49 Δεν ασκείστε με κάποια αθλητική δραστηριότητα κυρίως επειδή ...;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 49– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Δεν έχετε το χρόνο	1
Είναι πολύ ακριβό	2
Δε σας αρέσει να αθλείστε	3
Δεν υπάρχουν κατάλληλες αθλητικές υποδομές στην περιοχή σας	4
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	5
Δ.Γ.	6

EB62.0 Q49 NEW

ΕΑΝ «ΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ ΜΕ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ», ΚΩΔ. 1-4 ΣΤΗΝ ΕΡ. 48

Q50 Πού γυμνάζεστε/κάνετε κάποιο άθλημα συχνότερα;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Σε κάποιο γυμναστήριο	1
Σε σύλλογο	2
Σε αθλητικό κέντρο	3
Στο σχολείο/πανεπιστήμιο,	4
Αλλού (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	5
Δ.Γ.	6

EB60.0 Q38 TREND SLIGHTLY MODIFIED

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

Q51 Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα κυριότερα οφέλη του αθλητισμού;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 51– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Βελτιώνει την υγεία (πνευματική και φυσική)	1,
Σε διασκεδάζει	2,
Σε χαλαρώνει	3,
Βρίσκεσαι με φίλους	4,
Κάνεις νέες γνωριμίες	5,
Συναντάς άτομα από άλλους πολιτισμούς	6,
Αναπτύσσεις τις φυσικές σου ικανότητες	7,
Αυξάνεις την αυτοεκτίμησή σου	8,
Αναπτύσσεις νέες δεξιότητες	9,
Χτίζει την προσωπικότητα/τον χαρακτήρα σου	10,
Επιτυγχάνεις στόχους	11,
Ενισχύει το πνεύμα της άμιλλας	12,
Βοηθάει τα άτομα με αναπηρία να ενσωματωθούν στην κοινωνία	13,
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	14,
Δ.Γ.	15,

EB60.0 Q39 TREND

Q52 Κατά τη γνώμη σας ποιες από τις παρακάτω αξίες προωθεί κυρίως ο αθλητισμός;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 52– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Ομαδικό πνεύμα	1,
Ανοχή	2,
Σεβασμό για τους άλλους	3,
Ευγενή άμιλλα	4,
Αυτοέλεγχο	5,
Τήρηση κανόνων	6,
Πειθαρχία	7,
Αμοιβαία κατανόηση	8,
Αλληλεγγύη	9,
Φιλία	10,
Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών	11,
Προσπάθεια	12,
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	13,
Κανένα από αυτά (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	14,
Δ.Γ.	15,

EB60.0 Q40 TREND MODIFIED

Q53 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις, πείτε μου παρακαλώ αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
--	----------	----------------	----------------	------

1	Θα έπρεπε να αφιερώνουμε περισσότερο χρόνο στον αθλητισμό στα σχολικά προγράμματα	1	2	3
2	Τα αθλήματα προωθούν την ενσωμάτωση των μεταναστών αναπτύσσοντας το διάλογο μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών	1	2	3
3	Θα έπρεπε να υπάρχει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και αθλητικών σωματείων στην Ελλάδα	1	2	3
4	Μέσω του αθλητισμού μπορεί να καταπολεμηθεί οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων	1	2	3
5	Η απασχόληση με ένα άθλημα αντιπροσωπεύει μία αρκετά ελκυστική εναλλακτική λύση καταπολέμησης της καθιστικής ζωής (τηλεόραση, βιντεοπαιχνίδια, ιντερνετ, κλπ)	1	2	3
6	Η απασχόληση με ένα άθλημα επιτρέπει την αποτελεσματική καταπολέμηση της παχυσαρκίας	1	2	3
7	Είναι πολύ δύσκολο για ένα νέο αθλητή που αποτυγχάνει στο άθλημα να στραφεί σε κάποια άλλη ενασχόληση	1	2	3
8	Τα επαγγέλματα στον τομέα του αθλητισμού θα έπρεπε να είναι περισσότερο αναγνωρισμένα	1	2	3

EB60.0 Q41 TREND MODIFIED

Q54 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις, που αφορούν το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του αθλητισμού, πείτε μου παρακαλώ αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
--	----------	----------------	----------------	------

1	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να έχει τη δυνατότητα να επεμβαίνει περισσότερο στα Ευρωπαϊκά θέματα αθλητισμού	1	2	3
2	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να συνεργάζεται περισσότερο με τις εθνικές αθλητικές οργανώσεις και τις κυβερνήσεις	1	2	3
3	Η προώθηση των ηθικών και κοινωνικών αξιών του αθλητισμού θα έπρεπε να είναι προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3

4	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να είναι πιο δραστήρια στον αγώνα κατά των αναβολικών (ντόπινγκ)	1	2	3
5	Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επέμβει προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ του κόσμου της εκπαίδευσης και του αθλητισμού όπως υπογραμμίστηκε στο Ευρωπαϊκό έτος εκπαίδευσης μέσω αθλητισμού 2004	1	2	3
6	Είναι χρήσιμο που ο αθλητισμός συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Συντάγματος	1	2	3

EB60.0 Q41 TREND MODIFIED

Q55 Θα σας διαβάσω μια λίστα από αρνητικά πράγματα που έχουν ακουστεί για τον αθλητισμό. Πείτε μου παρακαλώ ποια είναι αυτά που σας ανησυχούν περισσότερο;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 55– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

Η χρήση αναβολικών ουσιών (ντόπινγκ)	1,
Η υπερκατανάλωση συμπληρωμάτων διατροφής	2,
Η διαφθορά	3,
Η εκμετάλλευση των παιδιών	4,
Η εκμετάλλευση ατόμων από αναπτυσσόμενες χώρες	5,
Η υπερβολική προπόνηση	6,
Η σεξουαλική παρενόχληση των παιδιών	7,
Η βία	8,
Η διάκριση	9,
Η πολύ μεγάλη έμφαση στα χρήματα	10,
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	11,
Κανένα από αυτά (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	12,
Δ.Γ.	13,

EB60.0 Q42 TREND

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

D1 Σε πολιτικά θέματα οι άνθρωποι μιλούν για «αριστερά» και «δεξιά». {13}Εσείς που θα τοποθετούσατε τις απόψεις σας πάνω σε αυτή την κλίμακα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ – {9}{13}ΜΗ ΒΟΗΘΗΣΤΕ. ΑΝ Ο/Η ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΣ/Η ΔΙΣΤΑΖΕΙ, ΖΗΤΗΣΤΕ ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕΙ ΠΑΛΙ).

ΑΡΙΣΤΕΡΑ									ΔΕΞΙΑ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ΑΡΝΗΣΗ 11

Δ.Γ. 12

EB61 D1 DEMO TREND

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΡ.Δ2 ΕΩΣ Δ6.

D7 Μπορείτε να μου πείτε ποιο από τα παρακάτω αντιστοιχεί καλύτερα στη σημερινή σας οικογενειακή κατάσταση;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ- ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

Παντρεμένος/η	1
Παντρεμένος/η ξανά	2
Ανύπαντρος/ η. Αυτή τη στιγμή συζώ με κάποιον/ α σύντροφο	3
Ανύπαντρος/ η. Δεν έχω συζήσει ποτέ με κανένα/ καμία σύντροφο	4
Ανύπαντρος/ η. Έχω συζήσει στο παρελθόν με κάποιον/ α σύντροφο, αλλά τώρα ζω μόνος/ η	5
Χωρισμένος/ η	6
Σε διάσταση	7
Χήρος/ α	8
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9
Άρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	10

EB61 D7 DEMO TREND

D8 Πόσων ετών ήσασταν όταν ολοκληρώσατε τις σπουδές σας;

(ΑΝ ΣΠΟΥΔΑΖΕΙ ΑΚΟΜΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΤΕ 00).

EB61 D8 DEMO TREND

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΡΩΤΗΣΗ Δ9.

D10 ΦΥΛΟ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

Άνδρας	1
Γυναίκα	2

EB61 D10 DEMO TREND

D11 Τι ηλικία έχετε;

EB61 D11 DEMO TREND

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΡ.Δ12 ΕΩΣ Δ14.

(ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΤΩΡΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΚΩΔ. 1 ΕΩΣ 4 ΣΤΗΝ Δ15α ΡΩΤΗΣΤΕ).

D15a Ποιο είναι τώρα το επάγγελμά σας, δηλ. με τι ασχολείστε;

D15b Είχατε ποτέ κάποια αμειβόμενη εργασία στο παρελθόν; Ποια ήταν η τελευταία σας επαγγελματική δραστηριότητα;

	D15a	D15b
ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		
Υπεύθυνος/ η για τα συνήθη ψώνια και φροντίδα του σπιτιού, ή χωρίς επαγγελματική απασχόληση/ δεν εργάζεται	1	1
Μαθητής/τρια – Φοιτητής/τρια	2	2
Άνεργος ή προσωρινά δεν εργάζεται	3	3
Συνταξιούχος ή ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας	4	4
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ		
Αγρότης	5	5
Ψαράς	6	6
Επαγγελματίας (δικηγόρος, γιατρός, λογιστής, αρχιτέκτων, . . .)	7	7
Ιδιοκτήτης καταστήματος, τεχνίτης, άλλος ελεύθερος επαγγελματίας, έμπορος	8	8
Επιχειρηματίας, ιδιοκτήτης (ολόκληρης ή συνεταιρικής) εταιρείας	9	9
ΜΙΣΘΩΤΟΙ		
Μισθωτός επαγγελματίας (γιατρός, δικηγόρος, λογιστής, αρχιτέκτων)	10	10
Γενική διοίκηση, διευθυντής ή υψηλά διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες σύμβουλοι, γενικοί διευθυντές, άλλοι διευθυντές)	11	11
Μεσαία βαθμίδα διοίκησης, άλλη διοίκηση (τμηματάρχης, κατώτεροι διευθυντές, εκπαιδευτικοί, τεχνικοί)	12	12
Υπάλληλος, κυρίως δουλειά γραφείου	13	13
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά ταξιδεύοντας (πωλητής, οδηγός, κλπ.)	14	14
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά σε υπηρεσία (νοσοκομείο, εστιατόριο, αστυνομία, πυροσβεστική, . . .)	15	15
Επόπτες	16	16
Ειδικευμένοι εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία	17	17
Άλλοι (ανεπίδητοι) εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία, υπηρετικό προσωπικό	18	18

ΔΕΝ ΕΚΑΝΕ ΠΟΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	19	19
--	----	----

EB61 D15a D15b DEMO TREND

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΡ.Δ16 ΕΩΣ Δ24.

D25 Θα λέγατε ότι ζείτε σε . . .

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)

Αγροτική περιοχή ή χωριό	1
Μικρού ή μεσαίου μεγέθους πόλη	2
Μεγάλη πόλη	3
Δ.Γ.	4

EB61 D25 DEMO TREND

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΡ.Δ26 ΕΩΣ Δ39.

D40a Μπορείτε να μου πείτε πόσα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω ζουν στο σπίτι σας, συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ)

EB62.0 D40a DEMO NEW

D40b Μπορείτε να μου πείτε πόσα παιδιά μικρότερα από 10 ετών ζουν στο σπίτι σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ)

EB62.0 D40b DEMO NEW

D40c Μπορείτε να μου πείτε πόσα παιδιά ηλικίας 10 έως 14 ετών ζουν στο σπίτι σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ)

EB62.0 D40c DEMO NEW

D41 Εσείς προσωπικά, γεννηθήκατε ..;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ Δ41– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Στην Ελλάδα	1
Σε άλλη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
Στην Ευρώπη, αλλά όχι σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Στην Ασία, στην Αφρική ή στη Λατινική Αμερική	4
Στη Βόρεια Αμερική, στην Ιαπωνία ή στην Ωκεανία	5
Άρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	6

EB62.0 D41 DEMO NEW

D42 Και ποια από αυτές τις προτάσεις ταιριάζει στην περίπτωση σας;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ Δ42– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

Η μητέρα και ο πατέρας σας γεννήθηκαν στην Ελλάδα	1
Ο ένας από τους γονείς σας γεννήθηκε στην Ελλάδα και ο άλλος γεννήθηκε σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
	3
Η μητέρα και ο πατέρας σας γεννήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	4
Τουλάχιστον ένας από τους γονείς σας γεννήθηκε εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
ΔΓ/ Άρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	6

EB62.0 D42 DEMO NEW

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

P1 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑΣ

EB61 P1

P2 ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΣΤΕ 24ΩΡΗ ΒΑΣΗ

ΩΡΑ ΛΕΠΤΑ

EB61 P2

P3 ΠΟΣΗ ΩΡΑ ΔΙΗΡΚΗΣΕ Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΛΕΠΤΑ

EB61 P3

P4 Πόσα άτομα ήταν παρόντα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης συμπεριλαμβανομένου του ερευνητή;

Δύο (ο ερευνητής και το ερωτώμενο άτομο)	1
Τρία	2
Τέσσερα	3
Πέντε ή περισσότερα	4

EB61 P4

P5 Βαθμός συνεργασίας του ερωτώμενου ατόμου;

Τέλεια	1
Καλή	2
Μέτρια	3
Κακή	4

EB61 P5

P6 Μέγεθος πόλης

(ΤΟΠΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ)

EB61 P6

P7 Γεωγραφικό διαμέρισμα

(ΤΟΠΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ)

EB61 P7

P8 Ταχυδρομικός κώδικας

EB61 P8

P9 Αριθμός σημείου

EB61 P9

P10 Κωδικός ερευνητού

--	--	--	--	--	--	--	--

EB61 P10

P11 Σταθμιστικός παράγοντας

--	--	--	--	--	--	--	--

EB61 P11

P12a Έχετε σταθερό τηλέφωνο στο νοικοκυριό σας;

P12b Έχετε κινητό τηλέφωνο στο νοικοκυριό σας;

	P12a	P12b
ΝΑΙ	1	1
ΟΧΙ	2	2

EB61 P12

--

P13

	1
	2
	3

--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

STANDARD EUROBAROMETER 62 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between 2nd October and 8th November 2004, the TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 62 of the standard Eurobarometer, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The Standard EUROBAROMETER 62 is the first Eurobarometer conducted after the enlargement to 10 new member States which occurred on the 1st of May 2004. The survey covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The Standard Eurobarometer 62 has also been conducted in the 3 candidate countries (Bulgaria, Romania and Turkey) as well as in Croatia and Northern part of Cyprus. In these countries, the survey covers the population, aged 15 years and over, of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the EU Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all Member States is a multi-stage, random (probability) one. In each EU country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS 2 (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective EU-nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses were selected as every Nth address by standard random route procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the *closest birthday rule*). All interviews have been conducted face-to-face in people's home and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

<u>COUNTRIES</u>	<u>INSTITUTES</u>	<u>N°</u> <u>INTERVIEWS</u>	<u>FIELDWORK DATES</u>	<u>POPULATION 15+</u>
Austria	Österreichisches Gallup-Institute	1007	11-10/ 07-11/2004	6,679,444
Belgium	TNS Dimarso	974	08-10/08-11/2004	8,598,982
Denmark	TNS Gallup DK	1028	06-10/08-11/2004	4,380,062
France	TNS Sofres	1020	14-10/30-10/2004	44,010,619
Finland	TNS Gallup OY	1005	10-10/04-11/2004	4,279,286
Germany (East)	TNS Infratest	508	11-10/27-10/2004	12,802,222
Germany (West)	TNS Infratest	1037	08-10/27-10/2004	51,372,073
Greece	TNS ICAP	1000	11-10/31-10/2004	8,674,230
Great Britain	TNS UK	1310	05-10/08-11/2004	46,371,359
Ireland	TNS MRBI	1000	08-10/08-11/2004	3,089,775

Italy	TNS Abacus	1020	11-10/01-11/2004	49,208,000
Luxembourg	TNS ILReS	502	05-10/26-10/2004	367,199
The Netherlands	TNS NIPO	1009	07-10/04-11/2004	13,242,328
Portugal	TNS EUROTESTE	1000	02-10/01-11/2004	8,080,915
Spain	TNS Demoscopia	1023	06-10/27-10/2004	35,882,820
Sweden	TNS GALLUP	1000	02-10/01-11/2004	7,376,680
Cyprus (South)	Synovate	500	10-10/31-10/2004	552,213
Czech Republic	TNS Aisa	1075	15-10/30-10/2004	8,571,710
Estonia	Emor	1000	08-10/28-10/2004	887,094
Hungary	TNS Hungary	1014	10-10/28-10/2004	8503379
Latvia	TNS Baltic Data House	1005	12-10/03-11/2004	1,394,351
Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1002	10-10/30-10/2004	2,803,661
Malte	MISCO	500	03-10/22-10/2004	322,917
Poland	TNS OBOP	1000	16-10/03-11/2004	31,610,437
Slovakia	TNS AISA SK	1252	02-10/30-10/2004	4,316,438
Slovenia	RM PLUS	1000	19-10/05-11/2004	1,663,869
Bulgaria	TNS BBSS	1004	12-10/24-10/2004	6,695,512
Romania	TNS CSOP	1012	14-10/27-10/2004	18,145036
Turkey	TNS PIAR	1027	09-10/26-10/2004	47,583,830
Croatia	PULS	1000	14-10/03-11/2004	3,682,826
Cyprus (North)	KADEM	500	15-10/28-10/2004	157,101

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics. For all EU member-countries a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. As such in all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points